ORTODOKSİA

Her ay neşr olunan

AHLAKÎ VE DİNİ RESALE

Müdir Mes'ul : Meletios Lukakis

-Mahal idare : Fener Rum Patrikhanesi

Ἔτος Ε΄ 31 Μαΐου 1930 Τεῦχος 53ον

ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΗΘΙΚΟΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ

† Ο ΧΡΙΣΤΟΥΠΟΛΕΩΣ ΜΕΛΕΤΙΟΣ

Η ΕΝ ΑΓΙΩι ΟΡΕΙ
ΔΙΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΣΥΣΚΕΨΙΣ

Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, στοιχοῦν τῇ μακραίωνι παραδόσει καὶ χρώμενον τῷ κανονικῷ αὐτοῦ δικαιώματι καὶ συνάμα ἐκπληροῦν καθῆκον ὑψίστης σημασίας ἔναντι τῆς καθόλου Ὀρθοδοξίας, συγκαλεῖ Πανορθόδοξον σύσκεψιν ἐν τῇ Πατριαρχικῇ Μονῇ Βατοπεδίου τοῦ Ἄθω τῇ 8 Ἰουνίου τοῦ τρέχοντος ἔτους.

Ἡ δι' ἀντιπροσώπων ἐπαφὴ αὕτη καὶ πνευματικὴ ἐπικοινωνία τῶν ἐπὶ μέρους Αὐτοκεφάλων Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν ἐθεωρήθη ἀπαραίτητος. Ἡ ἀνάγκη τῆς ἀπὸ κοινοῦ συσκέψεως καὶ συγκροτήσεως μάλιστα καὶ Προσυνόδου ἢ καὶ Συνόδου μεγάλης ἢ Οἰκουμενικῆς, πρὸ πολλοῦ κατέστη αἰσθητὴ ταῖς ἀδελφαῖς Ὀρθοδόξοις Ἐκκλησίαις. Ἡ δι' ἀλληλογραφίας συνεννόησις ἐπὶ διαφόρων ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων

ἀφορώντων ἓν μέρος ἢ τὸ σύνολον τῆς Ὀρθοδοξίας — μέθοδος ἐπιβληθεῖσα πολλάκις ὑπὸ τῶν περιστάσεων — ἀπεδείχθη ἀνεπαρκής. Ἡ ἀνεπάρκεια αὕτη κατέστη ἔτι μᾶλλον καταφανὴς μετὰ τὸν παγκόσμιον πόλεμον. Ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία, εὑρεθεῖσα ἐν μέσῳ τρομερᾶς δίνης ποικίλων μεταβολῶν, ἃς προὐκάλεσεν ἢ ἐπέσπευσεν ἡ αἱματηρὰ ἐκείνη τραγῳδία, περιεστοιχίσθη ὑπὸ νέων ἀντιπάλων δυνάμεων, διαφοροτρόπως προσβαλλουσῶν αὐτήν. Νέαι μορφαὶ τοῦ Ἀθεϊσμοῦ ἐπικεκαλυμμέναι ἔστιν ὅτε μὲ τὸ ψιμμύθιον καὶ τὸ δέλεαρ δῆθεν εὐεργετικῶν κοινωνιστικῶν συστημάτων, ἐμφάνισις παλαιῶν αἱρέσεων μὲ ἔνδυμα ἐξυφασμένον εἰς τὰ ὑφαντήρια τῆς συγχρόνου σκέψεως ἢ φαντασίας, ταῦτα καὶ τὰ παρόμοια δημιουργοῦνται καὶ ἐκτυλίσσονται ἐντὸς περιβάλλοντος, ἐν τῷ ὁποίῳ διαβιοῖ καὶ ἡ Ὀρθόδοξος ὀργάνωσις ὡς στρατευομένη Ἐκκλησία. Ὁ κοινὸς οὗτος καὶ οὐχὶ ἀσήμαντος κίνδυνος ἐπιβάλλει καὶ τὴν λῆψιν κοινῶν μέτρων συγχρονισμένων καὶ ἀποτελεσματικῶν. Πλὴν τούτου ἡ ἀκοίμητος παπικὴ προπαγάνδα, ἡ ὀνειροπολοῦσα τὴν ὑποταγὴν τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, διὰ τῆς συγκεκριμένης μεθόδου τῆς οὐνίας, ἐντατικῶς ἐργάζεται διὰ τῶν ὀργάνων αὐτῆς, ὅπως προσηλυτίσῃ καὶ παρασύρῃ εἰς τοὺς κόλπους αὐτῆς ὅλους τοὺς βαλκανικοὺς λαοὺς καὶ ἰδίως τὸν Ρωσσικὸν λαόν. Ὑπὸ τὸ πρόσχημα τῆς βοηθείας τῆς χειμαζομένης Ρωσσικῆς Ἐκκλησίας διενεργεῖται συστηματικὴ καθολικὴ προπαγάνδα ἐν τῇ τέως ἀχανεῖ τῶν Τσάρων Αὐτοκρατορίᾳ. Αὐτὸς ὁ Γάλλος Ἀκαδημαϊκὸς Georges Goyeau μᾶς πληροφορεῖ, ὅτι τὸ τμῆμα τὸ φροντίζον περὶ τῶν ρωσσικῶν ὑποθέσεων ὑπαγόμενον μέχρι τῆς παρελθούσης Μ. Ἑβδομάδος εἰς τὸ Σωματεῖον *Congregatio* τῶν Ἀνατολικῶν ὑποθέσεων, ἀπὸ τῆς ἑβδομάδος ἐκείνης ἀποτελεῖ ἰδιαιτέραν αὐτόνομον ὀργάνωσιν ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Ἐπισκόπου d'Herbigny. Ἡ Ἐπιτροπὴ αὕτη ἐργάζεται ἐν αὐτῷ τῷ Ἀνακτόρῳ τοῦ Βατικανοῦ καὶ ὑπὸ τὰ ὄμματα τοῦ Πάπα. «Τοῦ λοιποῦ εἰς τὰ ὦτα τοῦ Πάπα θὰ συγκεντροῦται ἡ ἠχὼ ἡ λαλοῦσα περὶ

τῆς ἀπείρου δυστυχίας τοῦ ρωσσικοῦ λαοῦ» προσθέτει ὁ ρηθεὶς Ἀκαδημαϊκός. Παντὶ δῆλον ὅτι ὅλα αὐτὰ σημαίνουν ἐπίτασιν τῆς ἐν Ρωσσίᾳ καθολικῆς προπαγάνδας.

Ἐπὶ πᾶσι τούτοις μεταβολαί τινες ἐπελθοῦσαι ἐν τῇ Ὀρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ καὶ μὴ ἁπτόμεναι μήτε τοῦ δόγματος μήτε τῆς ὀρθοδόξου ἠθικῆς, ὡς λ. χ. ἡ ἡμερολογιακὴ διαρρύθμισις παρὰ τὴν προηγηθεῖσαν ἀπόφασιν τοῦ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ τῷ 1923 συνελθόντος Πανορθοδόξου Συνεδρίου, συνταράσσουσιν ἔτι τμήματά τινα τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας. Ὡσαύτως καὶ ὁ ἑορτασμὸς τοῦ Πάσχα, ἤτοι τὸ λεγόμενον Πασχάλιον, παρέσχεν ἀφορμὴν εἰς ἔριδας ἔν τισιν ἐπὶ μέρους Ὀρθοδόξοις Αὐτοκεφάλοις Ἐκκλησίαις.

Ἐπὶ τῶν προεκτεθέντων θεμάτων καὶ ζητημάτων θὰ ἀνταλλαγῶσι σκέψεις ἐν τῇ διορθοδόξῳ συσκέψει τοῦ Ἁγίου Ὄρους καὶ θὰ καταρτισθῇ ἐκεῖ, Θεοῦ εὐδοκοῦντος, τὸ ὁριστικὸν πρόγραμμα τῆς μελλούσης Συνόδου περιέξοντος, πλὴν τοῦ ἡμερολογιακοῦ καὶ πασχαλίου, καὶ ἄλλα θέματα, ἀφορῶντα τὸ ἔργον συμπάσης τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ τὴν θέσιν αὐτῆς ἐν τῇ συγχρόνῳ κοινωνίᾳ.

Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον κατὰ τὴν ἱστορικὴν ταύτην στιγμὴν τῆς συγκλήσεως τῆς διορθοδόξου συσκέψεως καθῆκον ἑαυτοῦ ἐθεώρησεν, ὅπως ἐπαναλάβῃ τὴν ἔκκλησιν αὐτοῦ πρὸς τὰς δύο μεγάλας ἐν Ρωσσίᾳ ἐκκλησιαστικὰς μερίδας, τὴν Τυχωνικὴν καὶ τὴν λεγομένην Συνοδικήν, παρακαλοῦν αὐτὰς θερμῶς διὰ τοῦ Προκαθημένου αὐτοῦ καὶ πάσης τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, τοῦ Οἰκουμ. Πατριάρχου Φωτίου τοῦ Β΄, ὅπως παύσωσι τὰς ἔριδας καὶ διχοστασίας καὶ ἀνασυνδεόμεναι διὰ τοῦ συνδέσμου τῆς εἰρήνης εἰς μίαν ὁμονοοῦσαν Ρωσσικὴν Ἐκκλησίαν, ἀποστείλωσι δύο ἀντιπροσώπους ἐκπροσωποῦντας ἅπασαν τὴν ἐν Ρωσσίᾳ Ἐκκλησίαν. Ἡ ἀπέναντι τῆς Ρωσσικῆς Ἐκκλησίας ἐνέργεια αὕτη τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου εἶναι πολὺ κανονικὴ καὶ ἐπιβεβλημμένη ὑπ' αὐτῆς τῆς ἰδιαιτέρας ἀποστολῆς καὶ θέσεως Αὐτοῦ. Ἔν τινι

ἐκλογῇ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Κύπρου, γενομένῃ ἐν τῷ Οἰκουμενικῷ Πατριαρχείῳ κατὰ τὸ 1702-1707 ἀναγινώσκονται τὰ ἀκόλουθα : «Ἐντεῦθεν (ἐκ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου) ἀρυομένων (τῶν διαφόρων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν) τῶν ὠφελημάτων καὶ μάλιστα ὁπηνίκα ***θεηλάτῳ τινὶ βασκάνῳ ἡ καθεστῶσα τῆς Ἐκκλησίας γαλήνη τύχῃ κλύδοσι ἀφνηδίοις διαταραττομένη***. . . . αἱ ἐπὶ μέρους Ἐκκλησίαι εἰς ταυτηνὶ ὥσπερ ἀκύμονα λιμένα προσαγόμεναι, ***κἀντεῦθεν εὑρισκόμεναι τὴν προσήκουσαν τῶν ἐπισκηψάντων αὐταῖς δεινῶν καὶ χαλεπῶν κατεύνασιν***». (Κώδιξ Κριτίου Α΄ 36).

Εὐχηθῶμεν, ὅπως καὶ ὁ ἐν Ρωσσίᾳ ἐκκλησιαστικὸς σάλος καταπαύσῃ καὶ ἡ ἐν Ἁγίῳ Ὄρει προσύσκεψις ἐπ' αἰσίοις ὁδηγήσῃ ἡμᾶς εἰς τὴν Προσύνοδον ἐπ' ἀγαθῷ τῆς Ὀρθοδοξίας. «Τὰ γὰρ μεγάλα τῶν σκεμμάτων, οὐκ ἔστιν ἄλλως, κατὰ τὸν Εὐσέβιον, ἢ διὰ Συνόδων κατορθώσασθαι».

† Ο ΗΛΙΟΥΠΟΛΕΩΣ ΓΕΝΝΑΔΙΟΣ

ΣΥΓΚΛΗΣΙΣ ΤΗΣ ΔΙΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΝ ΤΗι ΙΕΡΑι ΜΟΝΗι ΤΟΥ ΒΑΤΟΠΕΔΙΟΥ ΤΗι 8 ΙΟΥΝΙΟΥ 1930 (ΕΟΡΤΗι ΤΗΣ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΣ)

Ἡ Ἁγία καὶ Ἱερὰ Σύνοδος ἐν τῇ Συνεδρίᾳ αὐτῆς τῆς 1ης Μαΐου ἐνέκρινεν, ὅπως ἡ ἀπὸ καιροῦ μελετωμένη Διορθόδοξος Ἐπιτροπὴ συνέλθῃ τὴν Κυριακὴν τῆς Πεντηκοστῆς, 8ην τοῦ προσεχοῦς μηνὸς Ἰουνίου εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος ἐν τῇ Μονῇ τοῦ Βατοπεδίου. Ἀνεκοινώθη δὲ ἡ ἀπόφασις αὕτη διὰ Πατριαρχικῶν Γραμμάτων πρὸς τὰς Αὐτοκεφάλους Ἐκκλησίας πρὸς διορισμὸν ἀνὰ δύο Ἀρχιερέων ἐξ ἑκάστης αὐτῶν. Διώρισε δὲ ἀντιπροσώπους τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας διὰ τὴν Διορθόδοξον Ἐπιτροπὴν τοὺς Σεβασμ. Μητροπολίτας Ἡρακλείας κ. Φιλάρετον, Θυατείρων κ. Γερμανόν, Τραπεζοῦντος κ. Χρύσανθον, εἰς οὓς ἀκολούθως προσέθηκε καὶ τὸν Σεβασμ. Μητροπολίτην Μηθύμνης κ. Διονύσιον, διότι εἰς τὴν ἀντιπροσωπείαν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου ἀνετέθη καὶ ἡ ἐκπροσώπησις τῆς Ἐκκλησίας Κύπρου κατὰ παράκλησιν αὐτῆς.

Προκειμένου περὶ τῆς Ρωσσικῆς Ἐκκλησίας, ἐνεκρίθη, ὅπως ἐπὶ τῇ διδομένῃ εὐκαιρίᾳ διαβιβασθῇ ἐν ἐπὶ τούτῳ Πατριαρχικοῖς Γράμμασιν ἔκκλησις πρὸς τὰς ἐν Ρωσσίᾳ ἐκκλησιαστικὰς μερίδας πρὸς εἰρήνευσιν διὰ τὴν ἐπίτευξιν τῆς ἑνιαίας ἐμφανίσεως τῆς Ἁγίας Ρωσσικῆς Ἐκκλησίας, ἧς μὴ ἐπιτυγχανομένης, τῆς δὲ διαιρέσεως καὶ εἰς πολλὰς ἐπὶ μέρους μερίδας κατατμήσεως τῆς εἰρημένης Ἐκκλησίας συνεχιζομένης, ἀποβαίνει ἀδύνατος ἡ εἰς τὴν συγκαλουμένην Διορθόδοξον Ἐπιτροπὴν πρόσκλησις αὐτῆς, μὴ δυναμένης ἵνα ἔχῃ ἑνιαίαν ἐν αὐτῇ ἐκπροσώπησιν, ὡς αἱ λοιπαὶ ἀδελφαὶ Ἐκκλησίαι.

Τὸ κύριον μέλημα τῆς συγκαλουμένης Διορθοδόξου Ἐπιτροπῆς εἶναι νὰ καταρτίσῃ μετὰ μελέτην τὸ Διάγραμμα τῶν ἐργασιῶν τῆς μελλούσης Προσυνόδου. Ἅπασαι αἱ ἀδελφαὶ Ἐκκλησίαι μετ' ἀγωνίας ἀναμένουσι τὴν ὥραν, καθ' ἣν ἡ Ἐκκλησία τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἡ Προκαθημένη Ἐκκλησία θὰ καλέσῃ αὐτάς, ἵνα ἀπὸ κοινοῦ πᾶσαι βουλευθῶσι περὶ τῶν μεγάλων ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων, τὰ ὁποῖα ἀπὸ τοσούτου χρόνου ἀπασχολοῦσι τὴν καθόλου Ὀρθοδοξίαν. Ἡ ἀπὸ κοινοῦ σύσκεψις καὶ συνεργασία τῶν Ἐκκλησιῶν θὰ δώσῃ τὴν δυνατότητα εἰς ὑψηλοτέρας ἐμπνεύσεις καὶ εἰς βαθυτέραν ἐκτίμησιν τῆς καταστάσεως τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν.

ΑΝΤΑΛΛΑΓΕΝΤΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

Α'

Πατριαρχικὰ Γράμματα πρὸς πάσας τὰς Αὐτοκεφάλους Ὀρθοδόξους Ἐκκλησίας, πλὴν τῆς Ρωσσικῆς.

Ἀριθμ. Πρωτ. 823

Μακαριώτατε. . . . . ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ λίαν ἀγαπητὲ καὶ συλλειτουργὲ τῆς ἡμῶν Μετριότητος κύριε . . . ., τὴν Ὑμετέραν σεβασμίαν Μακαριότητα ἀδελφικῶς κατασπαζόμενοι, ὑπερήδιστα προσαγορεύομεν.

Ἐκ τῶν ληφθεισῶν ἀπαντήσεων τῶν ἀδελφῶν Ἐκκλησιῶν περὶ τῆς Μεγάλης ἢ Οἰκουμενικῆς Πανορθοδόξου Συνόδου κατάδηλος ἐγένετο ἡ ὁμόθυμος ἐπιδοκιμαστικὴ γνώμη αὐτῶν ὑπὲρ τῆς τοιαύτης ἐλάσσονος τὸ κατ' ἀρχὰς συναθροίσεως ὡς εὐκοπώτερόν τε ἐν ταῖς παρούσαις περιστάσεσι πραγματοποιησίμου καὶ ὡς ἀσφαλέστερον ἐπιτελεσούσης τὸ ἥσσονος ἐκτάσεως ἔργον αὐτῆς, ἐν ἐπὶ μέρους δὲ σημείοις τισὶ μόνον ἐξεφράσθησαν ὑπ' ἐνίων

ἀδελφῶν Ἐκκλησιῶν καὶ γνῶμαι ἢ εὐχαὶ μικρόν τι ἀπ' ἀλλήλων διαφέρουσαι.

Οὕτως οὖν τῆς τῶν ἀδελφῶν Ἐκκλησιῶν γνώμης ἐκδηλωθείσης, ἡ Μετριότης ἡμῶν μετὰ τῆς περὶ ἡμᾶς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου, στοχαζόμενοι τῆς ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν αἰσίας καὶ τελείας καταρτίσεως καὶ εὐοδώσεως τῶν τῆς ἱερᾶς ταύτης συναθροίσεως, ὡς πρώτης ἐν ταῖς ἐφεταῖς καὶ ἐλπιζομέναις τακτικαῖς ἐφεξῆς, σὺν Θεῷ, κανονικαῖς Πανορθοδόξοις περὶ τῶν γενικωτέρων ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων ἱεραῖς συνελεύσεσιν, ἔγνωμεν, ὅπως προσκληθῇ καὶ συνέλθῃ τῇ Κυριακῇ τῆς Πεντηκοστῆς, 8ῃ προσεχοῦς Ἰουνίου, ἐν τῇ ἐν Ἁγίῳ Ὄρει Ἱερᾷ Πατριαρχικῇ Μονῇ τοῦ Βατοπεδίου προκαταρκτικὴ Διορθόδοξος Ἐπιτροπή, ἐν ᾗ ἐκπροσωπηθήσονται αἱ ἀδελφαὶ Ἐκκλησίαι διὰ δύο ἑκάστη αὐτῶν ἁγίων ἀρχιερέων. Σκοπὸς καὶ ἔργον τῆς συγκαλουμένης Ἐπιτροπῆς ἔσται, πρὸς τῇ ἐπισήμῳ ἐκ τοῦ σύνεγγυς πνευματικῇ ἐπικοινωνίᾳ ἀδελφῶν ἐν Χριστῷ, ἐκπροσωπούντων τὴν Ἁγίαν ἡμῶν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν, ὁ διὰ κοινῆς ἐξετάσεως καὶ ἀποφάσεως τελικὸς καθορισμὸς ἐξ ἑνὸς μὲν τοῦ διαγράμματος τῶν ἐν τῇ μελλούσῃ συγκληθῆναι Προσυνόδῳ συζητηθησομένων θεμάτων, ἐν οἷς περιληφθήσονται, ὡς εἰκός, ἐκ τῶν πρώτων τὰ ὑπὸ ἐπείγουσαν μορφὴν προβάλλοντα ζητήματα τοῦ Ἡμερολογίου καὶ τοῦ Πασχαλίου, ἀνταλλασσομένων ἐπὶ τούτων προκαταρκτικῶς σχετικῶν σκέψεων, ὡς καὶ τὸ τῆς ἀναγκαίας τῶν Ἁγίων Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν συνεργασίας, πρὸς ἀντιμετώπισιν καὶ ἐξουδετέρωσιν τῶν ἐνεργειῶν τῶν κατὰ τῆς Ὀρθοδοξίας ἐργαζομένων ἐν τῷ παρόντι θρησκευτικῶν δοξασιῶν, οὐνιτισμοῦ, χιλιασμοῦ καὶ εἴ τινος ἑτέρου, ἐξ ἄλλου δὲ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐν τῇ Προσυνόδῳ ἀντιπροσώπων τῶν Ἁγίων ἀδελφῶν Ἐκκλησιῶν.

Ὅθεν προαγόμεθα διὰ τῆσδε τῆς ἀδελφικῆς ἡμῶν ἐπιστολῆς παρακαλέσαι, ὅπως καὶ παρὰ τῆς Ὑμετέρας Ἁγιωτάτης Ἐκκλησίας προφρόνως ορισθῶσι καὶ μεταβῶσι κατὰ τὴν προσημειωθεῖσαν ἡμερομηνίαν δύο ἀρχιερεῖς ὡς ἀντιπρόσωποι τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος καὶ τῆς ἧς προκάθηται Αὐτὴ Ἁγιωτάτης Ἐκκλησίας, ἐφωδιασμένοι διὰ σχετικῶν Γραμμάτων Αὐτῆς, ἐπιδηλοῦντες ἅμα ὅτι ἡ φιλοξενία ἁπάντων τῶν μελῶν τῆς Διορθοδόξου Ἐπιτροπῆς κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐν Ἁγίῳ Ὄρει παραμονῆς παρασχεθήσεται ἀπὸ μέρους τῆς καθ' ἡμᾶς Ἁγιωτάτης Ἐκκλησίας.

Παρακαλοῦντες δὲ ἵνα περὶ τῶν διορισθησομένων ἀπεσταλμένων καὶ τῆς μεταβάσεως αὐτῶν γένηται ἡμῖν τηλεγραφικῶς, διὰ τὸ κατεπεῖγον, ἀπαντητικὴ ἀνακοίνωσις, εὐχόμεθα, ὅπως ἡ πρώτη αὕτη γενικὴ ἐκ τοῦ ἐγγὺς συνάντησις καὶ ἐπαφὴ τῶν ἀντιπροσώπων τῶν ἀδελφῶν Ἐκκλησιῶν εὐοδωθῇ αἰσίως κατὰ πάντα, τῇ εὐλογίᾳ τοῦ Θεοῦ, καὶ ἀποβῇ ἡ καλὴ ἀπαρχὴ

τῶν τακτικῶν ἐφεξῆς κοινῶν συναθροίσεων καὶ συσκέψεων ἐπ᾽ ἀγαθῷ τῆς ὅλης ἡμῶν Ἁγίας Ἐκκλησίας, εἰς δόξαν τε Χριστοῦ.

Ἐπὶ δὲ τούτοις καὶ αὖθις κατασπαζόμενοι Αὐτήν, διατελοῦμεν μετ᾽ ἀγάπης

,απλ΄ Μαΐου ε΄.

Τῆς Ὑμετέρας σεβασμίας Μακαριότητος
ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς
† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως **Φώτιος**.

B΄

Πατριαρχικὰ Γράμματα πρὸς τοὺς Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτας Μόσχας κ. Βενιαμέν, καὶ Νιζεγορόδου κ. Σέργιον.

Ἀριθμ. Πρωτ. 844.

Σεβασμιώτατε Μητροπολῖτα. . . . . . ἐν ἁγίῳ Πνεύματι ἀγαπητὲ ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργὲ τῆς ἡμῶν Μετριότητος κύριε . . . ., χάρις εἴη τῇ Ὑμετέρᾳ Σεβασμιότητι καὶ εἰρήνη παρὰ Θεοῦ.

Ἀφ᾽ ἧς ἡμέρας παραχωρήσει Θεοῦ διεσπάσθη ἡ ἑνότης καὶ ἐφυγαδεύθη ἡ εἰρήνη ἐν τῇ Ἁγίᾳ, μεγάλῃ τε καὶ πεφιλημένῃ καὶ τετιμημένῃ ἡμῖν τε καὶ πάσαις ταῖς Ὀρθοδόξοις Ἐκκλησίαις ἀδελφῇ Ρωσσικῇ Ἐκκλησίᾳ, πάντες οἱ ἡμέτεροι προκάτοχοι μετὰ συμπάσης τῆς Ὀρθοδόξου Ἱεραρχίας οὐκ ἐπαύσαντο οὐδ᾽ ἐπὶ στιγμὴν βαθέως τε ἐπὶ τῷ μεγάλῳ ἀτυχήματι θλιβόμενοι καὶ θερμὴν ἀδιαλείπτως πρὸς τὸν Κύριον ἀπευθύνοντες προσευχὴν καὶ δέησιν, ὅπως τῇ αὐτοῦ θείᾳ χάριτι ταχέως ἐπανασυνδέσῃ τὰ διεστῶτα, ἀποδῷ τὴν εἰρήνην καὶ ἀποκαταστήσῃ τὴν τιμὴν καὶ τὴν δόξαν τῆς παρὰ τὸ προσῆκον καὶ ὑπὲρ τὸ μέτρον ταλαιπωρηθείσης ἀδελφῆς Ἐκκλησίας.

Καὶ ἡμεῖς δὲ ἀπὸ τῆς ἀναλήψεως τῶν Πρωθιεραρχικῶν ἡμῶν καθηκόντων, τὰ βλέμματα καὶ τὴν σκέψιν ἡμῶν μετ᾽ ἀγάπης νυχθημερὸν πρὸς τὰ ἐκεῖ ἔχοντες ἐστραμμένα, ἱκεσίαν ἀδιάλειπτον πρὸς τὸν Κύριον ἀναπέμπομεν, ὅπως ὁ οὐράνιος τῆς Ἐκκλησίας Δημιήτωρ καὶ Κυβερνήτης τερματίσῃ τῇ Αὐτοῦ χάριτι καὶ ἀμάχῳ δυνάμει τὴν δεινὴν ἐκ τῆς διαιρέσεως δοκιμασίαν, τὴν εἰρήνην αὐτοῦ τὴν σῴζουσαν τοῖς αὐτόθι διδούς.

Φρονοῦμεν δὲ ὅτι ἐπέστη ἤδη ἡ στιγμή, ἵνα ἐλπίσωμεν ὅτι εἰσηκούσθη ἡ κοινὴ αὕτη προσευχὴ ἡμῶν καὶ πάντων τῶν ἀδελφῶν ὑπὲρ τῆς Ἁγίας Ρωσσικῆς Ἐκκλησίας, καθόσον τὰ πράγματα αὐτὰ καλοῦσιν ἤδη ἐπιτακτικῶς καὶ μέλλουσιν ἵνα ἐγείρωσιν, ὡς ἐλπίζομεν, πάντας ἐν αὐτῇ, ὅπως θῶσι τέρμα εἰς τὴν ἐσωτερικὴν διαμάχην, τείνοντες ἀδελφικῶς πρὸς ἀλλή-

λους χεῖρας συμφιλιώσεως καὶ ἀποκαθιστῶντες τὴν ἑνότητα τῆς κοινῆς αὐτῶν Μητρός, τῆς μιᾶς Ἁγίας Ρωσσικῆς Ἐκκλησίας.

Ὡς γινώσκει ἡ Ὑμετέρα Σεβασμιότης, τὴν καθ᾽ ἡμᾶς Μεγάλην τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν καὶ σύμπασαν ἡμῶν τὴν Ἁγίαν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν ἀπὸ πολλοῦ ἤδη ἀπασχολεῖ μεγάλως τὸ ζήτημα τῆς συγκλήσεως κοινῆς Ὀρθοδόξου Προσυνόδου πρὸς ὁριστικὴν ἐν αὐτῇ διευθέτησιν τοῦ ζητήματος τοῦ Ἡμερολογίου καὶ τοῦ Πασχαλίου χάριν τοῦ ὁμοιομόρφου τῆς πράξεως ἐν ἁπάσαις ταῖς ἀδελφαῖς Ἐκκλησίαις, πρὸς ἐξέτασιν δὲ ἅμα εὐκαίρως καὶ ἄλλων τινῶν ζητημάτων, οἷον τῆς προπαγάνδας τῆς ἐνεργουμένης κατὰ τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, τοῦ οὐνιτισμοῦ, αἱρέσεών τινων, ὡς ὁ χιλιασμός, ἐπιθετικώτερον ἐσχάτως ἀποπειρωμένων ἵνα παρεισδύσωσι καὶ παραπλανήσωσι τὸ ὀρθόδοξον πλήρωμα, καὶ ἄλλων τινῶν γενικῆς φύσεως ἐκκλησιαστικῶν προβλημάτων, ὑπὸ τῆς ἀνάγκης ἐνδεικνυμένων.

Καὶ τὸ κοινὸν τοῦτο μέλημα καὶ ὁ πόθος τῶν ἀδελφῶν Ἐκκλησιῶν τῆς ἐπὶ τὸ αὐτὸ χάριν τοῦ γενικοῦ τῆς Ἁγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας ἀγαθοῦ συναντήσεως καὶ συσκέψεως ἔλαβεν ἤδη, τῇ εὐδοκίᾳ τοῦ Θεοῦ, σάρκα, οὕτως εἰπεῖν, καὶ ὀστᾶ πρὸς τὴν πραγματοποίησιν, ἐπελθούσης πλήρους μεταξὺ τῶν ἀδελφῶν Ἐκκλησιῶν συνεννοήσεως καὶ ὁριστικῶς ἤδη ἀποφασισθέντος, ὅπως τῇ ὀγδόῃ προσεχοῦς Ἰουνίου, Κυριακῇ τῆς Πεντηκοστῆς, συνέλθῃ ἐν Ἁγίῳ Ὄρει, ἐν τῇ Ἱερᾷ Πατριαρχικῇ Μονῇ τοῦ Βατοπεδίου, ὡς πρόδρομος τῆς Προσυνόδου καὶ ὡς ἀπαρχὴ τῶν συχνοτέρων καὶ τακτικῶν, ὡς πάντες ποθοῦσι καὶ ἐλπίζουσιν, ἐφεξῆς κοινῶν ἐν συνόδοις καὶ ἱεραῖς συναθροίσεσι συναντήσεων καὶ συσκέψεων τῶν ἀδελφῶν Ἐκκλησιῶν, γενικὴ Διορθόδοξος Ἐπιτροπὴ ἐξ ἀντιπροσώπων πασῶν τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, δύο ἐξ ἑκάστης, ἀποτελουμένη καὶ σκοπὸν καὶ ἔργον εἰδικὸν ἔχουσα τὸν ἐν ἀμέσῳ ἐκ τοῦ ἐγγὺς συσκέψει καὶ συνεργασίᾳ καταρτισμὸν τοῦ ὁριστικοῦ προγράμματος τῆς Ὀρθοδόξου Προσυνόδου καὶ τὸν καθορισμὸν τοῦ τρόπου καὶ τοῦ χρόνου τῆς συγκροτήσεως καὶ συγκλήσεως αὐτῆς.

Οὕτως οὖν τῶν πραγμάτων, τῇ εὐδοκίᾳ τοῦ Θεοῦ, περὶ τῆς πρώτης ταύτης τῶν ἐλπιζομένων πρακτικῶν ἐφεξῆς κοινῶν ἱερῶν συναθροίσεων κατευοδωθέντων καὶ τακτικῶν ἤδη παρ᾽ ἡμῶν πρὸς πάσας τὰς ἀδελφὰς Ἐκκλησίας ἀποσταλεισῶν προσκλήσεων, ὅπως ἐγκαίρως πᾶσαι εἰς τὴν ὡς ἄνω ἱερὰν ἐν Ἁγίῳ Ὄρει συνάθροισιν ἀποστείλωσι δύο ἑκάστη τακτικοὺς ἀντιπροσώπους ἀρχιερεῖς, θεωροῦμεν τὸ εὐάρεστον τοῦτο ἱερὸν γεγονὸς ὡς παρὰ τοῦ Θεοῦ ἐν τῇ προνοίᾳ αὐτοῦ παρεχομένην καὶ διὰ τὴν Ἱεραρχίαν τῆς Ρωσσικῆς Ἐκκλησίας εὐκαιρίαν καὶ ἀφορμήν, ὅπως αὕτη, τιθεῖσα τέρμα εἰς τὴν μισάδελφον διαμάχην καὶ διαίρεσιν καὶ τὴν εἰρήνην καὶ ἑνότητα τῆς Ἐκκλησίας ἀποκαθιστῶσα, προβῇ καὶ ἐκλέξῃ καὶ αὕτη ἀπὸ κοινοῦ ἐν ἀγάπῃ καὶ ἑνότητι δύο ἀρχιερεῖς ὡς ἀντιπροσώπους τῆς ὅλης Ἁγίας Ρωσ-

σικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας διὰ τὴν προκειμένην Διορθόδοξον Ἐπιτροπήν, ἵνα οὕτω κατὰ τὴν σπουδαίαν ταύτην πρώτην ἱερὰν συνάντησιν τῶν ἀδελφῶν Ἐκκλησιῶν παραστῇ καὶ ἡ μεγάλη ἀδελφικὴ Ρωσσικὴ Ἐκκλησία καὶ λάβῃ τὴν θέσιν καὶ τὴν δόξαν αὐτῆς ἐν τῇ ἑνιαίᾳ χορείᾳ τῶν ἀπαρτιζουσῶν τὴν Ἁγίαν ἡμῶν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν ἀδελφῶν Ἐκκλησιῶν.

Ναί, ἀδελφὲ ἐν Χριστῷ σεβάσμιε· ποιούμεθα ἔκκλησιν εἰς τὴν εὐσέβειαν αὐτῆς καὶ τῶν σὺν αὐτῇ ἐν Χριστῷ ἀδελφῶν καὶ εἰς τὴν ἀγάπην ὑμῶν πρὸς τὴν μίαν ἡμῶν Ἁγίαν, Καθολικὴν καὶ Ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν. Ἐξορκίζομεν ὑμᾶς καὶ πάντας ἐξ ὀνόματος τῆς ὅλης Ἁγίας Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ὅπως δῶτε τῇ Ἁγίᾳ ὑμῶν Ἐκκλησίᾳ τὴν εἰρήνην καὶ τὴν ἑνότητα διὰ τῆς ἀμοιβαίας ὑμῶν ἐν ἀγάπῃ προσπαθείας. Ἐστὲ πάντες Ἱεράρχαι ζηλωταὶ τῆς Ἁγίας ἡμῶν πίστεως καὶ τῶν ἱερῶν τῆς ἁγίας ἡμῶν Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας παραδόσεων. Τείνατε οὖν πρὸς ἀλλήλους τὰς χεῖρας καὶ ἑνώσατε τὰ διεστῶτα, αἴροντες ἐκ τοῦ μέσου τὰ αἴτια τῆς φθοροποιοῦ ἔριδος καὶ διχοστασίας. Ὁρίσατε καὶ ὑμεῖς ἀπὸ κοινοῦ ἐν ἀγάπῃ καὶ τάξει τοὺς δύο ἀντιπροσώπους τῆς κοινῆς Μητρὸς μιᾶς ὑμῶν ἁγίας Ρωσσικῆς Ἐκκλησίας, ἵνα μὴ ἡ πρώτη αὕτη τῶν ἀδελφῶν Ἐκκλησιῶν συνάθροισις γένηται ἐν ἀπουσίᾳ τῆς πεφιλημένης καὶ τετιμημένης ἀδελφῆς ἁγίας Ρωσσικῆς Ἐκκλησίας, καὶ δὴ οὐχὶ διὰ λόγους ἐξωτερικούς, ὡς ἴσως συνέβη ποτὲ ἄλλοτε ἐν περιστάσεσιν ἄλλαις καὶ ἐποχαῖς κατὰ τοιαύτας γενικὰς τῆς Ἐκκλησίας συναθροίσεις, ἀλλὰ διὰ λόγους ἀτόπων ἐσωτερικῶν ἐρίδων καὶ διαιρέσεων, ὧν μεγάλην πάντοτε ὑπέχουσι τὴν εὐθύνην οἱ ταύταις ὑπὲρ τὸ κοινὸν ἀγαθὸν καὶ συμφέρον προσκείμενοι καὶ ἐμμένοντες.

Μή, πρὸς Θεοῦ, ἀδελφοί, προτιμήσῃ τις, ἵνα φέρῃ τὴν εὐθύνην ταύτην ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς Ἐκκλησίας. Ἑνώσατε, ἀνορθώσατε καὶ δοξάσατε τὴν κοινὴν ὑμῶν Μητέρα ἁγίαν Ρωσσικὴν Ἐκκλησίαν. Ἐξαγάγετε αὐτὴν ἐπὶ τῇ παρουσιαζομένῃ ἀφορμῇ διὰ τῆς ἐν ἀγάπῃ συμπράξεως ὑμῶν ἐκ τῆς νῦν ταλαιπωρίας αὐτῆς.

Εὐχόμεθα καὶ εὐελπιστοῦμεν, ὅτι ἡ ἀδελφικὴ ἡμῶν αὕτη προτροπή, ἣν ὁμοίως ἀπευθύνομεν καὶ πρὸς τὸν Σεβασμ. Μητροπολίτην Νιζεγορόδου κ. Σέργιον καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ ἀγαπητοὺς ἐν Χριστῷ ἀδελφούς, τεύξεται πρόφρονος καὶ εὐηκόου παρὰ πάντων προσοχῆς καὶ μετ' ἀκραιφνοῦς οἱ πάντες προθυμίας καὶ προσπαθείας ἐργασθήσονται νῦν γε πρὸς τὴν ἐπίτευξιν τῆς σωζούσης εἰρήνης καὶ ἑνώσεως, τοιαύτης παρὰ τοῦ Θεοῦ παρεχομένης εὐκαίρου ἀφορμῆς διὰ πάντας ἐκ τῆς συγκλήσεως τῆς Διορθοδόξου Ἐπιτροπῆς καὶ τῆς ἀνάγκης τῆς ἐν αὐτῇ ἀντιπροσωπεύσεως καὶ τῆς Ἁγίας ὑμῶν Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Ἐν ἀναμονῇ τῶν εὐαγγελίων τῆς ἐπιτευχθείσης εἰρηνεύσεως καὶ ἑνώ-

σεως ὑμῶν καὶ τῆς οὕτω ἀπὸ κοινοῦ ἐκλογῆς δύο ἀντιπροσώπων τῆς μιᾶς καὶ ἑνιαίας ὑμῶν ἁγίας Ἐκκλησίας, ἐπικαλούμεθα ἐπὶ πάντας ἐν ταῖς θεοφιλέσι πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ τούτου προσπαθείαις τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ Παναγάθου Θεοῦ, οὗ ἡ χάρις καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος εἴη μετὰ τῆς ὑμετέρας ἀγαπητῆς Σεβασμιότητος.

,απλ' Μαΐου ς'.

Τῆς Ὑμετέρας Σεβασμιότητος
ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς
† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως *Φώτιος.*

Γ'

Πατριαρχικὰ Γράμματα πρὸς τὴν Ἀντιπροσωπείαν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ἀποτελουμένην ἐκ τῶν Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν Ἡρακλείας κ. Φιλαρέτου, Θυατείρων κ. Γερμανοῦ, Τραπεζοῦντος κ. Χρυσάνθου καὶ Μηθύμνης κ. Διονυσίου.

Ἱερώτατε Μητροπολῖτα Ἡρακλείας, πρόεδρε τῶν ὑπερτίμων καὶ ἔξαρχε πάσης Θράκης καὶ Μακεδονίας, ἐν ἁγίῳ Πνεύματι ἀγαπητὲ ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργὲ τῆς ἡμῶν Μετριότητος κύριε Φιλάρετε, χάρις εἴη τῇ ὑμετέρᾳ Ἱερότητι καὶ εἰρήνη παρὰ Θεοῦ.

Ἀποφασισθέντος καὶ ὁρισθέντος συνοδικῶς, ὅπως τῇ 8 προσεχοῦς μηνὸς Ἰουνίου, Κυριακῇ τῆς Πεντηκοστῆς, συνέλθῃ ἐν Ἁγίῳ Ὄρει, ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ τοῦ Βατοπεδίου, γενικὴ προκαταρκτικὴ Διορθόδοξος Ἐπιτροπὴ ἐξ ἀντιπροσώπων πασῶν τῶν ἀδελφῶν Ὀρθοδόξων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν, δύο ἀρχιερέων ἐξ ἑκάστης Ἐκκλησίας, σκοπὸν καὶ ἔργον ἔχουσα τὸν διὰ κοινῆς ἐξετάσεως καὶ ἀποφάσεως τελικὸν καθορισμὸν τοῦ καταρτισμοῦ καὶ τοῦ προγράμματος τῆς συγκληθησομένης ἀκολούθως γενικῆς Ὀρθοδόξου Προσυνόδου, ἐξελέγησαν συνοδικῶς ὡς μέλη τῆς ἐν τῇ Ἐπιτροπῇ ταύτῃ ἀντιπροσωπείας τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας ἡ ὑμετέρα Ἱερότης καὶ οἱ Ἱερώτατοι Μητροπολῖται Θυατείρων κ. Γερμανὸς καὶ Τραπεζοῦντος κ. Χρύσανθος, ἐξαιρετικῶς τῆς ἀντιπροσωπείας τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας καταρτισθείσης ἐκ τριῶν προσώπων ἀντὶ δύο.

Ὅθεν ἀσμένως ἀνακοινούμενοι καὶ τῇ ὑμετέρᾳ Ἱερότητι τὴν ἐκλογὴν καὶ τὸν διορισμὸν αὐτῆς ὡς μέλους τῆς ἀντιπροσωπείας ταύτης τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας, προτρεπόμεθα, ὅπως, προφρόνως τὴν ἐντολὴν ἀναλαμβάνουσα, φροντίσῃ, ἵνα ἐγκαίρως προπαρασκευασθῇ καὶ εὑρεθῇ παροῦσα ἐν

Αγίῳ Ὄρει μετὰ τῶν ὀνομασθέντων λοιπῶν μελῶν τῆς ἀντιπροσωπείας, συνεννοουμένη μετ' αὐτῶν πρός προπαρασκευήν τε τῶν διὰ τὴν δεξίωσιν τῶν ἔξωθεν ἐλευσομένων ἀντιπροσώπων ἀπαιτουμένων καὶ πρὸς τὴν ἰδίαν προκαταρκτικὴν συνεννόησιν περὶ τοῦ ἀνατεθέντος ὑμῖν ἔργου.

'Επὶ τούτοις ἀνακοινούμεθα ὅτι ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰ ἔξοδα τῆς συντηρήσεως κατὰ τὸ διάστημα τῶν ἐργασιῶν τῆς 'Επιτροπῆς, καθὼς καὶ περὶ τῶν καθ' ἕκαστα τῆς ἀνατιθεμένης τῇ ἀντιπροσωπείᾳ ἐντολῆς, γράφομεν τὰ δέοντα καὶ ἀποστέλλομεν τὰς ἀναγκαίας ὁδηγίας πρὸς τὸν 'Ιερώτατον Μητροπολίτην Τραπεζοῦντος, μεθ' οὗ προτρέπεται ἡ ὑμετέρα 'Ιερότης ἵνα συνεννοηθῇ πρὸς πληροφορίαν περὶ πάντων.

Ἔχοντες τὴν πεποίθησιν, ὅτι οἱ τὴν ἀντιπροσωπείαν τῆς ἡμετ. 'Εκκλησίας ἐν τῇ σπουδαίᾳ ταύτῃ γενικῇ ὀρθοδόξῳ συναθροίσει ἐπιφορτισθέντες ἀγαπητοὶ ἐν Χριστῷ ἀδελφοὶ ἐπιτυχῶς καὶ ἀξίως ἐν τῇ ἐγνωσμένῃ αὐτῶν συνέσει καὶ μαθήσει καὶ πείρᾳ ἐπιτελέσουσι τὴν ἀνατεθεῖσαν αὐτοῖς ἐντολήν, αἰτούμεθα πᾶσαν ἐνίσχυσιν παρὰ Θεοῦ, οὗ ἡ χάρις καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος εἴη μετὰ τῆς ὑμετέρας φίλης 'Ιερότητος.

,απλ' Μαΐου ιβ'.

† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως **Φώτιος**
ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφός.

Δ'

'Αριθμ. πρωτ. 1002

'Ιερώτατε Μητροπολῖτα Μηθύμνης, ὑπέρτιμε καὶ ἔξαρχε Λέσβου, ἐν ἁγίῳ Πνεύματι ἀγαπητὲ ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργὲ τῆς ἡμῶν Μετριότητος κύριε Διονύσιε, χάρις εἴη τῇ ὑμετέρᾳ 'Ιερότητι καὶ εἰρήνη παρὰ Θεοῦ.

Τῆς 'Αγιωτάτης 'Εκκλησίας Κύπρου παρεκαλεσάσης, ὅπως κατὰ τὴν συνερχομένην τῇ 8 'Ιουνίου ἐν 'Αγίῳ Ὄρει Διορθόδοξον 'Επιτροπὴν ἀντιπροσωπευθῇ ὑπὸ τῶν ἀντιπροσώπων τῆς καθ' ἡμᾶς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ 'Εκκλησίας διὰ τὸ ἀδύνατον τῆς ἀποστολῆς ἐκεῖθεν ἰδίων ἀντιπροσώπων, ἐνεκρίθη συνοδικῶς, ὅπως εἰς τὰ διωρισμένα ἤδη τρία μέλη τῆς ἀντιπροσωπείας τοῦ ἡμετέρου ἁγιωτάτου Πατριαρχικοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου ἅτινά εἰσιν οἱ 'Ιερώτατοι Μητροπολῖται 'Ηρακλείας κ. Φιλάρετος, Θυατείρων κ. Γερμανὸς καὶ Τραπεζοῦντος κ. Χρύσανθος, προστεθῇ καὶ τέταρτον μέλος καὶ ἀνέλθῃ οὕτως ὁ ἀριθμὸς τῶν ἡμετέρων ἀντιπροσώπων εἰς τέσσαρας, ἀντιπροσωπεύοντας ἀνὰ δύο, ὡς ὡρίσθησαν γενικῶς διὰ τὴν εἰρημένην Διορθόδοξον 'Επιτροπὴν οἱ ἀντιπρόσωποι ἑκάστης ἐπὶ μέρους 'Εκκλησίας, τὰς 'Εκκλησίας Κωνσταντινουπόλεώς τε καὶ Κύπρου.

'Επειδὴ δὲ ὡς τέταρτον μέλος τῆς ἡμετέρας ἀντιπροσωπείας ταύτης ἐξελέγη οὕτω καὶ ὡρίσθη συνοδικῶς ἡ ὑμετέρα ἀγαπητὴ Ἱερότης, ἄσμενοι προαγόμεθα ἀνακοινώσασθαι τὴν ἐκλογὴν ταύτην αὐτῆς διὰ τῆς παρούσης Πατριαρχικῆς ἡμῶν ἐπιστολῆς καὶ προτρέψασθαι, ὅπως ἀποδεχομένη προφρόνως τὴν ἐντολὴν φροντίσῃ, ἵνα μεταβῇ ἐγκαίρως καὶ συμμετάσχῃ μετὰ τῶν λοιπῶν μελῶν εἰς τήν, ὡς εἴρηται, τῇ 8 Ἰουνίου ἐν Ἁγίῳ Ὄρει, ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ τοῦ Βατοπεδίου, συνερχομένην Γενικὴν Διορθόδοξον Ἐπιτροπήν.

Ὅσον δ' ἀφορᾷ εἰς τὰ καθ' ἕκαστα τῆς ἐντολῆς, δηλοῦμεν αὐτῇ ὅτι περὶ τούτων, καθὼς καὶ περὶ παντὸς ἄλλου σχετικοῦ, δύναται ἡ ὑμετέρα Ἱερότης ἵνα λάβῃ πληροφορίας παρὰ τοῦ ἐκ τῶν μελῶν τῆς ἡμετέρας ἀντιπροσωπείας καὶ Πατριαρχικοῦ ἐν Ἀθήναις Ἀποκρισαρίου Ἱερωτάτου Μητροπολίτου Τραπεζοῦντος κ. Χρυσάνθου.

Γνωρίζομεν πρὸς τούτοις αὐτῇ ὅτι, ἐὰν παραστῇ ἀνάγκη, ἵνα ἐν τῇ Ἐπιτροπῇ διακριθῶσιν ὡρισμένως οἱ ἡμέτεροι ἀντιπρόσωποι ἀνὰ δύο δι' ἑκατέραν τῶν ἐκπροσωπουμένων ὑπ' αὐτῶν Ἐκκλησιῶν, τὴν ἡμετέραν καὶ τὴν τῆς Κύπρου, τὸ τοιοῦτον ἐπαφίεται, ἵνα καθορισθῇ καὶ δηλωθῇ τῇ Ἐπιτροπῇ ἐπὶ τόπου ὑπ' αὐτῶν τῶν ἡμετέρων ἀντιπροσώπων, συνεννοουμένων πρὸς ἀλλήλους.

Οὐδεμίαν δ' ἔχοντες ἀμφιβολίαν περὶ τῆς παρασχεθησομένης πρόφρονος καὶ πολυτίμου ἐν τῷ ἔργῳ συμβολῆς καὶ παρὰ τῆς ὑμετέρας Ἱερότητος, συνέσει τε καὶ πείρᾳ καὶ ζήλῳ διακρινομένης, εὐχόμεθα τὰ κράτιστα πάρὰ Θεοῦ, οὗ ἡ χάρις καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος εἴη μετὰ τῆς ὑμετέρας φίλης Ἱερότητος.

,απλ' Μαΐου κς'.

† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως **Φώτιος.**

ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφός.

Ε'

Πατριαρχικὰ Γράμματα πρὸς τὸ Ἅγιον Ὄρος.

1] Πρὸς τὴν Ἐπιστασίαν τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος.

Ἀριθμ. Πρωτ. 480

Ὁσιώτατοι ἐπιστάται καὶ ἀντιπρόσωποι τῆς Κοινότητος τοῦ Ἁγίου Ὄρους τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητὰ τῆς ἡμῶν Μετριότητος, χάρις εἴη τῇ ὑμῶν ὁσιότητι καὶ εἰρήνη παρὰ Θεοῦ.

Ἐκ τῆς ἐγκλειομένης ὧδε ἡμετέρας Πατριαρχικῆς πρὸς τὴν σεβασμίαν Μονὴν τοῦ Βατοπεδίου ἐπιστολῆς, ἣν διαβιβάζομεν διὰ τῆς ὑμετέρας ἀγα-

πητῆς ὁσιότητος, ἡ ὁσιότης ὑμῶν λαμβάνει γνῶσιν τῆς ἀνακοινουμένης προσεχοῦς συναθροίσεως ἐν τῇ εἰρημένῃ ἱερᾷ καὶ σεβασμίᾳ Μονῇ ἐπισήμου γενικῆς Διορθοδόξου Ἐπιτροπῆς, ἀπηρτισμένης ἐξ ἀντιπροσώπων πασῶν τῶν ἀδελφῶν Ὀρθοδόξων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν, σκοπὸν καὶ ἔργον ἐχούσης, ἵνα διὰ κοινῆς συσκέψεως καὶ ἐγκρίσεως ὁρίσῃ τελειωτικῶς τὰ καθέκαστα τοῦ καταρτισμοῦ καὶ τοῦ προγράμματος τῆς μελλούσης ἵνα συνέλθῃ ἀκολούθως γενικῆς Ὀρθοδόξου Προσυνόδου, ἐν ᾗ μέλλουσιν ἵνα ἐξετασθῶσιν ἐπείγοντα σύγχρονα ἐκκλησιαστικὰ ζητήματα.

Οὐδεμίαν ἔχομεν ἀμφιβολίαν, ὅτι διὰ τὴν καλὴν τῶν πάντων εὐόδωσιν ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν σπουδαίαν ταύτην τῶν ἀδελφῶν Ἐκκλησιῶν γενικὴν συνάθροισιν, πρώτην ἐν ταῖς ἐλπιζομέναις τακτικαῖς ἐφεξῆς γενικαῖς Ὀρθοδόξοις συναντήσεσι καὶ συναθροίσεσι καὶ οὕτως αἰσίως νῦν ἐν τῷ ἱερῷ ὑμῶν τόπῳ συνερχομένην, ἐπιδειχθήσεται ἰδιαιτέρα ἀξιόχρεως καὶ παρὰ τῆς ὁσιότητος ὑμῶν πρόνοια, ὅπως ἥ τε δεξίωσις καὶ ἡ περιποίησις τῆς Ἐπιτροπῆς ταύτης ᾖ ἄνετος καὶ εὐχάριστος τόσον ἐν τῇ ἐν ᾗ πρόκειται ἵνα συνέλθῃ αὕτη Ἱερᾷ Μονῇ, ὅσον καὶ ὁπουδήποτε ἀλλαχοῦ ἐν τῷ ἱερῷ τόπῳ.

Ἐπὶ τῇ πεποιθήσει καὶ προσδοκίᾳ ταύτῃ ἐκφράζομεν ἐκ τῶν προτέρων τὰς εὐχαριστίας τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἡμῶν καὶ ἀπονέμοντες ὑμῖν τὰς Πατριαρχικὰς καὶ πατρικὰς εὐχὰς καὶ εὐλογίας, αἰτούμεθα τὰ κράτιστα παρὰ Θεοῦ, οὗ ἡ χάρις καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος εἴη μετὰ τῆς ὁσιότητος ὑμῶν.

,αϡλ΄ Μαΐου ιβ΄.

† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως **Φώτιος**
διάπυρος πρὸς Θεὸν εὐχέτης.

2] Πρὸς τοὺς Ἐπιτρόπους καὶ Προϊσταμένους τῆς Ἱ. Μονῆς Βατοπεδίου.

Ὁσιώτατοι ἐπίτροποι καὶ λοιποὶ προϊστάμενοι τῆς ἐν Ἁγίῳ Ὄρει Ἱερᾶς Πατριαρχικῆς καὶ Σταυροπηγιακῆς Μονῆς τοῦ Βατοπεδίου, τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητὰ τῆς ἡμῶν Μετριότητος, χάρις εἴη τῇ ὑμῶν ὁσιότητι καὶ εἰρήνη παρὰ Θεοῦ.

Ἔχοντες τὴν εὐμενῆ συγκατάθεσιν τῆς ἐντίμου Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως ἐνεκρίναμεν καὶ ὡρίσαμεν συνοδικῶς, ὅπως τῇ 8η προσεχοῦς μηνὸς Ἰουνίου, Κυριακῇ τῆς Πεντηκοστῆς, συνέλθῃ ἐν Ἁγίῳ Ὄρει γενικὴ Διορθόδοξος Ἐπιτροπή, ἀποτελουμένη ἐκ δύο ἀρχιερέων ἀντιπροσώπων ἐξ ἑκάστης Ὀρθοδόξου Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας, σκοπὸν καὶ ἔργον ἔχουσα τὸν διὰ κοινῆς συσκέψεως καὶ ἐγκρίσεως τελικὸν καθορισμὸν τοῦ καταρτισμοῦ καὶ τοῦ προγράμματος τῆς ἐπακολουθησούσης κατὰ τὴν κοινὴν ἔφεσιν καὶ

ἐκπεφρασμένην ἤδη γνώμην πασῶν τῶν ἀδελφῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν γενικῆς Ὀρθοδόξου Προσυνόδου, ἐν ᾗ μέλλουσιν ἵνα ἐξετασθῶσιν ἐπείγοντα σύγχρονα γενικὰ ἐκκλησιαστικὰ ζητήματα.

Ἐπειδὴ δέ, προκειμένου περὶ τοῦ καθορισμοῦ τοῦ ἐπὶ μέρους ἐν Ἁγίῳ Ὄρει τόπου διὰ τὴν συνάθροισιν τῆς Ἐπιτροπῆς ταύτης, λίαν πρόσφορον ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν, σκεψάμενοι μετὰ τῆς περὶ ἡμᾶς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου, εὕρομεν τὴν ὑμετέραν Ἱερὰν καὶ σεβασμίαν Μονὴν τοῦ Βατοπεδίου, ἥτις πρὸς τῷ εὐρυχώρῳ καὶ καταλλήλῳ τῶν οἰκημάτων αὐτῆς εἰς φιλοξενίαν τῶν συναθροισθησομένων ἀντιπροσώπων καὶ τῇ σεπτῇ αὐτῆς περιωπῇ ἐν τῇ τάξει τῶν αὐτόθι εὐαγῶν ἱδρυμάτων ἀείποτε διεκρίθη καὶ διὰ τὴν φιλοτιμίαν καὶ τὸ πρόφρον τῆς διαθέσεως αὐτῆς εἰς συναντίληψιν ὑπὲρ παντὸς γενικοῦ τῆς Ἐκκλησίας καλοῦ, θαρρούντως καὶ ἀσμένως διὰ τοὺς λόγους τούτους ὡς μέρος τῆς συναθροίσεως καὶ συγκροτήσεως τῆς εἰρημένης σπουδαίας γενικῆς Διορθοδόξου Ἐπιτροπῆς προετιμήσαμεν καὶ ὡρίσαμεν καὶ ἐν ταῖς πρὸς τὰς Ὀρθοδόξους Αὐτοκεφάλους Ἐκκλησίας παρ' ἡμῶν ἀπολυθείσαις προσκλήσεσιν ἐσημειώσαμεν τὴν ἱερὰν ὑμετέραν σεβασμίαν Βασιλικὴν καὶ Πατριαρχικὴν Μονήν.

Ὅθεν ἄσμενοι ἀνακοινούμεθα τοῦτο διὰ τῆς παρούσης Πατριαρχικῆς ἡμῶν Ἐπιστολῆς, οὐδόλως δ' ἀμφιβάλλομεν, ὅτι ἡ Ἱερὰ ὑμῶν Μονὴ μετὰ χαρᾶς τε ἐνωτισθήσεται τὸ ἄγγελμα καὶ ἀποδέξεται τὸ ἀνατιθέμενον αὐτῇ βάρος, ἐλαφρυνθησόμενον, ἄλλως τε, διὰ τῆς παρὰ τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας ἀναλήψεως πάντων τῶν ἐξόδων τῆς συντηρήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐν τῇ Μονῇ διατριβῆς αὐτῆς, καὶ μετὰ πάσης τῆς ἐγνωσμένης πρόφρονος καὶ εὐγενοῦς αὐτῆς προθυμίας φροντίσει καὶ προνοήσει περὶ τῆς ἐγκαίρου καὶ ἀρτίας παρασκευῆς τῶν ἀναγκαίων καταλυμάτων καὶ τῶν λοιπῶν, πρὸς ὡς οἷόν τε καλὴν καὶ ἄνετον ἐγκατάστασιν καὶ φιλοξενίαν τῶν ἐλευσομένων ἐπισήμων ἀντιπροσώπων.

Ἐπιδηλοῦντες δὲ ὅτι ὡς ἐκ τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας ἀντιπρόσωποι ἐν τῇ Διορθοδόξῳ Ἐπιτροπῇ ταύτῃ διωρίσθησαν οἱ Ἱερώτατοι Μητροπολῖται Ἡρακλείας κ. Φιλάρετος, Θυατείρων κ. Γερμανὸς καὶ Τραπεζοῦντος κ. Χρύσανθος, τρεῖς ὄντες ἀντὶ δύο, ὅσοι πρόκειται ἵνα ἔλθωσιν ἐξ ἑκάστης τῶν ἄλλων ἀδελφῶν Ἐκκλησιῶν, προτρεπόμενοι τὴν ὑμῶν ὁσιότητα, ὅπως περὶ παντὸς σχετικοῦ πρὸς τὴν δεξίωσιν καὶ τὴν φιλοξενίαν τῆς Ἐπιτροπῆς συνεννοηθῇ καὶ συνεννοῆται μετὰ τῆς ἡμετέρας ἀντιπροσωπείας καὶ δὴ μετὰ τοῦ ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς ἡμετέρου Ἀποκρισαρίου ἐν Ἀθήναις Ἱερωτάτου Μητροπολίτου Τραπεζοῦντος κ. Χρυσάνθου, ἐκφράζομεν ἐκ τῶν προτέρων τὴν τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἡμῶν εὐαρέσκειαν καὶ εὐχαριστίαν πρὸς τὴν Ἱερὰν ὑμῶν

Μονὴν καὶ αἰτούμεθα τὰ κράτιστα παρὰ Θεοῦ, οὗ ἡ χάρις καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος εἴη μετὰ τῆς ἀγαπητῆς ὁσιότητος ὑμῶν.

,αϡλ' Μαΐου ιβ'.

† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως **Φώτιος**
διάπυρος πρὸς Θεὸν εὐχέτης.

ΣΤ'

'Απαντητικὰ τηλεγραφήματα τῶν Αὐτοκεφάλων 'Ορθοδόξων 'Εκκλησιῶν.

'Αλεξάνδρεια, 15/5/30

Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην Φώτιον

Φανάριον

Μεταβησόμεθα αὐτοπροσώπως μετὰ Μητροπολίτου Λεοντοπόλεως εἰς Προσύνοδον Ἁγίου Ὄρους.

Πατριάρχης **Μελέτιος.**

✠

'Αντιόχεια, 12/5/30

Παναγιώτατον Πατριάρχην Φώτιον

Φανάριον.

'Αντιπρόσωπος 'Αντιοχείας δι' Ἄθων Μητροπολίτης 'Αντιοχείας 'Ιγνάτιος.

Τοποτηρητὴς Μητροπολίτης **'Αρσένιος.**

✠

'Ιεροσόλυμα, 22/5/30

Πατριάρχην Φώτιον

Φανάριον.

Μητροπολίτης Πτολεμαΐδος Κελαδίων καὶ 'Αρχιμανδρίτης Κάλλιστος ἀντιπροσωπεύσουσιν ἡμετέραν 'Εκκλησίαν εἰς προκαταρκτικὴν Διορθοδοξον 'Επιτροπήν.

Πατριάρχης **Δαμιανός.**

✠

Βελιγράδιον, 17/5/30

Οἰκουμ. Πατριάρχην Φώτιον

Κωνσταντινούπολιν.

Εἰς ἀπάντησιν Ὑμετέρου Γράμματος ὑπ' ἀριθμ. 823 ἀνακινούμεθα ὅτι ἡμέτεροι ἀντιπρόσωποι ἐν προκαταρκτικῇ Διορθοδόξῳ 'Επιτροπῇ ἐν Μονῇ Βατοπεδίου διωρίσθησαν οἱ 'Επίσκοποι 'Αχριδῶν Νικόλαος καὶ Τιμοκίου Αἰμιλιανός.

Πατριάρχης **Βαρνάβας.**

✠

Βουκουρέστιον, 12/5/30

Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον

Φανάριον.

'Αντιπρόσωποι ἡμῶν ἐν Βατοπεδίῳ οἱ 'Επίσκοποι **Lucian de Roman** *καὶ Τῖτος Σεμένδρια Ταργοβιστεάνου.*

Πατριάρχης ***Μύρων.***

✠

Λευκωσία, 20/5/30

Οἰκουμ. Πατριάρχην Φώτιον

Κωνσταντινούπολιν.

'Ελλείψει χρόνου ἀδυνάτου καταστάσης ἀναχωρήσεως ἐντεῦθεν 'Αρχιερέων, παρακαλοῦμεν ἀντιπροσωπευθῇ 'Εκκλησία Κύπρου ὑπὸ ἀντιπροσώπων Μεγάλης 'Εκκλησίας Διορθοδόξῳ 'Επιτροπῇ. Γράφομεν.

'Αρχιεπίσκοπος Κύπρου.

✠

Βαρσοβία, 19 5/30

Παναγιώτατον Πατριάρχην Φώτιον

Κωνσταντινούπολιν.

Θὰ μεταβῶ αὐτοπροσώπως εἰς "Αγιον "Ορος, ἵνα συμμετάσχω τῆς Διορθοδόξου 'Επιτροπῆς συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ 'Αρχιεπισκόπου 'Αλεξίου.

Μητροπολίτης ***Διονύσιος.***

✠

Μόσχα, 23/5/30

Οἰκουμ. Πατριάρχην Φώτιον

Φανάριον.

'Αδύνατος ἡ ἀπὸ κοινοῦ ἐκλογὴ 'Αντιπροσωπείας. Εὐαρεστήθητε, ἵνα ἀνανεώσητε τηλεγραφικῶς τὴν πρόσκλησιν δι' ἀποστολὴν ἀντιπροσώπων τῶν δύο 'Εκκλησιῶν χωριστά.

'Αρχιμανδρίτης ***Βασίλειος.***

'Αριθμ. πρωτ. 1246.

ΦΩΤΙΩ τῷ Παναγιωτάτῳ 'Αρχιεπισκόπῳ Κων/πόλεως, Νέας Ρώμης καὶ Οἰκουμενικῷ Πατριάρχῃ.

ΜΕΛΕΤΙΟΣ Πάπας καὶ Πατριάρχης 'Αλεξανδρείας καὶ πάσης 'Αφρικῆς

ἀσπασμὸν ἅγιον ἐν Χριστῷ 'Αναστάντι.

'Ελάβομεν χθὲς τὰ ἀπὸ ε' τοῦ μηνὸς τούτου τίμια ἀδελφικὰ Γράμματα τῆς 'Υμετέρας λίαν ἡμῖν ἐν Χριστῷ ἀγαπητῆς Παναγιότητος ἀγγέλλοντα ὅτι ἀπὸ γνώμης συμφώνου τῶν 'Αγίων τοῦ Θεοῦ 'Εκκλησιῶν, κριθείσης ἀπαραιτήτου τῆς συγκλήσεως Προσυνόδου πρὸς προπαρασκευὴν τοῦ ἔργου

Μεγάλης ἢ Οἰκουμενικῆς Πανορθοδόξου Συνόδου, ὡρίσθη ἤδη διὰ τὴν σύγκλησιν αὐτῆς ὡς τόπος μὲν ἡ ἐν Ἁγίῳ Ὄρει Ἱερὰ Πατριαρχικὴ Μονὴ Βατοπεδίου, ὡς χρόνος δὲ ἡ προσεχὴς μεγάλη καὶ ἁγία ἡμέρα τῆς Πεντηκοστῆς.

Ἀσμένως οὖν ἀποκρινόμενοι ἐτηλεγραφήσαμεν μὲν χθὲς ἅμα τῇ παραλαβῇ τῶν Γραμμάτων τῶν ἀδελφικῶν, γράφομεν δὲ σήμερον, ὅτι εἰς τὴν Προσύνοδον ἢ προκαταρκτικὴν Διορθόδοξον Ἐπιτροπὴν μεταβησόμεθα μετὰ τοῦ ἐκ τῶν Ἱερωτάτων Μητροπολιτῶν τοῦ καθ' ἡμᾶς Ἀποστολικοῦ Θρόνου Λεοντοπόλεως κ. Χριστοφόρου. Ἡμεῖς μὲν μετὰ δεκαπενθήμερόν που ἐν τῇ Προσυνόδῳ συνεργασίαν ἀπελευσόμεθα εἰς Λονδῖνον διὰ τὸ Λαμπεθιανὸν Συνέδριον, ἐξακολουθήσει δὲ τὴν Ἐκκλησίαν ἡμῶν ἀντιπροσωπεύων ὁ εἰρημένος ἐν Χριστῷ ἀδελφός, τοῦ Κυρίου δὲ εὐδοκοῦντος, ἐπιστρέψομεν καὶ **αὖθις** τοῖς συσκεπτομένοις ἐν τῇ Προσυνόδῳ ἀδελφοῖς συναντιληψόμενοι.

Συγχαίρομεν ἀπὸ καρδίας ἐξ ἡμῶν αὐτῶν καὶ τῆς περὶ ἡμᾶς ἁγίας Συνόδου τὴν Ὑμετέραν πεπνυμένην Παναγιότητα καὶ τὴν περὶ Αὐτὴν ἁγ. Σύνοδον ὅτι τὰ ἐμπόδια πάντα ἐκποδὼν δι' ἐπιμόνου προσπαθείας θέμενοι, ηὐλογήθητε ὑπὸ τοῦ Κυρίου κατάρξασθαι ἔργου ἀγαθοῦ πολλὰ τὰ καλὰ καὶ ὠφέλιμα τῇ μιᾷ ἁγίᾳ καθολικῇ καὶ ἀποστολικῇ Ἐκκλησίᾳ ὑπισχνουμένου. Ὡς πρώτην γὰρ καὶ ἡμεῖς, καθάπερ καὶ ἡ Ὑμετέρα Παναγιότης, πολλῶν ἐφεξῆς κανονικῶν πανορθοδόξων συναθροίσεων ἐκδεχόμεθα τὴν νῦν ἐν Ἁγίῳ Ὄρει συγκαλουμένην Προσύνοδον καὶ ἐκ τῆς κανονικῆς ταύτης πανορθοδόξου κινήσεως δικαίως προσδοκῶμεν καὶ τῶν ἐξησθενημένων τοῦ σώματος τῆς Ὀρθοδοξίας μελῶν τὴν τόνωσιν καὶ τῶν ἐξηρθρωμένων τὴν συνάρθρωσιν καὶ τῶν τετραυματισμένων τὴν ἐπίδεσιν καὶ τῶν ἀτροφικῶν τὴν τροφοδότησιν καὶ τοῦ ὅλου σώματος τὴν ἐξυγίανσιν, ἵνα ἁρμονικῶς αὔξῃ τὴν αὔξησιν τοῦ Θεοῦ καὶ γένηται κατὰ τὸν προορισμὸν αὐτοῦ ἡ παγκόσμιος τοῦ Χριστοῦ Βασιλεία.

Τὸ δογματικὸν καὶ διοικητικὸν τῆς Ὀρθοδοξίας σύστημα ἀβιάστως καὶ ἐξ ἀποστολικῆς διαδοχῆς ἀπὸ τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ ἀπορρέον, ἀβιάστως δὲ καὶ πρὸς τὰς κατευθύνσεις τοῦ ὑγιοῦς πολιτισμοῦ τῆς ἐλευθερίας ἀτομικῆς τε καὶ ὁμαδικῆς συγχρονισθῆναι δυνάμενον ἐγκλείει τὴν λύσιν τοῦ μεγάλου καὶ παγκοσμίου προβλήματος τῆς ἑνότητος τῆς Χριστιανικῆς ποίμνης ὑπὸ ἕνα ποιμένα, τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, ἀλλὰ τῶν καιρικῶν ἕνεκα περιστάσεων καὶ τοῦ καμάτου τοῦ ἀπὸ τῶν θλίψεων τὸ σῶμα τῆς Ὀρθοδοξίας περιβέβληται μὲν πάντοτε τὸν στέφανον τῆς δόξης ὅτι ἀνταναπληροῖ τὰ παθήματα τοῦ Χριστοῦ, ὑστερεῖ δ' ὅμως σήμερον ἐν τῷ ἔργῳ τῆς συμβολῆς εἰς τὴν παγκόσμιον πρόοδον καὶ μένουσιν ἄρα κεκρυμμένοι καὶ ἀφανεῖς οἱ θησαυροὶ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ.

Δώῃ ὁ Κύριος, ἡ κεφαλὴ τῆς Ἐκκλησίας, ὅπως ἡ τοῦ Ἁγίου Ὄρους Διορθόδοξος Προσύνοδος, ἣν ἡ Ὑμετέρα Παναγιότης ὡς ὁ Πρῶτος τῶν Ποιμένων τῆς Ὀρθοδοξίας συγκαλεῖται, γένηται ἡ ἀρχὴ νέας ἱστορικῆς περιόδου διὰ τὴν Ἁγίαν ἡμῶν Ἐκκλησίαν. Ἀμήν.

Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, τῇ ιστ´ Μαΐου ͵απλ´.

Τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος
ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς
† Ὁ Ἀλεξανδρείας **Μελέτιος.**

Σημ. — Ὁ Παναγιώτατος Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας κ. Μελέτιος διεβίβασεν ἀκολούθως ὅτι λόγῳ ἰδιαιτέρων ἀσχολιῶν καὶ τῆς συμπιπτούσης συγκροτήσεως τοῦ Συνεδρίου Λάμπεθ, εἰς ὃ θὰ μεταβῇ, δὲν θὰ δυνηθῇ νὰ μεταβῇ εἰς Ἄθων διὰ τὴν Διορθόδοξον Ἐπιτροπήν, εἰς ἣν θὰ ἀποστείλῃ δύο Ἀντιπροσώπους.

***

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΚΥΠΡΟΥ

Παναγιώτατε,

Τὴν ἀπὸ 5 Μαΐου καὶ ἀριθμ. 1823 ἐπιστολὴν τῆς Ὑμετέρας Θ. Παναγιότητος ἐλάβομεν τῇ 5ῃ Μαΐου.

Διὰ ταύτης ἡ Ὑμ. Θ. Παναγιότης ἀναφερομένη εἰς τὸ ζήτημα τοῦ καταρτισμοῦ τοῦ πινακίου τῆς Προσυνόδου, ἥτις θέλει παρασκευάσῃ τὰ τῆς συγκλήσεως τῆς Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ἀγγέλλει ἡμῖν, ὅτι πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἀπεφασίσθη νὰ συνέλθῃ Διορθόδοξος Ἐπιτροπὴ ἐν τῇ ἱερᾷ Μονῇ Βατοπεδίου ἐν Ἁγίῳ Ὄρει ἀποστελλομένων πρὸς τοῦτο δύο ἀρχιερέων ἐξ ἑκάστης Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας. Συνεπῶς καλεῖται καὶ ἡ καθ' ἡμᾶς Αὐτοκέφαλος Ἐκκλησία Κύπρου, ὅπως ἀποστείλῃ δύο ἀρχιερεῖς.

Ἅμα τῇ λήψει τῶν Πατριαρχικῶν τούτων Γραμμάτων συνεκαλέσαμεν ἐκτάκτως τὴν ἱερὰν Σύνοδον Κύπρου, ἐνώπιον τῆς ὁποίας καὶ ἐθέσαμεν τὰ Γράμματα ταῦτα.

Ἡ ἱερὰ Σύνοδος πλήρως ἐπικροτοῦσα τὴν ὑψηλὴν ὄντως καὶ ἁγίαν μέριμναν τῆς Ὑμ. Θ. Παναγιότητος ὑπὲρ τῆς καθόλου Ἁγιωτάτης Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἐπ' ὠφελείᾳ τῆς ὁποίας καὶ εἰσηγεῖται ἡ Ὑμ. Παναγιότης τὴν σύγκλησιν τῆς Διορθοδόξου ταύτης Ἐπιτροπῆς, εἶναι πρόθυμος νὰ συντελέσῃ εἰς ἐπιτυχίαν τοῦ ἱεροῦ τούτου σκοποῦ καὶ ἀπεφάσισε τὴν ἀποστολὴν δύο Μητροπολιτῶν τῆς νήσου, τοῦ Μητροπολίτου, δηλονότι, ἁγίου Κιτίου κ. Νικοδήμου καὶ τοῦ Μητροπολίτου ἁγίου Κυρηνείας κ. Μακαρίου, μὴ ὑπαρχούσης δὲ ἐντεῦθεν ἀτμοπλοϊκῆς εὐκαιρίας διὰ Πειραιᾶ ἢ Θεσσαλονίκην ἐτηλεγραφήθη εἰς Ἀλεξάνδρειαν διὰ τοιαύτην ἀτμοπλοϊκὴν εὐκαιρίαν.

Δυστυχῶς ἡ ἀπάντησις εἶναι τοιαύτη, ὥστε νὰ μὴ κατορθοῦται νὰ φθά-

σωσιν οἱ ᾿Αρχιερεῖς δι᾿ Αἰγύπτου ἀναχωροῦντες εἰς τὴν ὁρισθεῖσαν ἡμέραν.

Καιρίως θλιβόμεθα διὰ τοῦτο, διότι οὕτω ματαιοῦται ἡ διὰ Κυπρίων ᾿Αρχιερέων ἀντιπροσώπευσις τῆς ἡμετέρας ᾿Εκκλησίας.

Τοῦτο καὶ τηλεγραφικῶς ἀνηγγείλαμεν τῇ Ὑμ. Παναγιότητι παρακαλέσαντες, ὅπως ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἀντιπροσωπευθῇ ἡ ᾿Εκκλησία Κύπρου ὑπὸ τῶν ἀντιπροσώπων τῆς Μ. ᾿Εκκλησίας ἐν τῇ Διορθοδόξῳ ᾿Επιτροπῇ.

Τοῦτο καὶ διὰ τῆς παρούσης ποιούμενοι παρακαλοῦμεν θερμῶς τὴν Ὑμ. Παναγιότητα, ὅπως εὐαρεστουμένη ἐξοικονομήσῃ τὰ οὑτωσὶ παρὰ τὴν ἐπιθυμίαν ἡμῶν συμβαίνοντα, ἀναθέσῃ δὲ εἰς τοὺς ἀντιπροσώπους Αὐτῆς εἴτε εἰς ἄλλους δύο ἐκ τοῦ κλίματος Αὐτῆς καὶ ὄντας πλησίον καὶ δυναμένους νὰ παραστῶσιν ὡς ἀντιπρόσωποι τῆς ᾿Εκκλησίας Κύπρου, νοουμένου, ὅτι προθύμως θέλομεν φροντίσῃ διὰ τὰ ἐπὶ τούτῳ ἔξοδα αὐτῶν.

Ταῦτα ἀνακοινούμενοι εὐσεβάστως τῇ Ὑμ. Θ. Παναγιότητι καὶ τὸν ἐν Χριστῷ ἀσπασμὸν φιλαδέλφως ἀποδίδοντες,

διατελοῦμεν ἐν ἀγάπῃ πολλῇ,
ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς καὶ ὅλος πρόθυμος
† Ὁ Κύπρου ***Κύριλλος.***

Τῇ 20 Μαΐου 1930.

Τῇ Α. Θ. Παναγιότητι
τῷ Οἰκουμενικῷ Πατριάρχῃ κ. κ. Φωτίῳ Β′
ἀγαπητῷ ἐν Χριστῷ ἀδελφῷ.
Κωνσταντινούπολιν.

† ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΘΥΑΤΕΙΡΩΝ ΓΕΡΜΑΝΟΥ

ΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ ΤΟΥ ΛΑΜΠΕΘ

[Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου καὶ τέλος]

Β′ ΣΠΟΥΔΑΙΟΤΗΣ

α′) Ἡ φύσις τοῦ Συνεδρίου κατὰ τὴν ἀντίληψιν τῆς Καναδικῆς ᾿Εκκλησίας.

Εἶνε ἆρά γε τὸ Συνέδριον τοῦ Lambeth Παναγγλικανικὴ Σύνοδος ἀποτελουμένη ἐκ τῶν ἐπισκόπων τῆς Μητρὸς «᾿Εκκλησίας τῆς ᾿Αγγλίας» καὶ

τῶν πανταχοῦ νῦν τοῦ κόσμου διεσπαρμένων θυγατέρων αὐτῆς; Ἂν προὔκειτο νὰ κρίνῃ τις κατὰ τὰ ἐξωτερικὰ φαινόμενα, τὴν σύγκλησιν τοῦ Συνεδρίου, ἥτις ἀνήκει εἰς τὸν Πριμᾶτον πάσης Ἀγγλίας, τὸν ἀρχιεπίσκοπον Καντουαρίας, ἡ μετὰ τοῦ ὁποίου κοινωνία εἶνε ἀπαραίτητον στοιχεῖον ἑνότητος τῶν ἐπὶ μέρους Ἀγγλικανικῶν Ἐκκλησιῶν, τὸν ἀριθμὸν τῶν συνερχομένων ἐπισκόπων, οἵτινες ἰδίᾳ κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἀποτελοῦσι τὸ σύνολον σχεδὸν τῶν ἐν ἐνεργείᾳ τοιούτων, τὰς λαμβανομένας ἑκάστοτε ὑπ' αὐτοῦ ἀποφάσεις, θὰ ἠδύνατο νὰ ὑπολάβῃ τὸ Συνέδριον ὡς τοιαύτην Σύνοδον. Καὶ οἱ πρῶτοι ἀνενεχθέντες πρὸς τὸν ἀρχιεπίσκοπον Καντουαρίας καὶ εἰσηγηθέντες τὴν σύγκλησιν τοῦ Συνεδρίου φαίνεται, ὅτι μᾶλλον ὡς Παναγγλικανικὴν Σύνοδον ἐστοχάσθησαν τοῦτο.

Εἴδομεν, ὅτι τὴν ἀφορμὴν πρὸς σύγκλησιν τοῦ πρώτου τῶν Συνεδρίων τοῦ Lambeth ἔδωκεν ἀπόφασις τῆς Ἐπαρχιακῆς Συνόδου τῆς Καναδικῆς Ἐκκλησίας τῆς 20ῆς Σεπτεμβρίου τοῦ 1865. Ἀλλ' ὁ λόγος, δι' ὃν ἡ Καναδικὴ Σύνοδος ἐζήτησε τὴν σύγκλησιν, ἦτο ἡ ἀνησυχία, ἥτις ἐγεννήθη καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν τῆς Ἀγγλικανικῆς Ὁμολογίας ἐκ τῆς δίκης ὡς αἱρετικοῦ τῷ 1863 τοῦ Dr Colenso, ἐπισκόπου Νατάλης τῆς Ν. Ἀφρικῆς ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου αὐτοῦ, τοῦ ἐπισκόπου τοῦ Εὐέλπιδος Ἀκρωτηρίου. Ὁ Dr Colenso εἰσήχθη εἰς δίκην καὶ δι' ἄλλους δευτερεύοντας λόγους, ἀλλὰ κυρίως διότι ἠρνεῖτο τὴν θεοπνευστίαν τῆς Ἁγ. Γραφῆς, τὴν αἰωνίαν καταδίκην τῶν ἁμαρτωλῶν καὶ τὴν θεανδρικὴν φύσιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Οἱ λόγοι ἑπομένως ἦσαν κυρίως εἰπεῖν δογματικοί, ἀποδεικνυόμενοι δὲ ἀληθεῖς δὲν ἠδύναντο ἢ νὰ συνεπαγάγωσι τὴν καθαίρεσιν τοῦ ὑποδίκου. Ὁ Dr Colenso δὲν ἐνεφανίσθη πρὸ τοῦ Δικαστηρίου καὶ προέβη εἰς τὴν ἄρνησιν τῆς ἁρμοδιότητος τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου. Ἐδικάσθη οὐχ ἧττον, ἐκρίθη ἔνοχος καὶ κατεδικάσθη εἰς παῦσιν ἀπὸ τοῦ Ἐπισκοπικοῦ ἀξιώματος καὶ ἀπηγορεύθη εἰς αὐτὸν ἡ ἐξάσκησις πάσης ἱεροπραξίας ἐν τῇ περιοχῇ τῆς Μητροπολιτικῆς Ἐπαρχίας τοῦ Εὐέλπιδος Ἀκρωτηρίου. Ἀντὶ δηλονότι τῆς καθαιρέσεως ἐπεβλήθη αὐτῷ παῦσις καὶ μερικὴ ἀργία ἐφ' ὅσον αὕτη ἀπέβλεπεν ἓν μόνον τμῆμα τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας, τ. ἔ. τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Εὐέλπιδος Ἀκρωτηρίου. Ἡ ἀπόφασις ὅμως αὕτη, καίπερ σχετικῶς ἐλαφρὰ διὰ τὸν κατηγορούμενον, ἦτο ἄντικρυς ἀντίθετος πρὸς σχετικὰς ἀποφάσεις τοῦ Δικαστηρίου τῶν Archy καὶ τῆς Δικαστικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ privy Cowncil [Βασιλικοῦ Συμβουλίου], πρὸ τῶν ὁποίων δικάζονται συνήθως οἱ ἐπίσκοποι τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀγγλίας, ἐὰν δεήσῃ, καὶ ἰδίᾳ πρὸς τὴν περίφημον ἀπόφασιν τοῦ Gorham τοῦ 1850, ἥτις ἔλεγεν, ὅτι «κληρικὸς τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας δὲν εἶνε ὑποχρεωμένος νὰ πιστεύῃ εἰς τὴν διὰ τοῦ Βαπτίσματος ἀναγέννησιν τοῦ ἀνθρώπου» καὶ ἕνεκα τῆς ὁποίας ὁ διάσημος Manning προσῆλθεν εἰς τοὺς κόλπους τῆς

Ρωμαϊκῆς 'Εκκλησίας. Ὁ Μητροπολίτης τοῦ Εὐέλπιδος 'Ακρωτηρίου ἀνῆκεν εἰς τοὺς ὀπαδοὺς τῆς Ὑψηλῆς λεγομένης 'Εκκλησίας καὶ ἔφερε βαρέως τὴν καθυπόταξιν τῆς 'Εκκλησίας ὑπὸ τὴν πολιτείαν καὶ μάλιστα προκειμένου περὶ δίκης ἀφορώσης τὴν πίστιν τοῦ κατηγορουμένου. 'Εντεῦθεν καὶ πρὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως ἐναντίον τοῦ Dr Colenso, ὁ Μητροπολίτης προὐκάλεσεν ἀπόφασιν τῆς Συνόδου τῆς 'Εκκλησίας τοῦ Εὐέλπιδος 'Ακρωτηρίου, καθ' ἣν «ἡ 'Εκκλησία αὐτοῦ δεσμεύεται μὲν ὑπὸ τῶν Ὁμολογιῶν καὶ τοῦ Τυπικοῦ τῆς 'Εκκλησίας τῆς 'Αγγλίας, ἀλλὰ δὲν δεσμεύεται ὑπὸ οἱασδήποτε ἑρμηνείας τούτων γενομένης ὑπὸ τῶν ἐν 'Αγγλίᾳ ὑφισταμένων 'Εκκλ. Δικαστηρίων ἢ ἀποφάσεως τῶν δικαστηρίων τούτων ἐν ζητήμασι πίστεως». Ἡ ἐν 'Αγγλίᾳ 'Εκκλησία εἶνε κρατική, ἀλλὰ δὲν εἶνε τοιαύτη ἡ ἐν Νοτίῳ 'Αφρικῇ, ἡ δὲ ληφθεῖσα ἀπόφασις ἦτο εἶδος διαδηλώσεως, ὅτι αὕτη ἀξιοῖ τὴν ἀνεξαρτησίαν αὐτῆς ἀπὸ τῆς πολιτικῆς ἀρχῆς, καίπερ ἀναγνωρίζουσα τὴν ἐκκλησιαστικὴν αὐτῆς ἐξάρτησιν ἀπὸ τῆς Καντουαρίας. Ὁ Dr Colenso ἐξ ἐναντίας διεκήρυττεν, ὅτι οὐδεμία ἄλλη δύναμις ἐκτὸς τοῦ Στέμματος δύναται νὰ μετακινήσῃ αὐτὸν ἀπο τῆς θέσεως αὐτοῦ ὡς ἐπισκόπου ἐντὸς τῶν Βρεττανικῶν ἀποικιῶν καὶ ἐποιήσατο ἔκκλησιν πρὸς τὸν ἀρχιεπίσκοπον Καντουαρίας Dr Thomas Logley.

Οὗτος ἀπαντῶν εἰς τὸν Dr Colenso τῷ 1886 ἔγραψε τὰ ἑξῆς: «Οὐδόλως διστάζω νὰ ὁμολογήσω, ὅτι κατὰ τὴν πεποίθησίν μου ὀρθῶς καὶ κανονικῶς ἐπαύθητε ἀπὸ τοῦ πνευματικοῦ ὑμῶν ἀξιώματος συμφώνως πρὸς τὸ κοινὸν δίκαιον τῆς 'Εκκλησίας τοῦ Χριστοῦ, ὡς ἐκτίθεται ἐν τῷ 26ῳ τῶν 39 ἄρθρων τῆς 'Εκκλησίας τῆς 'Αγγλίας.... Οὐδέποτε ἐπέβαλον εἰς ἄλλους ὡς Πριμᾶτος τῆς ἡνωμένης 'Εκκλησίας τῆς 'Αγγλίας καὶ τῆς 'Ιρλανδίας τὴν γνώμην μου ταύτην, ἀλλ' οὐδέποτε ἐδίστασα νὰ διακηρύξω τὴν ἀτομικήν μου γνώμην. ὁσάκις αὕτη ἐζητήθη». 'Αλλ' ὁ ἀρχιεπίσκοπος Longley, καίπερ μετριοπαθής, ἀνῆκεν εἰς τὴν Ὑψηλὴν 'Εκκλησίαν, καθ' ὃν χρόνον ὁ Dr Colenso εἶχε πολλοὺς φίλους ἐκ τῆς Χαμηλῆς 'Εκκλησίας ἐν 'Αγγλίᾳ, μεταξὺ τῶν ὁποίων ὁ Dean Stanley καὶ ὁ ἐπίσκοπος Λονδίνου καὶ μετὰ ταῦτα ἀρχιεπίσκοπος Καντουαρίας Tait. Ἡ Δικαστικὴ 'Επιτροπὴ τοῦ Βασιλικοῦ Συμβουλίου, εἰς ἣν εἰσήχθη ἡ ὑπόθεσις τοῦ Dr Colenso, ἀπεφάνθη, κατὰ Μάρτιον τοῦ 1865, ὅτι ἀναρμοδίως ἐπελήφθη τῆς δίκης ὁ Μητροπολίτης τοῦ Εὐέλπιδος 'Ακρωτηρίου και ὅτι «ἡ δίκη καὶ καταδίκη ἡ ἐξενεχθεῖσα ὑπ' αὐτοῦ κατὰ τοῦ ἐπισκόπου Νατάλης εἶνε νομικῶς ἄκυρος καὶ μὴ γενομένη». Κατὰ τὸ ἑπόμενον ἔτος ὁ λόρδος Ronvilly ἀπεφαίνετο, ὅτι ὁ Colenso ἐξακολουθεῖ νὰ εἶνε ἐπίσκοπος Νατάλης καὶ θὰ παραμείνῃ τοιοῦτος μέχρις οὗ ἢ ἀποθάνῃ ἢ παραιτηθῇ ἢ νομίμως μετατεθῇ. Γενικεύων μάλιστα τὸ ζήτημα ἀπεφάνθη, «ὅτι ὅπου νομοθετικῶς ἐν ἀποικίᾳ τινὶ δὲν εἶνε ἐγκαθιδρυμένη Κρατικὴ 'Εκκλησία, ἐν τῇ ἀποικίᾳ δὲ

ταύτῃ εὕρηται ἀριθμὸς προσώπων, ἅτινα εἶνε μέλη τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀγγλίας καὶ ἵδρυσαν αὐτόθι Ἐκκλησίαν κεκτημένην τὴν διδασκαλίαν, τὴν λειτουργίαν καὶ τὰς διατάξεις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀγγλίας, ἡ Ἐκκλησία αὕτη εἶνε τμῆμα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀγγλίας καὶ τὰ μέλη αὐτῆς σιωπηλῇ συγκαταθέσει δεσμεύονται ὑφ' ὅλων τῶν νόμων αὐτῆς», ὑπόκεινται τ. ἔ. καὶ εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Βασιλικοῦ Συμβουλίου.

Ἡ ὑπόθεσις τοῦ Dr Colenso καὶ ἰδίᾳ ἡ ἀπόφασις τοῦ λόρδου Ronvilly ἀνησύχησε τὴν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Καναδᾶ. Ὡς Ἐκκλησία Ἀποικίας καὶ αὐτὴ ἤθελε νὰ γινώσκῃ, ἂν αἱ Ἐκκλησίαι ἐπέκεινα τῶν θαλασσῶν ἔμελλε νὰ ἀποδεχθῶσι τὴν ἀξίωσιν τοῦ Ronvilly ἢ νὰ συμφωνήσωσι μετὰ τοῦ Μητροπολίτου τοῦ Εὐέλπιδος Ἀκρωτηρίου, καθόσον τὴν ἐποχὴν ἐκείνην δὲν ἦτο γενικῶς ἀνεγνωρισμένον, ὅτι αἱ Ἐκκλησίαι τῶν ἀποικιῶν δύνανται νὰ παραμείνωσιν ἐκκλησιαστικῶς συνδεδεμέναι μετὰ τῆς Καντουαρίας, χωρὶς κατ' ἀνάγκην νὰ ὑπόκεινται εἰς τὰ Ἐκκλησιαστικὰ Δικαστήρια τῆς Ἀγγλίας, τῶν ὁποίων ἡ δικαιοδοσία περιορίζεται εἰς τὰς δύο ἐπαρχίας τῆς Καντουαρίας καὶ τῆς Ὑόρκης. Πλὴν ὅμως τούτου ἡ Ἐκκλησία τοῦ Καναδᾶ, δικαίως ταραχθεῖσα, ἐπεθύμει νὰ ἀκούσῃ αὐθεντικήν τινα δήλωσιν περὶ τούτου, ἂν ἐπίσκοπος, ἔχων τοιαύτας ἐλευθερόφρονας γνώμας οἵας ὁ Collenso, δύναται κυρίως νὰ ἐξακολουθήσῃ κατέχων τὸ ἀνώτατον ἐκκλησιαστικὸν ἀξίωμα.

Τὰ ἀνωτέρω δεικνύουσιν, ὅτι ἡ Καναδικὴ Ἐκκλησία ἀπέβλεψεν εἰς τὸ Παναγγλικανικὸν τοῦτο Συνέδριον, ὡς εἴς τινα Σύνοδον, ἥτις ἔμελλε μετ' αὐθεντίας νὰ λύσῃ τὰ τιθέμενα ζητήματα, ὧν τὸ δεύτερον κατ' ἀνάγκην εἶχε καὶ δογματικὸν χαρακτῆρα. Καὶ τοῦτο, διότι καὶ τότε, ὡς καὶ νῦν, ἡ ἔλλειψις ὀργάνου αὐθεντικοῦ ἐν τῇ Ἀγγλικανικῇ Ἐκκλησίᾳ, δυναμένου μετὰ κύρους ἀδιαφιλονεικήτου καὶ καθολικῶς ὑποχρεωτικοῦ νὰ ἀποφανθῇ ἐπὶ τῶν ἐγειρομένων ζητημάτων, ἐτύγχανε λίαν αἰσθητή.

β') Τὸ Συνέδριον ὡς ἀντελήφθη καὶ διεμόρφωσεν αὐτὸ ἡ «Ἐκκλησία τῆς Ἀγγλίας».

Ὁ ἀρχιεπίσκοπος Longley ἀπαντῶν ἐδήλωσεν, ὅτι πρὶν ἢ προβῇ εἰς τὴν σύγκλησιν τῆς «Συνόδου», ἔδει νὰ συμβουλευθῇ τόσον τοὺς ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ Ἰρλανδίᾳ ὅσον καὶ τοὺς ἐν ταῖς ἀποικίαις τοῦ Βρεττανικοῦ Κράτους ἐπισκόπους. Ἀλλ' ἡ Βουλὴ τοῦ Κλήρου τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Συνελεύσεως τῆς Καντουαρίας ἐπὶ τῇ βάσει εἰσηγήσεως ἐπὶ τούτῳ Ἐπιτροπῆς ἐξεδήλωσε τὸν πόθον, ὅπως ὁ ἀρχιεπίσκοπος καλέσῃ πάντας τοὺς ἐπισκόπους εἰς Συνέλευσιν μόνον «ἐπὶ τῷ σκοπῷ ***χριστιανικῆς συμπαθείας καὶ ἀμοι-***

βαίας συσκέψεως περὶ ζητημάτων ἀφορώντων τὴν εὐημερίαν τῆς Ἐκκλησίας ἐν τῷ ἐσωτερικῷ καὶ τῷ ἐξωτερικῷ». Ἀλλ' ἡ ἀντίστασις εἰς τὴν σύγκλησιν ***αὐθεντικῆς συνόδου*** ἐξεδηλώθη ἐντονώτερον ἐν τῇ Βουλῇ τῶν ἐπισκόπων τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Συνελεύσεως, ὅτι ὁ ἀρχιεπίσκοπος ἠναγκάσθη νὰ δηλώσῃ, ὅτι θὰ ἠρνεῖτο νὰ συγκαλέσῃ Συνέλευσιν, ***ἥτις θὰ ἠξίου νὰ συντάξῃ κανόνας ἢ νὰ ἐπιδιώξῃ τὴν λῆψιν ἀποφάσεων δεσμευουσῶν τὴν Ἐκκλησίαν***». Προσέθηκεν, ὅτι ἔδωκε τὴν συγκατάθεσιν αὐτοῦ εἰς τὴν σύγκλησιν τοῦ Συνεδρίου ἕνεκα τῆς ἀνάγκης, ὅπως ἡ ἐν ταῖς ἀποικίαις Ἐκκλησία, τῆς ὁποίας ἡ κατάστασις δὲν εἶνε εὐάρεστος, συνδεθῇ στενώτερον μετὰ τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας. Κατόπιν τῶν δηλώσεων τούτων ἦτο πρόδηλον, ὅτι τὸ συγκληθησόμενον Συνέδριον δὲν θὰ εἶχε κῦρος Συνόδου.

Τὸν μὴ αὐθεντικὸν χαρακτῆρα τοῦ Συνεδρίου ἀποδεικνύει σαφέστερον τόσον τὸ ἔγγραφον, δι' οὗ ὁ ἀρχιεπίσκοπος Longley συνεκάλεσεν αὐτό, ὅσον καὶ αὐταὶ τοῦ παρελθόντος Συνεδρίου αἱ δηλώσεις. Οὕτως ὁ ἀρχιεπίσκοπος, καθορίζων οἱονεὶ τὸ πρόγραμμα τοῦ Συνεδρίου, ἔγραφε· «Προτείνω, ὅπως κατὰ τὴν συνέλευσιν ἡμῶν ζητήσωμεν πρῶτον τὴν εὐλογίαν τοῦ παντοδυνάμου Θεοῦ διὰ τῆς ἐπὶ τὸ αὐτὸ προσευχῆς καὶ θείας μεταλήψεως· εἶτα θὰ ἐπακολουθήσωσιν ἀδελφικαὶ συσκέψεις. Κατ' αὐτὰς δυνάμεθα νὰ ἐξετάσωμεν πολλὰ πρακτικὰ ζητήματα, ἡ διευθέτησις τῶν ὁποίων ἤθελε τείνῃ εἰς τὴν πρόοδον τῆς βασιλείας τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ εἰς τὴν διατήρησιν μεγαλειτέρας ἑνότητος ἐν τῷ ἱεραποστολικῷ ἡμῶν ἔργῳ καὶ στενωτέραν ἐπικοινωνίαν πρὸς ἀλλήλους. ***Τοιαύτη Συνέλευσις δὲν θὰ εἶνε ἁρμοδία, ὅπως ποιήσηται δηλώσεις ἢ συντάξῃ ὅρους περὶ δογματικῶν ζητημάτων***». . . . . Ἕνεκα τοῦ φόβου μὴ τὸ ζήτημα τοῦ Colenso προκαλέσῃ συγκίνησιν ἐκ τῶν 144 προσκληθέντων ἐπισκόπων μετέσχον τοῦ Συνεδρίου μόνον 76, ἀπέσχον δὲ αὐτοῦ πλὴν ἄλλων καὶ ὁ ἀρχιεπίσκοπος Ὑόρκης. Ἤδη κατὰ τὴν πρώτην συνεδρίαν ὁ ἀρχιεπίσκοπος Καντουαρίας ἐτόνισε καὶ αὖθις τὸν περιωρισμένον σκοπὸν τοῦ Συνεδρίου. «Οὐδέποτε ἐφαντάσθημεν νὰ ἀναδεχθῶμεν ***τὰ καθήκοντα γενικῆς Συνόδου ὅλων τῶν Ἐκκλησιῶν τῶν ἡνωμένων μετὰ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀγγλίας*** καὶ νὰ ἐπιχειρήσωμεν τὴν ἔκδοσιν κανόνων δεσμευόντων τοὺς ἀντιπροσωπευομένους ἐν τῷ Συνεδρίῳ. Προτιθέμεθα ἁπλῶς νὰ συζητήσωμεν πρακτικὰ ζητήματα καὶ νὰ διατυπώσωμεν ὅ,τι νομίζομεν χρήσιμον εἰς ἀποφάσεις, αἵτινες ***δύνανται νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς ἀσφαλεῖς ὁδηγοὶ εἰς μέλλουσαν ἐνέργειαν.*** Οὕτω θὰ δειχθῇ, ὅτι τὸ πρῶτον ἡμῶν ἐγχείρημα εἶνε μᾶλλον δοκιμαστικὸν ἐν ζητήματι, ἐν τῷ ὁποίῳ δὲν ὑπάρχει προηγούμενον». Ἀφοῦ δὲ ἡ δευτέρα συνεδρίασις τοῦ πρώτου Συνεδρίου κατηναλώθη εἰς τὸ ζήτημα τοῦ Colenso καὶ εἰς τὴν συζήτησιν περὶ αὐθεντίας ἐν τῇ Ἀγγλικανικῇ Ἐκκλησίᾳ, αὐθεντίας ἐπισκοπικῆς καὶ ἴσως πατριαρχικῆς,

τὸ Συνέδριον ἀπεδέχθη τὴν ἑξῆς ἀπόφασιν· «κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Συνεδρίου ἑνότης πίστεως καὶ διοικήσεως μεταξὺ τῶν διαφόρων κλάδων τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας θὰ διατηρηθῇ διὰ τῆς κανονικῆς ὑποταγῆς τῶν συνόδων τῶν διαφόρων Ἐκκλησιῶν εἰς τὴν ἀνωτέραν αὐθεντίαν συνόδου ἢ συνόδων ὑπεράνω αὐτῶν». Ἀλλ' ἡ ἀπόφασις αὕτη εἶνε ἄνευ τινὸς σημασίας, δεδομένου, ὅτι ἐν τῷ Ἀγγλικανισμῷ δὲν ὑπάρχει αὐθεντία ἀνωτέρα τῆς Ἐπαρχιακῆς Συνόδου. Ἐνῷ δὲ τὸ ζήτημα τοῦ Colenso ἐν ἐκτάσει συνεζητήθη καὶ κατὰ τὴν γ' συνεδρίαν, τὸ Συνέδριον ἀπέφυγε νὰ καταδικάσῃ εἴτε τὸν ἐπίσκοπον εἴτε τὸν δικαστὴν αὐτοῦ καὶ ἠρκέσθη νὰ ἀποφασίσῃ, «ὅπως ὁρισθῇ Ἐπιτροπή, ἥτις νὰ μελετήσῃ καὶ ὑποβάλῃ εἰς προσεχῆ Συνέλευσιν ἔκθεσιν περὶ τοῦ ἀρίστου τρόπου, καθ' ὃν ἡ Ἐκκλησία δύναται νὰ ἀπαλλαγῇ ἐκ τῆς ἐξακολουθήσεως τοῦ σκανδάλου καὶ ἡ ἀληθὴς πίστις νὰ διατηρηθῇ». Ὡσαύτως ὡρίσθη Ἐπιτροπή, ἵνα ἐξετάσῃ τὸ ζήτημα τῆς ἐφέσεως τῶν ἐπαρχιακῶν ἀποφάσεων εἰς Ἄρειον τινὰ Πάγον, ἀλλὰ τὸ Συνέδριον τὸν Ἄρειον τοῦτον Πάγον ἀντελήφθη ὡς «ὡς προκιρετικὸν πνευματικὸν δικαστήριον», εἰς ὃ δύναται νὰ γένηται ἔκκλησις ὑπὸ τῶν ἐπαρχιακῶν δικαστηρίων.

Κατὰ ταῦτα εὐθὺς ἀπ' ἀρχῆς τὸ Συνέδριον τοῦ Lambeth δὲν εἶχε κανονικὴν ἢ νομοθετικὴν ἐξουσίαν. Αἱ ἀποφάσεις αὐτοῦ οὐδέποτε ἔσχον κῦρος εἰς οὐδένα, ἐκτὸς ἂν ἔτυχον μετὰ ταῦτα τῆς κανονικῆς κυρώσεως ἀπὸ μέρους τῶν Συνόδων τῶν διαφόρων ἐπαρχιῶν. Τὸ Συνέδριον τοῦ Lambeth ἑπομένως δὲν εἶνε ἄλλο τι ἢ Ἐκκλησιαστικὸν Συνέδριον (Conqurs) ἀποτελούμενον ἐξ ἐπισκόπων. αἱ δὲ λαμβανόμεναι ἀποφάσεις εἶνε ἁπλούστατα ἐκφράσεις γνώμης περὶ οἱουδήποτε ζητήματος, ἀλλ' οὐδὲν πλέον. Οὐδὲν ἄρα ἄτομον δύναται νὰ στηρίξῃ τὴν ἐνέργειαν αὐτοῦ ἐπὶ ἀποφάσεως τοῦ Συνεδρίου τοῦ Lambeth, ἐφ' ὅσον ἡ ἀπόφασις ἐκείνη δὲν ἐγένετο ἀποδεκτὴ ὑπὸ τῆς τοπικῆς ἐκείνης Ἐκκλησίας, ἧς μέλος ἀποτελεῖ τὸ ἄτομον ἐκεῖνο. Ἡ τοιαύτη δὲ ἀντίληψις περὶ τοῦ Συνεδρίου ἐπεβεβαιώθη καὶ κατὰ τὰς ἑπομένας τῇ πρώτῃ συνελεύσεις αὐτοῦ. Οὕτως ὁ ἀρχιεπίσκοπος Tait κατὰ τὸ δεύτερον Συνέδριον τοῦ 1878, εἶπεν, ὅτι οὐδενὶ ἐπῆλθεν ἡ ἰδέα νὰ συγκαλέσῃ τοὺς ἐπισκόπους τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας «χάριν καθορισμοῦ δογματικῆς τινος διδασκαλίας» οὐδ' ὑπάρχει πρόθεσις, «ὅπως ζητήματα διδασκαλίας ὑποβληθῶσιν εἰς τὴν ἑρμηνείαν οἱουδήποτε μέλλοντος Συνεδρίου τοῦ Lambeth, ὡς δὲν ὑπεβλήθησαν καὶ εἰς οἱουδήποτε προηγούμενον Συνέδριον τοῦ Lambeth. Ὁ ἀρχιεπίσκοπος Benson ὡσαύτως κηρύττων τὴν ἔναρξιν τοῦ γ' Συνεδρίου τῷ 1888 ἐδήλωσεν, ὅτι «τὸ Συνέδριον οὐδαμῶς εἶνε Σύνοδος οὐδ' εἶνε ἁρμόδιον οὐδ' ἔχει ἐξουσίαν, ἵνα ἀποπειραθῇ τὴν λῆψιν ἀποφάσεων περὶ διδασκαλίας ἢ διοικήσεως, αἵτινες εἶνε ὑποχρεωτικαί». Τέλος ὁ ἐπίσκοπος Ogre κατὰ τὴν συζήτησιν περὶ τοῦ Σχεδίου Ἑνώσεως ἐν

ταῖς Νοτίαις Ἰνδίαις, τὸ ὁποῖον μέλλει νὰ ὑποβληθῇ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο εἰς τὴν γνωμοδότησιν τοῦ Συνεδρίου τοῦ Lambeth ἐδήλωσεν, ὅτι «τὸ Συνέδριον τοῦ Lambeth εἶνε ἁπλῶς συμβουλευτικὸν σῶμα καὶ δὲν ἔχει αὐθεντίαν ἐπ' οὐδενὸς ὁσονδήποτε καὶ ἂν ἐλέχθη, ὅτι κέκτηται τοιαύτην».

γ') Ἡ πραγματικὴ αὐτοῦ σπουδαιότης.

Ἀλλὰ καίτοι τὸ Συνέδριον δὲν ἀποτελεῖ μέρος τοῦ Συνοδικοῦ συστήματος τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας, καίτοι δὲν κέκτηται κανονικὸν κῦρος καὶ δὲν ἀσκεῖ ἐξουσίαν ἐπὶ οὐδεμιᾶς τοπικῆς Ἐκκλησίας, ἂν μὴ αὕτη ἐπισήμως συγκατατεθῇ εἰς τὴν ἀποδοχὴν τῶν ἀποφάσεων αὐτοῦ, παραμένει οὐχ ἧττον ἀναμφισβήτητον γεγονός, ὅτι τὸ Συνέδριον τοῦτο κέκτηται μεγάλην σπουδαιότητα καὶ ἐπίδρασιν. Ἡ σπουδαιότης αὐτοῦ προέρχεται ἐκ τούτου, ὅτι αἱ ἀποφάσεις αὐτοῦ εἶνε ἡ κοινὴ ἔκφρασις τῆς γνώμης τῆς Ἐκκλησίας ὡς ὅλου ἐπὶ ἑνὸς ζητήματος καὶ ὡς ἐξεφράσθη ὁ ἐπίσκοπος Grey τοῦ Capetown «αἱ ἀποφάσεις αὐτοῦ εἶνε προωρισμέναι νὰ ἀσκῶσι μεγίστην ἐπίδρασιν ἐπὶ τοῦ κατόπιν μέλλοντος τῶν Ἐκκλησιῶν τῆς Ἀγγλικανικῆς Ὁμολογίας». Πρὸς διασάφησιν τῆς σπουδαιότητος ταύτης δὲν ἔχομεν ἢ νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν τὸ παράδειγμα τῆς ὑποβολῆς τοῦ Σχεδίου ἑνώσεως ἐν Ἰνδίαις μεταξὺ τῆς τοπικῆς αὐτόθι Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας, τῶν Ἀνατολικῶν καὶ τῶν Πρεσβυτεριανῶν εἰς τὴν κρίσιν τοῦ Συνεδρίου τοῦ Lambeth. Ἡ ἐν Ἰνδίαις Ἀγγλικανικὴ Ἐκκλησία πρὶν ἢ προβῇ εἰς οἱανδήποτε ὁριστικὴν ἀπόφασιν ἐν προκειμένῳ ἐπιθυμεῖ νὰ ἀκούσῃ τὴν γνώμην τοῦ Συνεδρίου τοῦ Lambeth. Τὸ σημεῖον, ἐφ' οὗ ζητεῖ πληροφορίαν, εἶνε τοῦτο, ἂν ὑπάρχωσιν ἐν τῷ προτεινομένῳ Σχεδίῳ Ἑνώσεως τοιαῦτα σημεῖα, τὰ ὁποῖα, ἂν γένωνται ἀποδεκτά, θὰ παράσχωσι τὸ δικαίωμα εἰς τὰς Ἐκκλησίας τῆς Ἀγγλικανικῆς Ὁμολογίας νὰ διακόψωσι τὴν ἐπικοινωνίαν αὐτῶν μετὰ τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας τῶν Νοτίων Ἰνδιῶν. Ἕκαστος ἐννοεῖ τὴν σπουδαιότητα, ἣν ἔχει ἡ ἀπόφασις τοῦ Συνεδρίου τοῦ Lambeth. Ὑπῆρξαν Ἐπίσκοποι καὶ δὴ τῆς περιωπῆς τοῦ Gore, οἵτινες ἐδήλωσαν, ὅτι ἂν τὸ Συνέδριον τοῦ Lambeth ἀποφανθῇ ὑπὲρ τοῦ Σχεδίου, ὡς ἔχει τοῦτο προταθῇ καὶ ἐν ᾧ θυσιάζονται θεμελιώδεις ἀρχαὶ τῆς καθολικότητος, δι' αὐτὸν καὶ τοὺς ὀπαδοὺς αὐτοῦ τ. ἔ. διὰ τὴν Ἀγγλοκαθολικὴν λεγομένην μερίδα, δὲν ὑπάρχει πλέον θέσις ἐν τῇ Ἀγγλικανικῇ Ἐκκλησίᾳ. Παρὰ ταῦτα ὅμως δὲν πρέπει νὰ λησμονῆται, ὅτι ὁποιανδήποτε γνώμην καὶ ἂν ἀποφανθῇ τὸ Συνέδριον, ἡ ἀπόφασις αὐτοῦ δὲν παύει νὰ εἶνε ἁπλῆ γνώμη, τῆς ὁποίας δυνατὸν νὰ διΐστανται αἱ ἐπὶ μέρους Ἐκκλησίαι, καθόσον κατὰ τὴν

τεθεῖσαν ἀρχὴν οὐδεμία ἀπόφασις τοῦ Συνεδρίου κέκτηται κῦρος ἀνώτερον τῆς ἀνεξαρτήτου κρίσεως ἑκάστης ἐπὶ μέρους Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας.

Συγκεφαλαιοῦντες ἄρα δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν. Τὰ Συνέδρια τοῦ Lambeth, ἐπαναλαμβανόμενα κατὰ δεκαετίαν καὶ ἀσχολούμενα περὶ ζητήματα, τὰ ὁποῖα ἀφορῶσιν εἰς τὴν εὐημερίαν τῆς ὅλης Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας, συντελοῦσι μεγάλως εἰς τὴν προαγωγὴν τῆς ἐν αὐτῇ Θρησκευτικῆς ζωῆς. Χωρὶς νὰ λαμβάνωσιν ὑποχρεωτικὰς ἀποφάσεις, δίδουσι τὴν κατεύθυνσιν εἰς τὰς συνιστώσας τὴν Ἀγγλικανικὴν Ὁμολογίαν Ἐκκλησίας διὰ τὴν λύσιν τῶν ἀπασχολούντων αὐτὰς ζητημάτων, διαφωτίζουσι τὴν κοινὴν γνώμην καὶ διεγείρουσι τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ χριστιανικοῦ πληρώματος ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῶν ἀπασχολούντων αὐτὴν ζητημάτων. Πλὴν τούτου ἡ κατὰ περιόδους ἐπαφὴ καὶ ἐπικοινωνία τῶν διαφόρων μερῶν Ἐκκλησίας διεσκορπισμένης σήμερον καθ' ὅλην τὴν ὑδρόγειον σφαῖραν, συντελεῖ μεγάλως εἰς τὴν σύσφιγξιν τῶν διαφόρων τμημάτων τῆς Ἐκκλησίας πρὸς ἄλληλα, εἰς τὴν κατανόησιν καὶ ἐκτίμησιν τῶν ζητημάτων, ἅτινα ἀπασχολοῦσιν αὐτὰ καὶ τῶν ἀναγκῶν, ὑφ' ὧν πιέζονται. Ἡ ἐν τῷ κέντρῳ τῆς Βρεττανικῆς Αὐτοκρατορίας καὶ ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Πριμάτου τῆς Μητρὸς τῶν Ἀγγλικανικῶν Ἐκκλησιῶν, τοῦ ἀρχιεπισκόπου Καντουαρίας, περιοδικὴ συνάθροισις τῶν Ἐπισκόπων εἶνε ἡ ἀπτοτέρα ἐκδήλωσις τῆς ὑφισταμένης ἑνότητος παρὰ τὴν ἀνεξαρτησίαν καί, ἵνα ἐπὶ τὸ ὀρθοδοξότερον εἴπωμεν, παρὰ τὸ αὐτοκέφαλον τῶν Ἐκκλησιῶν τούτων. Ἤδη οἱ πρῶτοι συγκαλέσαντες τὸ Συνέδριον ἐτόνισαν τὴν σημασίαν, τὴν ὁποίαν θὰ ἔχῃ τοῦτο καὶ ὡς πρὸς τὴν Ἱεραποστολικὴν ἐνέργειαν τῆς Ἐκκλησίας. Οὐδεὶς δὲ δύναται νὰ ἀρνηθῇ, ὅτι ἡ παρουσία τοσούτων Ἐπισκόπων ἐκ περιφερειῶν, αἵτινες προέκυψαν ἐκ τῆς Ἱεραποστολῆς δὲν δύναται ἢ σύντονον νὰ διεγείρῃ τὸ ἐνδιαφέρον περὶ τῆς Ἱεραποστολῆς παρά τε τοῖς Ἐπισκόποις τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας καὶ παρ' αὐτῷ τῷ λαῷ τῶν Βρεττανικῶν νήσων. Ἂν δὲ τέλος ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, ὅτι τὰ τελευταῖα Συνέδρια τοῦ Lambeth ἓν ἐκ τῶν κυριωτέρων αὐτῶν καθηκόντων ἐθεώρησαν τὴν ἐξεύρεσιν τρόπου προσεγγίσεως καὶ ἑνώσεως μετὰ τῶν ἄλλων Ἐκκλησιῶν τοῦ Χριστοῦ, τότε εὐκόλως θὰ ἐννοηθῇ, ὅτι τὰ Συνέδρια τοῦ Lambeth, ἂν ἀποτελῶσιν εὐλογίαν Θεοῦ διὰ τὴν θρησκευτικὴν ζωὴν τῆς Ἀγγλίας, δὲν εἶνε ἄμοιρα σπουδαιότητος διὰ τὴν προαγωγὴν τοῦ θεοφιλοῦς ἔργου τῆς ἑνώσεως καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦτον προσκτῶνται παγχριστιανικὸν χαρακτῆρα.

Η ΣΥΓΚΛΗΣΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΤΟΥ ΛΑΜΠΕΘ
ΚΑΤΑ ΤΟ ΤΡΕΧΟΝ ΕΤΟΣ 1930

'Ανταλλαγέντα Έγγραφα.

Λάμπεθ Πάλας, 24 Φεβρουαρίου 1930.

Σεβασμιώτατε 'Αρχιεπίσκοπε Κων/πόλεως καὶ Οἰκουμενικὲ Πατριάρχα, ἀγαπητὲ καὶ περισπούδαστε ἐν Χ/ῷ ἀδελφέ.

'Ελπίζω ὅτι ἡ Ύμετέρα Παναγιότης πρὸ πολλοῦ γινώσκει τὸ γεγονός, ὅτι συμφώνως πρὸς τὴν συνήθειαν τὸ Μ. Συνέδριον, ὅπερ συγκροτεῖται ἀνὰ δεκαετίαν ἐκ τῶν ἐπισκόπων τῆς ὅλης 'Αγγλικανικῆς 'Ομολογίας ἀνὰ σύμπαντα τὸν κόσμον, μέλλει νὰ συνέλθῃ καὶ αὖθις ἐνταῦθα ἐν Λάμπεθ κατὰ 'Ιούλιον τοῦ Σωτηρίου τούτου ἔτους 1930.

Τὸ Συνέδριον θὰ ἀρχίσῃ διὰ θρησκευτικῶν τελετῶν τὸ μὲν σάββατον 5ην 'Ιουλίου ἐν τῷ καθεδρικῷ ναῷ τοῦ 'Αγίου Παύλου ἐν Λονδίνῳ. Θὰ συνέλθῃ εἰς πλήρη συνεδρίαν διαρκούσης τῆς ἑβδομάδος ἀπὸ τῆς Δευτέρας, 7ης 'Ιουλίου, μέχρι τῆς 12ης 'Ιουλίου καὶ ἐφεξῆς ἐπὶ τρεῖς ἑβδομάδας, τὸ Συνέδριον θὰ διαιρεθῇ εἰς τμήματα, ὅπως ἐξετάσῃ ποικίλα θέματα, σχετιζόμενα πρὸς τὴν πνευματικὴν καὶ ἠθικὴν κατάστασιν τῆς 'Εκκλησίας καὶ τοῦ κόσμου. 'Αφοῦ εἶτα τὸ Συνέδριον συνέλθῃ εἰς πλήρη συνεδρίαν ἐπί τινας ἡμέρας, θὰ λήξῃ Κυριακήν, 10ην Αὐγούστου, δι' εὐχαριστηρίου τελετῆς ἐν τῇ Westminster-Abbey.

'Υπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ ἁγίου Πνεύματος οὐδὲν ζήτημα ἐξ ἐκείνων, περὶ ἃ θὰ ἀσχοληθῇ τὸ Συνέδριον, ἔσται μείζονος σπουδαιότητος τοῦ ζητήματος τίνι τρόπῳ πρὸς τὴν διακονίαν τοῦ Παντοδυνάμου Θεοῦ καὶ ὑπὲρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν 'Ι. Χριστοῦ δυνάμεθα νὰ συσφίγξωμεν ἔτι μᾶλλον τοὺς δεσμοὺς ἐκείνους τῆς συμπαθείας καὶ τῆς συνεννοήσεως, οἵτινες ὑφίστανται ἤδη μεταξὺ τῆς 'Αγγλικανικῆς 'Ομολογίας καὶ ἄλλων τμημάτων τῆς 'Εκκλησίας τοῦ Θεοῦ ἀνὰ τὸν κόσμον.

Μετ' οὐδενὸς ποθοῦμεν ἐγκάρδιον αὔξησιν ἐν συμπαθείᾳ, ἀμοιβαίᾳ συνεννοήσει καὶ ἀδελφωσύνῃ μᾶλλον ἢ μετὰ τῶν ἁγίων ὀρθοδόξων 'Εκκλησιῶν τῆς 'Ανατολῆς.

Εὐαρέστως ἀναμιμνήσκομαι τῆς παρουσίας ἀντιπροσώπων τινῶν τῶν ὀρθοδόξων 'Εκκλησιῶν ἐξ ἀφορμῆς τοῦ Συνεδρίου τοῦ Λάμπεθ, συγκροτηθέντος τῷ 1920. 'Αναμιμνήσκομαι μετὰ χαρᾶς ὅλων ὅσα συνέβησαν ἔκτοτε, τὰ ὁποῖα συνέδεσαν στενώτερον πρὸς ἀλλήλας τὴν 'Αγγλικανικὴν καὶ τὰς ἁγίας ὀρθοδόξους 'Εκκλησίας. Καὶ ἀναπολῶ ἰδίᾳ αὐτὰς τὰς λέξεις τῆς Ύμετέρας Παναγιότητος, τὰς ἐν τῇ ὑμετέρᾳ ἐπιστολῇ τῇ γραφείσῃ μοι μόλις

τὸν τελευταῖον Δεκέμβριον, ἔνθα παρέχετε τὴν διαβεβαίωσιν, ὅτι «τὸ ἐφ' ἡμῖν οὐδὲν παραλειφθήσεται πρὸς διατήρησιν ἀρρήκτων καὶ περαιτέρω ἀνάπτυξιν τῶν ἀμοιβαίων ἀδελφικῶν ἡμῶν σχέσεων».

Ἐντεῦθεν γράφω νῦν πρὸς τὴν Ὑμετέραν Παναγιότητα, ὡς κατέχουσαν ὑπό τινα ἔννοιαν μεταξὺ τῶν σεβασμίων Πατριαρχῶν καὶ Μητροπολιτῶν τῶν ἁγίων ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν τὴν θέσιν τοῦ πρώτου ἐν ἴσοις, ὅπως προσκαλέσω, ἔστω καὶ σχετικῶς ἀργά, ὅπως λάβητε ὑπ' ὄψιν, ἂν θὰ δυνηθῆτε καὶ εὐαρεστηθῆτε νὰ ἐξασφαλίσητε τὴν παρουσίαν ἐν Λονδίνῳ οὐχὶ βραδύτερον τῆν 1ης Ἰουλίου μιᾶς ἀποστολῆς, ἃς εἴπωμεν, ἐκ 10 ἢ 12 προσώπων διακεκριμένων καὶ πολυμαθῶν θεολόγων, εὐρέως ἀντιπροσωπευούσης τὰς αὐτοκεφάλους Ἐκκλησίας καὶ τὴν Ἐκκλησίαν Κων/πόλεως ὡσαύτως, ἐπὶ τῷ σκοπῷ, ὅπως συσκεφθῇ μετὰ ποικίλων ἀντιπροσώπων τῆς Ἀγγλικανικῆς Ὁμολογίας τὸ ζήτημα τῶν ἀμοιβαίων σχέσεων.

Νομίζω, ὅτι θὰ εἶνε ἀνάγκη, ὅπως ἡ τοιαύτη ἀποστολὴ παραμείνῃ ἀπὸ τῆς 1ης περίπου Ἰουλίου μέχρι τῆς 19ης τοῦ αὐτοῦ μηνός. Οὕτω θὰ ἔχῃ εὐκαιρίαν κατὰ τὰς 10 πρώτας ἡμέρας νὰ παραστῇ κατὰ τὰς προρρηθείσας μεγάλας τελετὰς καὶ νὰ συζητήσῃ μετὰ μελῶν τῆς ἀπὸ μακροῦ ὑφισταμένης Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν ἀνατολικῶν Ἐκκλησιῶν καὶ διαρκοῦντος τοῦ τελευταίου μέρους τῆς διαμονῆς αὐτῶν μετὰ ὁμάδος ἐπισκόπων, μελῶν τοῦ Συνεδρίου τοῦ Λάμπεθ, τὰ ὁποῖα θὰ ὁρισθῶσιν ὑπὸ τοῦ Συνεδρίου τὴν 8ην ἢ περὶ τὴν 8ην Ἰουλίου. Φυσικῷ τῷ λόγῳ θὰ ἀναλάβω αὐτὸς νὰ ἐξασφαλίσω ὑποδοχὴν καὶ φιλοξενίαν κατὰ τὴν ἐν Ἀγγλίᾳ διατριβὴν αὐτῶν δι' ὅσους ἡ ὑμετέρα Παναγιότης θέλει ἀποστείλῃ. Θὰ εἶνε καλόν, ὅπως τινὲς τῆς ἀποστολῆς, καίτοι οὐδαμῶς ἀναγκαίως ὅλοι οἱ ἀποτελοῦντες αὐτήν, ὦσιν ὡσαύτως Ἐπίσκοποι. Ἰδιαιτέρως, ὡς εἶπον, ἔσταί μοι εὐπρόσδεκτον, ἂν οἱ ἐρχόμενοι ἀντιπροσωπεύωσιν ὅσον τὸ δυνατὸν πλείονας τῶν αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν. Πρὸς τούτοις ἐλπίζω θερμῶς, ὅτι μεταξὺ ἐκείνων, οὓς ἡ Ὑμετέρα Παναγιότης θὰ καλέσῃ καὶ ἐξασφαλίσῃ, θὰ ὑπάρχωσι τοὐλάχιστον δύο, οἵτινες ἔν τινι μέτρῳ θὰ δύνανται νὰ ὁμιλήσωσι καὶ νὰ ἀντιπροσωπεύσωσι τὴν πάσχουσαν καὶ τεταραγμένην Ἐκκλησίαν τῆς Ρωσσίας. Γινώσκω τὰς ἐν τούτῳ δυσχερείας. Ἀναγνωρίζω, ὅτι δύνανται πράγματι νὰ ὦσιν ὑπερβολικῶς μεγάλαι. Ἀλλὰ δύναται πιθανὸν ἡ Ὑμετέρα Παναγιότης νὰ ἐξασφαλίσῃ, ὥστε ἴσως εἷς ἐξ ἐκείνων, ὧν προΐσταται ὁ Μητροπολίτης Ἀντώνιος καὶ εἷς ὡσαύτως, ὅστις ἀναγνωρίζει τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Μητροπολίτου Εὐλογίου ἐν Παρισίοις, νὰ παραστῶσιν εἰς τὰς συνεδριάσεις ἡμῶν. Ἐν τέλει, ἂν καὶ ὅταν μάθω παρὰ τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος, ὅτι εἶνε διατεθειμένη καὶ ἠδυνήθη νὰ ἐξασφαλίσῃ ἀποστολὴν τοιαύτην, οἵαν ποθοῦμεν, ἐπιθυμῶ νὰ γράψω βραδύτερον, ἵνα προσκαλέσω προσωπικῶς ἐκείνους, τοὺς ὁποίους θὰ μοὶ ὀνομάσητε ὡς δυναμένους νὰ

ἔλθωσι καὶ θὰ γράψω πρὸς αὐτοὺς διὰ τῶν σεβασμίων Πατριαρχῶν καὶ Μητροπολιτῶν, ὑπὸ τὴν εἰδικὴν δικαιοδοσίαν τῶν ὁποίων διατελοῦσι, καὶ παρακαλῶ, ὅπως ἡ ὑμετέρα Παναγιότης, ἂν θὰ ἀναλάβῃ τὴν ἀπόπειραν τῆς συγκροτήσεως τῆς ἀποστολῆς ταύτης, εὐαρεστηθῇ νὰ πληροφορήσῃ τὰς διαφόρους ἀρχὰς τῶν Ἐκκλησιῶν, ὅτι θὰ γράψω πρὸς αὐτὰς καὶ αὐτὸς βραδύτερον.

Συναισθάνομαι, Παναγιώτατε, ὅτι ἀνέθηκα βαρὺ φορτίον ἐφ' Ὑμῶν. Ἀλλ' ἐνισχύθην ἐν τῇ ἐνεργείᾳ μου ἐκ τῶν συνομιλιῶν, ἃς ἔσχον μετὰ τοῦ ὑμετέρου ἀντιπροσώπου ἐν Λονδίνῳ ἀρχιεπισκόπου Γερμανοῦ, οὗτινος τὴν φιλικὴν ἀντίληψιν καὶ συνετὴν συμβουλὴν ὁλονὲν ἐκτιμῶ καὶ παρεκάλεσα αὐτὸν νὰ συμπληρώσῃ τὴν ἐπιστολήν μου ταύτην διὰ παρατηρήσεων καὶ σχολίων, τὰ ὁποῖα φαίνονται αὐτῷ χρήσιμα καὶ ἐξυπηρετικά. Οὐδ' ἀγνοεῖ ἡ Ὑμετέρα Παναγιότης τὰς μεγάλας ὠφελείας, αἵτινες τῇ χάριτι τοῦ Θεοῦ δύνανται νὰ ἐπακολουθήσωσιν εἰς τὴν ἐπαφὴν καὶ σχέσιν πρὸ Αὐτοῦ καὶ πρὸ τοῦ κόσμου ὅλου τῶν ἁγίων ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν μετὰ τοῦ ἀγγλικοῦ Συνεδρίου τοῦ Λάμπεθ κατὰ τὸν τρόπον τοῦτον καὶ διὰ τῶν μέσων τούτων. Δὲν δυνάμεθα καὶ αὐτοὺς τοὺς Ἐπισκόπους τῆς ὑμετέρας Ἐκκλησίας ἢ ἄλλων Ἐκκλησιῶν νὰ ζητήσωμεν, ὅπως ἀποτελέσωσι μέλη αὐτοῦ τοῦ Συνεδρίου. Ἀλλὰ δυνάμεθα καὶ παρακαλοῦμεν αὐτοὺς ὧδε νὰ ἑνωθῶσι μεθ' ἡμῶν ἐν προσευχῇ καὶ συσκέψει ἐν ἐγγυτάτῃ μετὰ τοῦ Συνεδρίου ἐπαφῇ. Καὶ δὲν ἀμφιβάλλω, ὅτι ἂν τοῦτο ἀποβῇ ἔτι δυνατόν, θὰ ἀποδειχθῇ ὅτι ἦτο ἄξιον νὰ ἐπιχειρήσωμεν αὐτό.

Διαφυλάττοι ὁ Πάνσοφος καὶ Παντοδύναμος Θεὸς τὴν Ὑμετέραν Παναγιότητα ὑπὸ τὴν σκέπην Αὐτοῦ. Ἐξακολουθείη προστατεύων τὴν Ἐκκλησίαν, ἧς ἐκλήθητε ποιμήν. Δέομαι μεθ' Ὑμῶν καὶ διὰ τῶν ἰδίων Ὑμῶν λέξεων, ὅπως ἐπισπευσθῇ ἡ ἡμέρα, καθ' ἣν ὅλοι οἱ πιστεύοντες καὶ ἀγαπῶντες τὸν ἕνα Κύριον καὶ Σωτῆρα ἡμῶν γένωνται ἀληθῶς ἕν.

Διατελῶ

Τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος

ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ θεράπων

Κόσμο Λάγκ, ἀρχιεπίσκοπος Καντουαρίας.

* * *

Ἀριθμ. πρωτ. 217.

Σεβασμιώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Καντουαρίας καὶ Πρωθιεράρχα πάσης Ἀγγλίας, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ λίαν ἀγαπητὲ καὶ περιπόθητε ἀδελφὲ κύριε Κόσμο, χάρις εἴη τῇ Ὑμετέρᾳ Σεβασμιότητι καὶ εἰρήνη παρὰ Θεοῦ Πατρὸς καὶ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ἄσμενοι ἀποκρινόμενοι εἰς τὴν τιμίαν ἐπιστολὴν τῆς Ὑμετέρας γερα-

σμίας Σεβασμιότητος, δι' ἧς εὐηρεστήθη ἵνα ἀπευθύνῃ πρὸς ἡμᾶς, δι' ἡμῶν δὲ καὶ πρὸς πάσας τὰς ἀδελφὰς ἡμῖν Ὀρθοδόξους Αὐτοκεφάλους Ἐκκλησίας, εὐγενῆ πρόσκλησιν, ὅπως κατὰ τὴν προσεχῆ συνέλευσιν τοῦ συγκροτουμένου ἐν Λονδίνῳ κατὰ τὰ ἔθιμα τῆς σεβασμίας Ἀγγλικαν. Ἐκκλησίας μεγάλου Γενικοῦ Συνεδρίου τοῦ Λάμπεθ τῶν Ἀγγλικανῶν Ἐπισκόπων παραστῇ, εἰς ἐκδήλωσιν καὶ ἐνίσχυσιν τῶν ἀμοιβαίων τῆς ἀγάπης καὶ τῆς τιμῆς δεσμῶν, καὶ γενικὴ ἀντιπροσωπεία τῆς ἡμετέρας Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἐξ ἑνὸς ἀπεσταλμένου παρ' ἑκάστης Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας ἀπαρτιζομένη, προαγόμεθα ἀνακοινώσασθαι, ὅτι τὴν εὐγενῆ ταύτην πρόσκλησιν ἥ τε ἡμετέρα Μεγάλη τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία καὶ πᾶσαι αἱ ἀδελφαὶ ἡμῖν ὀρθόδοξοι Ἐκκλησίαι, πρὸς ἃς ἐσπεύσαμεν ἵνα ἀνακοινώσωμεν αὐτήν, ἀπεδέξαντο μετὰ πολλῆς χαρᾶς, ὡς ἀνήγγειλαν ἤδη ἡμῖν τοῦτο πᾶσαι, ἐξ ἅπαντος δέ, Θεοῦ συναιρουμένου, εἰς τὸ εἰρημένον μέγα ἱερὸν Συνέδριον τῆς ἀγαπητῆς ἡμῖν σεβασμίας Ἀγγλικαν. Ἐκκλησίας μέλλει ἵνα προσέλθῃ καὶ παραστῇ κατὰ τὴν ὑμετέραν εὐγενῆ ἔφεσιν, καὶ τῆς ὅλης Ὀρθοδόξου ἡμῶν Ἐκκλησίας γενικὴ ἀντιπροσωπεία.

Γνωρίζοντες δ' Ὑμῖν, διὰ τὰ περαιτέρω, ὅτι οἱ ἐκλεγέντες ἤδη καὶ ὀνομασθέντες παρ' ἑκάστης τῶν Αὐτοκεφάλων Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν ὡς μέλη τῆς γενικῆς Ὀρθοδόξου Ἀντιπροσωπείας διὰ τὸ μέγα τοῦτο Συνέδριον Ὑμῶν τοῦ Λάμπεθ εἰσί : τῆς καθ' ἡμᾶς Ἐκκλησίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὁ ἀγαπητὸς ἡμῖν Ἱερώτατος Μητροπολίτης Θυατείρων καὶ Ἔξαρχος Εὐρώπης Δυτικῆς καὶ Βορείου κ. Γερμανός, τῆς Ἐκκλησίας Ἀλεξανδρείας αὐτὸς ὁ Παναγιώτατος καὶ Μακαριώτατος Πάπας καὶ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας κ. Μελέτιος, τῆς Ἐκκλησίας Ἀντιοχείας ὁ Ἱερώτατος Μητροπολίτης Ἐπιφανείας κ. Ἰγνάτιος, τῆς Ἐκκλησίας Ἱεροσολύμων ὁ Ἱερώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἰορδάνου κ. Τιμόθεος, τῆς Ἐκκλησίας Κύπρου ὁ Θεοφιλέστατος ἐψηφισμένος Μητροπολίτης Πάφου κ. Λεόντιος, τῆς Ἐκκλησίας Ἑλλάδος ὁ ὁσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης κ. Μιχαὴλ Κωνσταντινίδης, ἱερατ. προϊστάμενος τῆς ἐν Λονδίνῳ Ὀρθοδόξου Κοινότητος, τῆς Ἐκκλησίας Σερβίας ὁ Ἱερώτατος Μητροπολίτης Νόβισαδ κ. Εἰρηναῖος, τῆς Ἐκκλησίας Ρουμανίας ὁ Μητροπολίτης Βουκοβίνης κ. Νεκτάριος καὶ τῆς ἐν Πολωνίᾳ Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ὁ Μακαριώτατος ἀρχηγὸς αὐτῆς Μητροπολίτης Βαρσοβίας κ. Διονύσιος, πρὸς δὲ ἀνακοινούμενοι ὅτι καὶ παρὰ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρωσσίας, ὡς ἔχομεν ἤδη ἀπαντητικὰς πληροφορίας, ἐὰν μὴ ὑπάρξῃ ἔξωθεν ἀνυπέρβλητον ἐμπόδιον, μέλλουσιν ἵνα διορισθῶσι δύο ἀντιπρόσωποι, εἷς ἐξ ἑκάστης τῶν δύο μεγάλων μερίδων, Πατριαρχικῆς καὶ Συνοδικῆς, ὧν τὰ ὀνόματα, ἐφ' ὅσον ἤθελον τοιοῦτοι διορισθῇ καὶ δηλωθῶσιν ἡμῖν, μέλλομεν ἵνα γνωρίσωμεν Ὑμῖν τηλεγραφικῶς, εὐχόμεθα, ὅπως ὁ Θεός, χαριζόμενος πλουσίαν τὴν καρποφορίαν τοῦ μεγάλου τούτου Συνεδρίου τῆς Ὑμετέρας

Ἐκκλησίας ἐπ' ἀγαθῷ αὐτῆς κατὰ τὴν προσεχῆ αὐτοῦ συνέλευσιν ταύτην, εὐλογήσῃ ἅμα, ὅπως ἡ ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ αὐτοῦ μέλλουσα ἵνα γένηται νέα μεγάλη συνάντησις καὶ ἐπαφὴ τῶν ἡμετέρων Ἐκκλησιῶν διὰ τῆς ἐλεύσεως καὶ παραστάσεως καὶ ἀντιπροσώπων Ὀρθοδόξων, καὶ δὴ ἀντιπροσώπων πασῶν ἀνεξαιρέτως τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, ᾖ ὡς οἷόν τε καρποφόρος καὶ αὕτη εἰς ἀποτελέσματα ἀγαθὰ ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν ἐπὶ μᾶλλον σύσφιγξιν καὶ τὴν προαγωγὴν τῶν σχέσεων τῶν Ἐκκλησιῶν ἡμῶν καὶ ἐξυπηρετηθῇ καὶ δι' αὐτῆς τὸ ἔργον τῆς εἰρήνης τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς διαθερμάνσεως τῆς γενικῆς χριστιανικῆς ἀγάπης καὶ ἀλληλεγγύης.

Ἐπὶ τούτοις κατασπαζόμενοι Αὐτὴν ἐν Κυρίῳ, διατελοῦμεν μετ' ἀγάπης

,απλ' Μαΐου ιδ'

Τῆς Ὑμετέρας περισπουδάστου Σεβασμιότητος
ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς
† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως **Φώτιος**.

* * *

Ἀριθμ. πρωτ. 694

Μακαριώτατε................ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ λίαν ἀγαπητὲ καὶ περιπόθητε ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργὲ τῆς ἡμῶν Μετριότητος κύριε...., τὴν Ὑμετέραν σεβασμίαν Μακαριότητα ἀδελφικῶς ἐν Κυρίῳ κατασπαζόμενοι, ὑπερήδιστα προσαγορεύομεν.

Δι' ἐπιστολῆς πρὸς ἡμᾶς ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Καντουαρίας κ. Κόσμο Λάγκ, ἀνακοινωσάμενος ὅτι, συμφώνως πρὸς τὰ ἔθιμα τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας, πρόκειται κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο, κατὰ Ἰούλιον, ἵνα συνέλθῃ τὸ ἀνὰ πᾶσαν δεκαετίαν συγκροτούμενον ἐν Λονδίνῳ Γενικὸν Συνέδριον τῶν Ἀγγλικανῶν Ἐπισκόπων, τὸ λεγόμενον Συνέδριον τοῦ Λάμπεθ, ἐξέφρασε τὴν ἐπιθυμίαν, ὅπως εἰς τὸ Συνέδριον τοῦτο, οὗ ὁρίζονται ἐν τῇ ἐπιστολῇ τὰ θέματα τῆς ἐργασίας καὶ τὰ λοιπὰ τῶν ἐπὶ μέρους, προσέλθωσιν, εἰ δυνατόν, ὡς καὶ προλαβόντως, καὶ παραστῶσι καὶ ἀντιπρόσωποι τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, παρεκάλεσε δέ, ὅπως ἐν εὐμενεῖ τῆς προτάσεως ταύτης ἀποδοχῇ, ὡς ἐλπίζει, ὁρισθῶσι παρ' ἑκάστης Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας κατάλληλοι ἀντιπρόσωποι, ἵνα ὡς μέλη κοινῆς Ὀρθοδόξου Ἀποστολῆς, ἀποτελουμένης ἐν τῷ συνόλῳ ἐκ 10 ἢ 12 προσώπων, παραστῶσιν εἰς τὸ εἰρημένον Συνέδριον.

Θεωροῦντες τὴν πρὸς τὴν σεβασμίαν Ἀγγλικανικὴν Ἐκκλησίαν στενωτέραν σύσφιγξιν τῶν σχέσεων καὶ τῶν δεσμῶν τῆς ἁγίας ἡμῶν Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ τὴν ἐν τοιαύταις ἐν γένει χριστιανικαῖς συναθροίσεσι καὶ συνεδρίοις κοινὴν χριστιανικὴν συνάντησιν καὶ ἐπαφὴν ὡς πολλῆς πάντοτε ὠφελείας πρόξενον πρὸς τὴν διαθέρμανσιν τῆς γενικῆς χριστιανικῆς ἀγάπης

καὶ ἀλληλεγγύης καὶ τὴν ἐξυπηρέτησιν καὶ προαγωγὴν τοῦ ἔργου τῆς εἰρήνης τοῦ Χριστοῦ, ἀσμένως μὲν ἡμεῖς μετὰ τῆς περὶ ἡμᾶς ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου ἀπεδεξάμεθα τὴν φιλόφρονα πρόσκλησιν ταύτην καὶ μέλλομεν ἵνα ὁρίσωμεν ἡμέτερον διὰ τὸ εἰρημένον Συνέδριον ἀντιπρόσωπον, ἔχομεν δὲ τὴν πεποίθησιν, ὅτι καὶ αἱ λοιπαὶ ἀδελφαὶ Ἐκκλησίαι, εἰς ἅς, κατὰ τὴν πρὸς ἡμᾶς παράκλησιν, ἀνακοινούμεθα τὴν πρότασιν ταύτην, προφρόνως καὶ αὗται ἀποδέξονται τὴν πρότασιν ταύτην τοῦ Σεβασμ. Ἀρχιεπισκόπου Καντουαρίας καὶ ἐκλέξουσι καὶ αὗται ἀνὰ ἕνα ἑκάστη ἴδιον ἀντιπρόσωπον πρὸς παράστασιν εἰς τὸ εἰρημένον Συνέδριον, ἐγκαίρως δὲ γνωρίσουσιν ἡμῖν τὴν ἀποδοχὴν καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἐκλεγησομένου ἀντιπροσώπου, ἵνα πληροφορήσωμεν ἐγκαίρως καὶ ἡμεῖς τὸν Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπον Καντουαρίας, παρ' οὗ τότε ἰδιαιτέρα μέλλει ἵνα ἀποσταλῇ πρὸς ἑκάστην Ἐκκλησίαν ἐπίσημος πρόσκλησις.

Ὅθεν γνωστοποιοῦντες ταῦτα τῇ ὑμετέρᾳ γερασμίᾳ Παναγιότητι καὶ ἀποστέλλοντες συνημμένως ἐν ἀντιγράφῳ τὴν σχετικὴν πρὸς ἡμᾶς ἐπιστολὴν τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Καντουαρίας, ἀπεκδεχόμεθα, ὅπως συντόμως ὑπὸ τῆς ἀγάπης Αὐτῆς ἐνεργηθῇ τὸ προσῆκον καὶ γένηται ἡμῖν σχετικὴ ἀπαντητικὴ δήλωσις διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐπὶ τούτοις, προκειμένου περὶ τῆς συγκροτήσεως τῆς γενικῆς ταύτης Ὀρθοδόξου Ἀποστολῆς, ἀναγκαῖον θεωροῦμεν, ἵνα ὑποδείξωμεν ἀδελφικῶς, ὅπως ὡς ἀντιπρόσωποι διορισθῶσι πρόσωπα καλῶς θεολογικῶς συγκεκροτημένα καὶ ἐγκρατῆ ὄντα μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς εὐρωπαϊκῆς γλώσσης, εἴτε τῆς γαλλικῆς, εἴτε τῆς γερμανικῆς, ἵνα δύνανται νὰ συνεννοῶνται ἀπ' εὐθείας πρὸς ἀλλήλους. Ὡσαύτως, ἔχοντες σχετικὰς πληροφορίας, ὑποδεικνύομεν, ὅτι καλόν ἐστιν, ἵνα οἱ ἀντιπρόσωποι εὑρίσκωνται ἐν Λονδίνῳ ἀπὸ τῆς 20ῆς ἤδη Ἰουνίου, ὅπως οὕτω οὐ μόνον ὦσιν ἕτοιμοι πρὸς συζήτησιν μετὰ Διαρκοῦς Ἐπιτροπῆς καὶ πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συνεδρίου, ἀλλὰ καὶ δυνηθῶσιν, ἵνα συνεννοηθῶσι πρὸς ἀλλήλους καὶ καθορίσωσι τὸν τρόπον τῆς ἐνεργείας αὐτῶν. Ὑποδεικνύομεν προσέτι καὶ ταῦτα. Οἱ ἀντιπρόσωποι δέον ἵνα ἔχωσιν ὑπ' ὄψει ὅτι ἔσονται ὑπόχρεοι, ἵνα μεριμνῶσι περὶ ἑαυτῶν κατὰ τὰς προηγηθησομένας τῆς 1ης Ἰουλίου καὶ τὰς ἑπομένας τῆς 19ης Ἰουλίου ἡμέρας καὶ ὅτι τὰ ἔξοδα τῆς ἀφίξεως καὶ τῆς ἐπιστροφῆς ἐπιβαρύνουσι καθ' ὁλοκληρίαν αὐτούς, ὡς καὶ πᾶν ἄλλο ἔξοδον ἄσχετον πρὸς τὴν τροφὴν καὶ τὴν κατοικίαν κατὰ τὰς ὁρισθείσας ἡμέρας. Οἱ φέροντες ἀρχιερατικὸν βαθμὸν ἀντιπρόσωποι καλόν ἐστιν, ὅπως ἔχωσι μεθ' ἑαυτῶν εἰ μὴ πλήρη ἀρχιερατικὴν στολήν, τοὐλάχιστον τοὺς μανδύας αὐτῶν καὶ τὰς ποιμαντικὰς ῥάβδους, πάντες δὲ οἱ κληρικοὶ καὶ τὰς κληρικὰς αὐτῶν ἐνδυμασίας μετὰ τοῦ ἐπανωκαλυμμαυχίου, ἐὰν φέρωσι τοιοῦτον.

Ἐν τέλει πληροφοροῦμεν, ὅτι ἀντὶ τῶν ἐν τῇ ἐπιστολῇ τοῦ Σεβασμ. Ἀρχιεπισκόπου Καντουαρίας ἀναφερομένων ἀντιπροσώπων τῶν ἐν τῷ ἐξω-

τερικῷ δύο ρωσσικῶν μερίδων, ἐπειδὴ αἱ μερίδες αὗται οὐδαμῶς δύνανται, ἵνα θεωρηθῶσιν ὅτι ἐκπροσωποῦσι βασίμως τὴν Ρωσσικὴν 'Εκκλησίαν, ἐγράψαμεν ἐξ ἀποφάσεως συνοδικῆς πρὸς τὸν ἡμέτερον ἐν Μόσχᾳ ἀντιπρόσωπον καὶ συνεστήσαμεν, ὅπως ἐνεργήσῃ ἵνα ἐκεῖθεν παρὰ τῶν δύο μεγάλων μερίδων, τῆς Πατριαρχικῆς καὶ τῆς Συνοδικῆς, ορισθῶσιν εἷς ἐξ ἑκατέρας τῶν μερίδων τούτων ἀντιπρόσωπος διὰ τὸ προκείμενον Συνέδριον τοῦ Λάμπεθ, ὅπως οὕτω γνησιώτερον ἀντιπροσωπευθῇ ἡ ἀδελφὴ Ρωσικὴ 'Εκκλησία καὶ προέλθῃ καί τις ὠφέλεια δι' αὐτὴν ἐκ τῆς τοιαύτης κοινῆς ἐν τῷ ἐξωτερικῷ συναντήσεως καὶ συμπράξεως ἀντιπροσώπων τῶν δύο μερίδων.

'Επὶ τούτοις καὶ αὖθις ἐν Κυρίῳ περιπτυσσόμενοι Αὐτήν, διατελοῦμεν μετ' ἀγάπης ἀδελφικῆς.

,αϡλ' 'Απριλίου ιε'.

Τῆς 'Υμετέρας σεβασμίας Παναγιότητος

ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς

† 'Ο Κωνσταντινουπόλεως **Φώτιος**

Υ. Γ. (Πρὸς δὲ τὸν Τοποτηρητὴν τοῦ Πατριαρχικοῦ Θρόνου 'Αντιοχείας Μητροπολίτην Λαοδικείας κ. 'Αρσένιον:) 'Εὰν αἱ συνθῆκαι, ὑφ' ἃς διατελεῖ σήμερον ἡ 'Αγιωτάτη αὐτόθι 'Εκκλησία, καθιστῶσι τυχὸν δυσχερῆ τὸν διορισμὸν ἰδίου ἀντιπροσώπου, δηλοῦμεν ὅτι τὴν ἐντολὴν τῆς ἀντιπροσωπεύσεως αὐτῆς εἰς τὸ Συνέδριον δύναται ἵνα ἀναλάβῃ ὁ ἀντιπρόσωπος τῆς καθ' ἡμᾶς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ 'Εκκλησίας, ἐὰν ζητηθῇ τοῦτο.

***

ΦΩΤΙΩ τῷ Παναγιωτάτῳ 'Αρχιεπισκόπῳ Κων/πόλεως, Νέας Ρώμης καὶ Οἰκουμενικῷ Πατριάρχῃ.

ΜΕΛΕΤΙΟΣ Πάπας καὶ Πατριάρχης 'Αλεξανδρείας καὶ πάσης 'Αφρικῆς

ἀσπασμὸν ἅγιον ἐν Χριστῷ 'Αναστάντι.

Δέδοται ἤδη ἐν βραχεῖ τηλεγραφήματι τῇ ζ' τοῦ μηνὸς τούτου ἀπολυθέντι ἡ ὀφειλομένη τοῖς ἀπὸ ιε' παρελθόντος καὶ ὑπ' ἀριθμ. 694 Γράμμασι τῆς 'Υμετέρας Παναγιότητος κατὰ τὸ ἐπεῖγον μέρος ἀπάντησις. Ὅτι δηλονότι ἀπεδεξάμεθα τὴν πρόσκλησιν συμμετοχῆς ἐν τῇ διὰ τὸ Συνέδριον τοῦ Λάμπεθ προοριζομένῃ 'Ορθοδόξῳ 'Αντιπροσωπείᾳ καὶ ὅτι αὐτοπροσώπως ταύτης μεθέξομεν.

Καὶ παρ' Ἡμῖν γὰρ ἐν Συνόδῳ μετὰ τῶν συμποιμένων διασκεπτομένοις ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου ἐκρίθη ὅτι ἡ ἐν τῷ Παλατίῳ Λάμπεθ τῆς

'Αγγλικαν. Ἱεραρχίας συνάθροισις ἀρίστη ὄντως ἐστὶν εὐκαιρία πρὸς προαγωγὴν τῶν σχέσεων φιλίας καὶ ἀδελφωσύνης τῆς Ἁγιωτάτης Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας μετὰ τῆς Ἀγγλικανικῆς, ἣν ἀπὸ Κυρίλλου ἤδη τοῦ Λουκάρεως εὐκλεοῦς προκατόχου καὶ τῆς Ἡμῶν Μετριότητος καὶ τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος ἡ κατ' Ἀνατολὰς Ἁγία τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία διὰ πολλῆς ἄγει τιμῆς καὶ ἀγάπης καὶ ἐπιθυμίαν ἔχει ἑλκῦσαι ταύτην πρὸς τὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησιαστικὴν Ἑνότητα, ἵνα μὴ μόνον ἐν Ἀνατολῇ ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ Δύσει καὶ ἐν τῷ κόσμῳ παντὶ ἡ Ὀρθοδοξία μεγαλύνηται.

Ἐπαινοῦμεν τούτου ἕνεκα τὴν Ὑμετέραν Παναγιότητα ὅτι ἀπεδέξατο μὲν φιλοφρόνως τὴν τοῦ Μακαριωτάτου ἀρχιεπισκόπου Καντουαρίας πρόσκλησιν διὰ τὴν Ἐκκλησίαν ἑαυτῆς, ἀνεκοινώσατο δὲ προφρόνως καὶ τὴν πρόσκλησιν καὶ τὴν ἀποδοχὴν καὶ τῇ λοιπῇ ἐν Χριστῷ Ἀδελφότητι, ὥστε καὶ τὰς λοιπὰς ἁγίας Ἐκκλησίας κινηθῆναι εἰς μίμησιν καὶ γενέσθαι οὐχὶ μονομερῆ ἀλλὰ πανορθόδοξον τὴν ἀντιπροσωπείαν, τὴν προοριζομένην καὶ εἰπεῖν καὶ ἀκοῦσαι εἰρήνης καὶ ἀγάπης λόγους ἐν τῇ μετὰ τῶν Ἀγγλικανῶν Ἱεραρχῶν ἐπικοινωνίᾳ πρὸς τὸ ὑψηλὸν καὶ ἅγιον καὶ πάσῃ γνησίᾳ χριστιανικῇ καρδίᾳ ποθητὸν ἔργον τῆς ἑνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν φέροντας.

Διότι βέβαιον μὲν ἐστιν ὅτι πολλά εἰσι τὰ χωρίζοντα ἀλλήλων τὰς δύο Ἐκκλησίας καὶ οὔτε οἱ προσκαλοῦντες οὔτε οἱ τὴν πρόσκλησιν δεχόμενοι προσδοκῶμεν ἄμεσον τὴν ἐπιφοίτησιν τοῦ ἀγαθοῦ τῆς ἑνώσεως, ἀλλ' οὐδὲν ἧττον πρόδηλόν ἐστιν ὅτι ἡ τοῦ Πνεύματος χάρις ὁδηγεῖ ἀμφοτέρας διὰ τῶν ἀνθρωπίνων ὁδῶν εἰς τὴν μετ' ἀλλήλων συνάντησιν. Διὰ τοῦτο καὶ πολὺς ἀποθησαυρίζεται ἐν Οὐρανοῖς ὁ μισθὸς διὰ τοὺς ποιμένας ἑκατέρας τῶν Ἐκκλησιῶν ὅσοι πιστεύοντες προσεύχονται καὶ προσευχόμενοι ἐργάζονται, ὅπως συντομευθῇ ἡ ἀπόστασις καὶ ταχύτερον ἀρθῇ τοῦ φραγμοῦ τὸ μεσότοιχον, ἵνα οἱ δύο πρῶτον, οἱ πάντες βραδύτερον, γενώμεθα ἕν, καθὼς ἕν ἐστιν ὁ Πατήρ, ὁ Υἱὸς καὶ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα καὶ διὰ τῆς τελείας τῶν πάντων ἑνώσεως γνῷ ὁ κόσμος, ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἀπεστάλη εἰς τὸν κόσμον, ἵνα σωθῇ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ.

Καὶ Ἡμεῖς μὲν ἑτοιμαζόμεθα ἤδη διὰ τὴν ὑπερπόντιον ἀποδημίαν ὑπὸ ὁδηγὸν τὸν Παράκλητον, ὑπολογίζοντες εὑρεθῆναι ἐν Λονδίνῳ ἑβδομάδα που πρὸ τῆς τοῦ Συνεδρίου ἐνάρξεως, ὥστε ἐκεῖ ἑνωθῆναι τοῖς λοιποῖς τῆς Ἁγίας Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἀντιπροσώποις καὶ ἀπὸ κοινοῦ καταρτίσαι τὸ πρόγραμμα τῆς μετὰ τῶν Ἱεραρχῶν τοῦ Συνεδρίου ἐπαφῆς, χρήσιμον δὲ πάντως ἂν εἴη καὶ ἐνωρίτερον γνωσθῆναι ἡμῖν παρὰ τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος ποῖαι μὲν τῶν ἀδελφῶν Ἐκκλησιῶν μεθέξουσι τῆς Ἀντιπροσωπείας, τίνες δὲ οἱ ταύτας ἀντιπροσωπεύσοντες.

Ὁ Κύριος ἡμῶν ὁ ὑπὲρ τῆς ἑνότητος τῶν πιστευόντων εἰς αὐτὸν πρὸς

τὸν Πατέρα εὐξάμενος, Αὐτὸς κατευθύναι τὰς σκέψεις, τοὺς λόγους καὶ τὰς πράξεις ἡμῶν κατὰ τὸ Ἅγιον Αὐτοῦ θέλημα.

Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, τῇ 12 Μαΐου 1930.

Τῆς Ὑμετέρας φίλης Παναγιότητος
ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς
† Ὁ Ἀλεξανδρείας **Μελέτιος.**

***

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΚΥΠΡΟΥ

Τῷ Παναγιωτάτῳ Οἰκουμενικῷ Πατριάρχῃ, λίαν ἀγαπητῷ καὶ περισπουδάστῳ καὶ περιποθήτῳ ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ ἀδελφῷ καὶ συλλειτουργῷ κυρίῳ Φωτίῳ, ἐγκάρδιον ἀδελφικὸν ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ ἀσπασμόν.

Ἐκομισάμεθα ἀσφαλῶς τὰ ὑπ' ἀριθμὸν 694 καὶ ἀπὸ ιε΄ μηνὸς παρελθόντος Ἀπριλίου Τίμια Γράμματα τῆς Ὑμετ. Γερασμιωτάτης Παναγιότητος σὺν τῇ ἐσωκλείστῳ ἐν ἀντιγράφῳ μεταφράσεως ἐπιστολῇ τοῦ Σεβασμ. Ἀρχιεπισκόπου Καντουαρίας κ. Κόσμο, πολλῇ δὲ τῇ ἐπιστασίᾳ διεξήλθομεν ταῦτα ἰδίᾳ τε καὶ μετὰ τῆς περὶ ἡμᾶς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου, ἀμέσως αὐτὴν καὶ ἐκτάκτως ἐπὶ τούτῳ καὶ μόνῳ συγκαλεσάμενοι.

Ἐπὶ τὴν ἀπάντησιν δ' ἐπειγόμενοι ἀγγέλλομεν τῇ Ὑμετέρᾳ πεπνυμένῃ Παναγιότητι, ὅτι ἐξ ἑτοίμου ἐπιδοκιμάζοντες τὰς σκέψεις Αὐτῆς τε καὶ τῆς περὶ Αὐτὴν ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου καὶ ὑπὸ τῶν αὐτῶν ὁμοίως καὶ ἡμεῖς ἀγόμενοι ἔγνωμεν ἀντιπροσωπευθῆναι καὶ τὴν καθ' ἡμᾶς Ἁγιωτάτην Ἐκκλησίαν ἐν τῷ κατὰ τὸν προσεχῆ Ἰούλιον συνερχομένῳ Γενικῷ Συνεδρίῳ τῶν Ἀγγλικανῶν Ἐπισκόπων, τῷ Συνεδρίῳ τοῦ Λάμπεθ, ὡρίσαμεν δ' ἀντιπρόσωπον ἡμῶν ἐν αὐτῷ τὸν Θεοφιλέστατον ἐψηφισμένον Μητροπολίτην Πάφου κ. Λεόντιον, ἐν Ἀμερικῇ νῦν εὑρισκόμενον καὶ δὴ καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις τὰς σπουδὰς αὐτοῦ περαίνοντα, ὃς ἐπιστρέφων ἐπὶ τὰ ἐνταῦθα μετὰ τοῦτο καὶ ἐν καιρῷ διὰ Λονδίνου διερχόμενος, ἀντιπροσωπεύσει τὴν καθ' ἡμᾶς Ἐκκλησίαν ἐν τῷ ῥηθέντι Συνεδρίῳ, ἐφωδιάσαμεν δ' ἤδη αὐτὸν τοῖς προσήκουσι γράμμασι καὶ ταῖς ἀναγκαίαις ὁδηγίαις.

Δηλοῦντες δὲ τῇ Ὑμετέρᾳ περισπουδάστῳ καὶ περιποθήτῳ Παναγιότητι ὅτι τῷ παρελθόντι Σαββάτῳ, ὥρας τινὰς πρὸ τῆς παραλαβῆς τοῦ σχετικοῦ Αὐτῆς τηλεγραφήματος, ἐτηλεγραφήσαμεν Αὐτῇ αὐθόρμητοι, ὀνομάζοντες τὸν ἡμέτερον ἐν τῷ Συνεδρίῳ τοῦ Λάμπεθ ἀντιπρόσωπον, λιπαρῶς μὲν

τοῦ Κυρίου ἡμῶν καὶ Σωτῆρος δεόμεθα ὠφέλιμον ἀποδεῖξαι τῇ Ἐκκλησίᾳ Αὐτοῦ καὶ τῷ κόσμῳ παντὶ τὴν σπουδαζομένην συνάντησιν καὶ ἐπαφὴν Ὀρθοδόξων καὶ Ἀγγλικανῶν, κατασπαζόμεθα δ' Αὐτὴν καὶ αὖθις ἐν φιλήματι ἀγάπης ἀδελφικῆς, διατελοῦμεν,

Τῇ 12 Μαΐου 1930.

Τῆς Ὑμετέρας Γερασμιωτάτης Παναγιότητος
ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς
καὶ ὅλως πρόθυμος
† Ὁ Κύπρου **Κύριλλος.**

***

Ἀπαντητικὰ τηλεγραφήματα τῶν Αὐτοκεφάλων Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν.

Ἀλεξάνδρεια, 7/5/30.

Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην Φώτιον.

Φανάριον.

Θεοῦ εὐδοκοῦντος μεθέξομεν αὐτοπροσώπως Ὀρθοδόξου Ἀντιπροσωπείας προοριζομένης διὰ Συνέδριον Λάμπεθ.

Πατριάρχης **Μελέτιος.**

✠

Ἀντιόχεια, 12/5/30.

Παναγιώτατον Πατριάρχην Φώτιον.

Φανάριον.

Ἀντιπρόσωπος Ἀντιοχείας διὰ Λάμπεθ Μητροπολίτης Ἐπιφανείας Ἰγνάτιος.

Τοποτηρητὴς Μητροπολίτης **Ἀρσένιος.**

✠

Ἱεροσόλυμα, 14/5/30.

Πατριάρχην Φώτιον.

Φανάριον.

Ἀρχιεπίσκοπος Ἰορδάνου Τιμόθεος ἀντιπροσωπεύσει ἡμετέραν Ἐκκλησίαν εἰς Συνέδριον Λάμπεθ.

Πατριάρχης **Δαμιανός.**

✠

Βελιγράδιον, 12/5/30.

Οἰκουμ. Πατριάρχην Φώτιον.

Κωνσταντινούπολιν.

Εἰς ἀπάντησιν τηλεγραφήματος γνωστοποιοῦμεν ὅτι ἡμέτερος Ἀντιπρόσωπος ἐν Συνεδρίῳ Λάμπεθ εἶναι ὁ Ἐπίσκοπος Νόβισατ Εἰρηναῖος.

Πατριάρχης **Βαρνάβας.**

✠

Βουκουρέστιον, 12/5/30.

Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον.

Φανάριον.

Ἀντιπρόσωπος ἡμῶν ἐν Λονδίνῳ ὁ Μητροπολίτης Νεκτάριος *τῆς Βουκοβίνης.*

Πατριάρχης **Μύρων.**

✠

Λευκωσία, 10/5/30.

Οἰκουμ. Πατριάρχην Φώτιον.

Φανάριον.

Ἐκκλησίαν Κύπρου ἀντιπροσωπεύσει ἐν Συνεδρίῳ Λάμπεθ ὁ Ἐψηφισμένος Πάφου Λεόντιος. Γράφομεν.

Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου.

✠

Βαρσοβία, 19 5/30

Παναγιώτατον Πατριάρχην Φώτιον.

Φανάριον.

Ἐπιθυμῶ ἵνα μετάσχω αὐτοπροσώπως τοῦ Συνεδρίου Λάμπεθ, τοῦθ' ὅπερ θὰ πληροφορήσω τηλεγραφικῶς ὁσονούπω.

Μητροπολίτης ***Διονύσιος.***

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

Ἡ Ἐκκλησία εἰς τὴν ἱερὰν Σταυροπηγιακὴν Μονὴν τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς καὶ τὰ Νοσοκομεῖα τοῦ Βαλουκλῆ.

Τὴν Κυριακὴν τῆς Σαμαρείτιδος ἐγένετο ἡ κατ' ἔτος νενομισμένη Πατριαρχικὴ καὶ Συνοδικὴ λειτουργία ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς Βαλουκλῆ καὶ ἐτελέσθη ἐν αὐτῇ τὸ νενομισμένον μνημόσυνον ὑπὲρ ἐκείνων ὅσοι ἐσκέφθησαν καὶ ἐμόχθησαν καὶ προσεκόμισαν τὴν εἰσφορὰν εἰς τὰ Φιλανθρωπικὰ ἡμῶν Καταστήματα, τὰ ὁποῖα μετὰ τὴν θείαν λειτουργίαν ἐπεσκέφθη ἡ Α. Θ. Παναγιότης μετὰ τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου, ἀποδοθεισῶν αὐταῖς τῶν προσηκουσῶν τιμῶν.

✠

Ἡ Ἐκκλησία, ἐρχομένη εἰς ἐπαφὴν μὲ τὸ ἄσυλον τοῦ πόνου καὶ τῆς δυστυχίας, ἐπικοινωνεῖ μὲ τὸ καλύτερον μέρος τοῦ ἑαυτοῦ της, διότι ὁ ἐπισκεπτόμενος τὸν ἀσθενῆ καὶ πάσχοντα ἀδελφὸν ἡμῶν ἐπισκέπτεται αὐτὸν τὸν Χριστὸν κατὰ τὸ ὡραῖον εὐαγγελικὸν λόγιον : «Ὅσα ἐποιήσατε ἑνὶ τῶν ἀδελφῶν μου τούτων τῶν ἐλαχίστων, ἐμοὶ ἐποιήσατε».

Μετὰ δέους εὐλαβοῦς εἰσέρχεταί τις εἰς ἕνα τοιοῦτον ἱερὸν τόπον, ὅπου ἐξασκεῖται μετ' ἐπιστήμης ἡ φιλανθρωπία καὶ ἀνακουφίζεται ὁ πόνος καὶ παραμυθεῖται ἡ ὀδύνη καὶ περικρατεῖται τὸ γῆρας καὶ περισυλλέγεται τὸ περιτετριμμένον.

✠

Ἕκαστον δὲ τοιοῦτον ἄσυλον ἔχει καὶ τὴν ἄλλην ἠθικὴν αὐτοῦ πλευράν, τὴν οἰκοδομητικήν. Μᾶς διδάσκει, ὅπως ἀριστοτεχνικώτατα λέγει ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος, ἐὰν εἴμεθα νέοι, ὅτι τὴν νεότητα ταχέως διαδέχεται τὸ γῆρας, τὴν ὡραιότητα ἡ ἀσχημία, τὴν δύναμιν ἡ ἀδυναμία, τὴν τιμὴν ἡ περιφρόνησις, τὴν ὑγείαν ἡ ἀσθένεια, τὸν πλοῦτον ἡ πενία. Ἡ ὄψις τῶν ἀσθενῶν καὶ πασχόντων μᾶς συντρίβει, ἀλλὰ καὶ ἐξυψώνει τὸ πνεῦμα ἡμῶν, διότι φέρει κάθαρσιν εἰς τὰ αἰσθήματά μας καὶ πληροῖ τὴν καρδίαν μας ἀρρήτων συγκινήσεων. Ὅσους δὲν κατώρθωσε νὰ διδάξῃ τι τὸ ὑψηλὸν ἡ Οἰκογένεια, ἡ Σχολή, ἡ Κοινωνία, ἡ Ἐκκλησία, καὶ νὰ καταστήσῃ αὐτοὺς σωφρονεστέρους, ἁγνοτέρους, ἂς ἐπισκεφθῶσιν οὗτοι τμῆμά τι τῶν Νοσοκομείων, τὸ Φρενοκομεῖον ἤτοι ἢ τὸ Φθισιατρεῖον, τὸ ὁποῖον πάντως θὰ τοὺς ἐπηρεάσῃ. Θὰ διδάξῃ εἰς αὐτοὺς ὅτι πολλάκις ἡ ἀσθένεια εἶναι ἡ ἐκδίκησις τῆς περιφρονηθείσης ἁγνότητος, ὅτι δὲν παραβιάζεται ἀποινεὶ ὁ θεῖος ἠθικὸς Νόμος, ὁ ὁποῖος περιχαρακώνει τὴν οἰκογένειαν, προασπίζει τὴν τιμὴν τοῦ ἄλλου, τὰ ἀγαθὰ αὐτοῦ. Θὰ διδάξῃ προσέτι εἰς αὐτοὺς ὅτι πᾶσα κατάχρησις τῶν ἰδίων δυνάμεων εἶναι ἐγκληματική. Ὁ νόμος τῆς μὴ σπατάλης, ὁ νόμος τῆς οἰκονομίας, εἶναι θεῖος νόμος. Θὰ διδάξῃ ἔπειτα εἰς πάντας ὅτι δὲν πρέπει νὰ εἴμεθα ὑπερήφανοι, ἀφοῦ εἴμεθα τόσον εὔθραυστοι, τόσον συνεζευγμένοι μὲ πάθη καὶ ἀσθενείας τρομακτικάς, τόσον ἐφήμεροι καὶ ἀδύνατοι, κατεσκευασμένοι ἀπὸ πηλόν. Καὶ μόνον ὁ ἐν ἡμῖν θεῖος σπινθὴρ ἀνήκει εἰς τὴν αἰωνιότητα. Τὸν δὲ σπινθῆρα τοῦτον πρέπει νὰ κρατήσωμεν μὲ φόβον Θεοῦ, μὲ πίστιν, μὲ ἀγάπην. Ἔχομεν στιγμὰς αἰωνιότητος εἰς τὰς παροδικὰς καὶ μετρημένας ἡμέρας μας, κἄτι τὸ αἰώνιον εἰς τὸ ἐφήμερον.

✠

Ὅλην τὴν κλίμακα τῶν τοιούτων ὑψηλῶν αἰσθημάτων καὶ στοχασμῶν πολλάκις διετρέξαμεν οἱ πάντες κατὰ τὴν ὡραίαν ἡμέραν τῆς πατριαρχικῆς ταύτης καὶ συνοδικῆς ἐπισκέψεως. Τὸν ὡραῖον δὲ καὶ ὑψηλὸν τόνον εἰς αὐτὴν ἔδιδεν ἡ ἀκούραστος εὐγένεια τῆς Α. Θ. Παναγιότητος, τὸ πρῶτον ἐπισκεπτομένης πατριαρχικῶς τὸν τόπον. Ἡ ἐκδήλωσις τῶν αἰσθημάτων Της ὑπῆρξε μεστὴ ἐξάρσεως. Ἐπεσφράγισε δὲ τὴν λαμπρὰν Μυσταγωγίαν τῆς ἡμέρας ἐπισκεφθεῖσα περὶ τὸ ἑσπέρας τὸ νεκροταφεῖον τῶν ἀγνώστων καὶ κατὰ κόσμον ἀσήμων, ἐν ᾧ μυριάδες ἔχουσιν ἐνταφιασθῆ, οἱ πλείονες ἄκλαυστοι, δεηθεῖσα ἐν ἐπὶ τούτῳ τρισαγίῳ ὑπὲρ ὅλων αὐτῶν, ὧν τὰ ὀνόματα μόνον ὁ Κύριος γινώσκει.

Σημ. — Συνελειτούργησαν οἱ Σεβ. Μ/ται Νικαίας κ. Βενιαμίν, Χαλκηδόνος κ. Ἀγαθάγγελος, Προύσης κ. Νικόδημος, Ἡλιουπόλεως κ. Γεννάδιος, Ἴμβρου κ. Ἰάκωβος, Θεοδωρουπόλεως κ. Λεόντιος, Εἰρηνουπόλεως κ. Κωνσταντῖνος, Χριστουπόλεως κ. Μελέτιος, Μύρων κ. Πολύκαρπος καὶ Λαοδικείας κ. Δωρόθεος. Ἡ συρροὴ τοῦ πλήθους ἦτο μεγάλη. Παρέστη καὶ ὁ Μ. Πρωτέκδικος κ. Γ. Παπαδόπουλος ἀπαγγείλας τὸ Σύμβολον τῆς Πίστεως καὶ τὴν Κυριακὴν προσευχήν. Μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν ἐψάλη ἐπιμνημόσυνον τρισάγιον. Ἀκολούθως ἐδόθη τρισάγιον καὶ ἐπὶ τῶν τάφων τῶν ἀοιδίμων Πατριαρχῶν. Μεθ' ὃ ἐγένετο δεξίωσις ἐν τῷ Ἐπιτροπικῷ τοῦ ναοῦ, ἔνθα προσεφώνησε τὴν Α. Θ. Παναγιότητα ἀπὸ μέρους τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἱ. ναοῦ, τοῦ κλήρου καὶ τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἱ. Μονῆς ὁ θεοφ. Χαριουπόλεως κ. Γεννάδιος. Ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἀπήντησε καταλλήλως. Ὡραῖον ποίημα ἀπήγγειλε πρὸς τὴν Αὐτοῦ Θειοτάτην Παναγιότητα ὁ ἐκεῖ μονάζων λόγιος διάκονος Δωρόθεος Βιζυηνός. Εἶτα διηυθύνθη ἡ Αὐτοῦ Θειοτ. Παναγιότης μετὰ τῶν Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν καὶ τῆς ἀκολουθίας Του εἰς τὰ Φιλανθρωπικὰ Καταστήματα, ἔνθα προσεφώνησεν ἀπὸ μέρους τῆς ἐριτίμου Ἐφορείας ὁ πρόεδρος αὐτῆς κ. Ἀδαμαντίδης, τῆς Αὐτοῦ Θειοτάτης Παναγιότητος ἀπαντησάσης καταλλήλως. Παρετέθη λαμπρὰ τράπεζα, εἰς ἣν παρεκάθησαν μετὰ τοῦ Πατριάρχου οἱ Σεβασμ. Μ/ται, ὁ Ἀρχιδιακονεύων, ἡ Ἐφορεία μετὰ τῶν ἰατρῶν καὶ τῶν κοσμητριῶν, οἱ δημοσιογράφοι κ.κ. Γ. Οἰκονομίδης, Π. Κεσίσογλους, Θ. Κ. Μαρκουΐζος καὶ Β. Σαμπανίδης. Μετὰ τὸ γεῦμα ὁ Πατριάρχης περιῆλθεν ὅλα τὰ τμήματα τοῦ Νοσοκομείου παραμυθούμενος τοὺς ἀσθενεῖς, πρός οὓς πάντας ἀπηύθυνε τὸ «Χριστὸς ἀνέστη», τελευταῖον δὲ καὶ τὸ Γηροκομεῖον, ἔνθα διενεμήθησαν τὰ εἰθισμένα πισκότα καὶ σιγάρα αὐτοῦ εἰς τοὺς γηροκομημένους. Ἅμα τῇ εἰσόδῳ εἰς τὸ Γηροκομεῖον προσεφώνησε καταλλήλως τὴν Α. Θ. Παναγιότητα ὁ Διευθυντὴς ἰατρὸς κ. Ἀ. Παπακωνσταντίνου καὶ ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς ἀναπαύσεως ὁ ἐκ τῶν μελῶν τῆς Ἐφορείας κ. Λάζαρος Κιουρτσόγλους μετὰ συγκινήσεως βαθυτάτης διὰ προσλαλιᾶς διετράνωσε τὰ πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν αἰσθήματα τῆς Ἐφορείας.

Πατριαρχικὴ ἐπίσκεψις εἰς τὴν ἐν Χάλκῃ ἱερὰν Μονὴν τῆς Ἁγίας Τριάδος.

Ἡ Α. Θ. Παναγιότης, συνοδευομένη ὑπὸ Ἁγίων Ἀρχιερέων καὶ τῆς ἀκολουθίας Αὐτῆς, ἐπεσκέφθη τὴν 16ην Μαΐου τὴν ἐν Χάλκῃ ἱερὰν Μονὴν τῆς Ἁγίας Τριάδος, ἐν ᾗ ὑψοῦται ἡ Ἱερὰ Θεολογικὴ Σχολή, γενομένη τιμητικώτατα δεκτή. Πρὸ τοῦ πυλῶνος ἐχαιρέτισε τὴν Α. Θ. Παναγιότητα ἐκ προσώπου τῆς Ἐφορείας τῆς Σχολῆς δι' ὡραίας προσλαλιᾶς ὁ Πρόεδρος αὐτῆς Σεβ. Μητροπολίτης Νικαίας κ. Βενιαμὶν μὲ παλμὸν συγκινήσεως βαθείας. Εἰς τὸν Ναόν, ἔνθα ἐψάλη ἐπὶ τούτῳ δοξολογία, προσεφώνησεν εὐγλώττως τὴν Α. Θ. Παναγιότητα, ἐκ μέρους τῆς Σχολῆς, ὁ Σχολάρχης Σεβ. Μητροπολίτης Σταυρουπόλεως κ. Ἰωακείμ. Ἀνεπόλησε τὸ παρελθὸν τοῦ τόπου, ὅπου ὁ Πατριάρχης Φώτιος ὁ Α΄ ἵδρυσεν ἐπάνω εἰς τὸν γαληνιαῖον λόφον τὴν ὡραίαν Μονὴν τῆς Ἁγίας Τριάδος, ἐσοπτριζομένην εἰς τὰ γαλανὰ τῆς Προποντίδος ὕδατα, καὶ ἐπεκαλέσθη τὰς Πατριαρχικὰς εὐλογίας ἐπὶ τὴν Σχολήν, ἡ ὁποία ἐν τῷ προσώπῳ τῶν μαθητῶν αὐτῆς ἀπεργάζεται τὴν ἐν τῷ μέλλοντι

ἐκπροσώπησιν τῆς 'Εκκλησίας. 'Εν μέσῳ τῶν λαμπρῶν στοχασμῶν τοῦ παρελθόντος καὶ τῶν ἐνοράσεων τοῦ μέλλοντος, ἡ Α. Θ. Παναγιότης, ὑψηλὸς ἐκπρόσωπος καὶ μυσταγωγὸς τὸν παρόντος τῆς 'Εκκλησίας, ὕφανεν ἐπὶ τοῦ καναβᾶ τῶν συγκινήσεων τῆς στιγμῆς τὴν Πατριαρχικὴν προσλαλιὰν μὲ λαμπρότητα, τὴν ὁποίαν προσδίδουσιν αἱ ὡραῖαι σκέψεις καὶ τὰ εὐγενῆ αἰσθήματα.

Σημ. — Τὴν Α. Θ. Παναγιότητα συνώδευσαν οἱ **Σεβ.** Μητροπολῖται Προύσης κ. Νικόδημος, Θεοδωρουπόλεως κ. Λεόντιος, Χριστουπόλεως κ. Μελέτιος, Μύρων κ. Πολύκαρπος, Λαοδικείας κ. Δωρόθεος καὶ Φιλαδελφείας κ. Μάξιμος, καὶ ἐκ τῆς ἀκολουθίας Αὐτῆς ὁ 'Αρχιδιακονεύων κ. Φιλόθεος καὶ ὁ Δευτερεύων κ. Καλλίνικος. 'Εξερχομένη ἐκ τῆς ἀτμακάτου προϋπηντήθη ἐν τῇ ἀποβάθρᾳ ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μ/του Πριγκηποννήσων κ. Θωμᾶ, τοῦ ἄρχοντος Μ. Πρωτεκδίκου κ. Γ. Παπαδοπούλου, τῆς 'Εφοροεπιτροπῆς καὶ τοῦ ἱ. κλήρου τῆς νήσου Χάλκης. Πρὸ τοῦ πυλῶνος τῆς Σχολῆς προϋπήντησαν Αὐτὴν ὁ πρόεδρος τῆς 'Εφορείας Σεβ. Μ/της Νικαίας κ. Βενιαμὶν μετὰ τοῦ ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς Σεβ. Μ/του Ἴμβρου κ. 'Ιακώβου, ὁ Σεβ. Μ/της Κυζίκου κ. Καλλίνικος, ὁ Σχολάρχης, οἱ καθηγηταὶ μετὰ τῶν μαθητῶν παρατεταγμένων εἰς δύο στίχους μέχρι τῆς ἐξωθύρας ἔνθεν καὶ ἔνθεν. Μεθ' ὃ κατηυθύνθη εἰς τὸν Ναόν, τῶν μαθητῶν ψαλλόντων τὸ «Ἄξιόν ἐστιν», ἔνθα ἐψάλη δοξολογία. 'Ακολούθως παρετέθη γεῦμα, καὶ μετὰ μεσημβρίαν ἐπεσκέφθη τὴν Βιβλιοθήκην, τὸ Σκευοφυλάκιον, ὅλα τὰ τμήματα τῆς Σχολῆς, προέστη εἰς τὸν 'Εσπερινὸν ψαλέντα κατανυκτικώτατα, ἔδωκε τρισάγιον ἐπὶ τῶν τάφων τῶν ἐν τῷ προαυλίῳ τοῦ Ναοῦ ἀοιδίμων Πατριαρχῶν, 'Αρχιερέων καὶ Καθηγητῶν τῆς Σχολῆς. Τὸ ἑσπέρας ἀπῆλθε μετὰ τῶν 'Αγίων 'Αρχιερέων καὶ τῆς ἀκολουθίας Της, προπεμφθεῖσα ὑπὸ τοῦ Σχολάρχου, τῶν Καθηγητῶν καὶ τῶν μαθητῶν τῆς Σχολῆς. Κατὰ τὴν ἀναχώρησιν ἐπεσκέφθη κατ' οἶκον τὸν ἐν Χάλκῃ διαμένοντα Σεβ. Μ/την Κυζίκου κ. Καλλίνικον.

'Η προσαγόρευσις τοῦ 'Αγίου Νικαίας.

Παναγιώτατε,

'Η παλαίφατος Χαλκῖτις ἱερὰ Μονὴ τῆς 'Αγίας Τριάδος εὐλαβῶς χαιρετίζει τὴν ἐπίσκεψιν τῆς 'Υμετέρας Θ. Παναγιότητος καὶ μετὰ χαρᾶς καὶ ἐνθουσιασμοῦ ὑποδέχεται Αὐτὴν ὡς τὸν κύριον Καθηγούμενον αὐτῆς προσαγορεύουσα τὸ ὡς εὖ παρέστη. Τὸ πνεῦμα τοῦ προκατόχου Αὐτῆς Μεγ. Πατριάρχου καὶ ὁμολογητοῦ τῆς 'Εκκλησίας ἱεροῦ Φωτίου τοῦ ἱδρυτοῦ τῆς γεραρᾶς ταύτης Μονῆς προσεγγίζον τὴν ὥραν ταύτην ἵπταται ὑπὲρ τὴν κεφαλήν Σου, τὴν σὴν παρουσίαν αἰσθόμενον καὶ ἀγάλλεται ὅτι ἐν τῷ προσώπῳ Σου εὗρε τὸν ἐπάξιον καὶ ὁμότροπον διάδοχον εἰς τὴν Πατριαρχικὴν καὶ ἀποστολικὴν διακονίαν· ἀλλὰ καὶ τὸ πλήρωμα τῆς ἐν αὐτῇ στεγαζομένης Θεολογικῆς Σχολῆς, ἥτις ἐγαλούχησε τὴν 'Ιεραρχίαν ἅπασαν, τῶν τε καθηγητῶν, διδασκάλων καὶ μαθητῶν, χαίρει διότι θὰ ἴδῃ παριστάμενον τὸν Πατριάρχην ἐν μέσῳ αὐτῶν καὶ συμπροσευχόμενον ἐν τῷ ναῷ καὶ εὐλογοῦντα αὐτοὺς πρὸς ἐνθάρρυνσιν καὶ ἐνίσχυσιν τοῦ ἔργου τῆς ἀποστολῆς αὐτῶν συμφώνως τῇ κλήσει καὶ τῷ προορισμῷ ἑκάστου. 'Ανάτεινον τὴν σεβασμίαν δεξιάν Σου, Παναγιώτατε, καὶ εὐλόγησον ἡμᾶς πάντας εὐγνωμόνως ἀπεκδεχομένους τὴν εὐλογίαν ὡς ἱερὰν ἀνάμνη-

σιν τῆς ἐπισκέψεώς Σου πρὸς τοὺς ἐν τῇ Μονῇ, ὅτι ἐν ταῖς πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν πολλαπλαῖς Σου μερίμναις οὔποτε καθυστερήσει καὶ ἡ ὑπὲρ τοῦ Πατριαρχικοῦ τούτου καθιδρύματος ἐνδελεχὴς καὶ πατρική Σου μέριμνα.

Ἡ προσφώνησις τοῦ Ἁγίου Σχολάρχου.

Παναγιώτατε,

Μετὰ παλμῶν ἱερᾶς συγκινήσεως καὶ ἀδόλῳ σεβασμῷ καὶ ἀνυποκρίτῳ ἀγάπῃ χαιρετίζομεν τὴν μεγάλην καὶ ἐπίσημον ταύτην στιγμήν, καθ' ἣν ἐγκαινίζεται μυστικῶς ὁ ἱερὸς σύνδεσμος τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος πρὸς τὴν γεραρὰν καὶ μουσοστόλον ταύτην Σχολήν. Ἡ ἔλευσίς Σου, Παναγιώτατε, εἰς τὸ ἱερὸν τοῦτο τῶν Γραμμάτων ἐργαστήριον, ἐν ᾧ σφυρηλατεῖται καὶ παρασκευάζεται τὸ τιμαλφὲς τῆς Ἐκκλησίας μέλλον, διατρανοῦσα θερμὸν ἐνδιαφέρον ὑπὲρ τῆς γεραρᾶς ταύτης Σχολῆς, ἐνέχει καὶ ταύτην τὴν ἐξαιρετικὴν σπουδαιότητα, ὅτι πρώτην ταύτην φορὰν ἐπισκέπτεται τὸ ἱερὸν τοῦτο φυτώριον Πατριάρχης, φέρων τὸ ὄνομα τοῦ ἁγίου καὶ μεγάλου ἐν Πατριάρχαις ἱδρυτοῦ τῆς ἱερᾶς ταύτης Μονῆς, ἐπὶ τῶν θεμελίων τῆς ὁποίας ἡ Μήτηρ Ἐκκλησία ἀνήγειρε τὸ πεφιλημένον τοῦτο τῶν ἰδίων πόνων καὶ ὠδίνων αὐτοῦ γέννημα.

Διὰ τοῦτο καὶ αἱ ἐκδηλώσεις καὶ τὰ αἰσθήματα τῆς παρούσης στιγμῆς δὲν φέρουσιν ἁπλῶς τὸν χαρμόσυνον τόνον μιᾶς Πατριαρχικῆς ἐπισκέψεως. Εὐλαβῶς ὑποκλινόμενοι πρὸ τῆς Ὑμετέρας θεοστηρίκτου Κορυφῆς καὶ δεχόμενοι ἐνταῦθα τὸ πρῶτον τὴν πατρικὴν καὶ πατριαρχικὴν εὐλογίαν Σου, αἰσθανόμεθα ἐν τῇ ψυχῇ ἡμῶν νὰ γεννῶνται πόθοι, ἐλπίδες, εὐχαί. Καὶ δικαίως, διότι ὁ θερμουργὸς ζῆλός Σου πρὸς πᾶν ὑψηλὸν καὶ ἰδεῶδες, οἱ ἱεροὶ τῆς καρδίας Σου παλμοὶ καὶ ὁ πόθος Σου πρὸς ἐνίσχυσιν καὶ τοῦ σεμνείου τούτου τῆς Μ. Ἐκκλησίας, ἰδοὺ ὁ ἀκλόνητος βράχος, ἐφ' οὗ οἰκοδομοῦμεν τὸ εὐοίωνον καὶ πλῆρες ἀγαθῶν ἐλπίδων μέλλον τῆς τε τροφοῦ Σχολῆς καὶ τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας.

Ὡς ἀνταπόδομα δὲ τῶν ἀγαθῶν Σου τούτων βουλευμάτων προσκομίζομέν Σοι τὴν στιγμὴν ταύτην τὴν ἱεράν, καθ' ἣν ὡς τέκνα Σου ἀγαπητὰ Σὲ περικυκλοῦμεν πάντες διδάσκοντες καὶ διδασκόμενοι, τὴν ὁμολογίαν ὅτι εἰς τὸ ἔργον τῆς Ἐκκλησίας θὰ ἀφιερώσωμεν καὶ ἡμεῖς ὁλόψυχον τὴν ταπεινὴν διακονίαν ἡμῶν, ἀμέριστον τὴν πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν ἀγάπην ἡμῶν, ἐγκάρδιον τὴν πρὸς Σὲ ἀφοσίωσίν μας.

Μὲ τὴν διαβεβαίωσιν ταύτην Σοὶ προσφωνῶ τὸ ὡς παρέστης, Παναγιώτατε.

Ἡ προσλαλιὰ τῆς Α. Θ. Παναγιότητος.

Ἀγαπητὲ ἐν Χριστῷ ἀδελφὲ Ἅγιε Σχολάρχα,

Εἴμεθα βαθύτατα συγκεκινημένοι ἀπὸ τὴν ἐγκαρδιότητα τῶν λόγων σας, ἀπὸ τὴν θερμότητα τῶν αἰσθημάτων σας, ἀπὸ τὸ ὑπερβάλλον τῶν ἐκδηλώσεών σας.

Εὐχαριστοῦμεν ἐπὶ πᾶσι τούτοις ἀπὸ μέσης ψυχῆς καὶ καρδίας.

Εὐχόμεθα, ὅπως ὁ Κύριος ἐνισχύῃ πάντας ὑμᾶς τοὺς κοπιῶντας καὶ μοχθοῦντας ὑπὲρ τοῦ ἁγίου τῆς Σχολῆς ἔργου, Διότι ἡ ἱερὰ αὐτὴ Σχολὴ εἶνε τὸ σεπτὸν ἵδρυμα, τὸ ὁποῖον καταρτίζει τοὺς ἀποστόλους διὰ τὴν διακονίαν τῆς Ἐκκλησίας, μορφοῦσα καὶ παιδαγωγοῦσα αὐτοὺς διὰ τοῦ φωτὸς τῆς κατὰ Χριστὸν καὶ τῆς ἄλλης παιδείας καὶ διὰ τῆς ἁγιότητος, ἣν ἐμπνέει τὸ ὅλον ἱερὸν αὐτῆς περιβάλλον. Συνεχίσατε λοιπὸν οἱ ἐργάται τῆς οἰκοδομῆς τῆς Σχολῆς μετὰ τοῦ ἰδίου ἱεροῦ ἐνθουσιασμοῦ τὸ ὑψηλὸν ἔργον τῆς διαπλάσεως τῶν νέων ἀποστόλων τοῦ Χριστοῦ, τῆς Ἁγίας Ὀρθοδοξίας, τῆς Μητρὸς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ὅπερ ἐνεπιστεύθη ὑμῖν. Ἀγρυπνεῖτε διὰ τὸ ἱερὸν τοῦτο καὶ ὑψηλὸν ἔργον, ὅ ἔχετε τὴν τιμὴν καὶ τὴν εὐτυχίαν νὰ ἀσκῆτε, καὶ τοῦ ὁποίου ὑψηλότερον καὶ ἁγιώτερον δὲν ἀπάρχει, ἐφ' ὅσον ἔργον ὑμῶν εἶνε νὰ καταρτίζητε ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι μέλλουσι διὰ τοῦ λόγου καὶ τοῦ παραδείγματος αὐτῶν νὰ οὐρανοποιῶσι τὴν γῆν καὶ νὰ ἀγγελοποιῶσι τὸν ἄνθρωπον ἐπὶ τῆς γῆς. Ἡ Ἐκκλησία παρακολουθεῖ μετὰ συγκινήσεως καὶ εὐλογιῶν τοὺς κόπους σας καὶ τὰς προσπαθείας σας.

Ὑμᾶς δέ, τέκνα ἡμῶν ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά, πατρικῶς εὐλογοῦντες, προτρεπόμεθα ὅπως μετὰ πάσης ἐπιμελείας καὶ φιλοτιμίας ἐκτελῆτε τὰ μαθητικὰ καθήκοντα ὑμῶν, ὑπ' ὄψει ἔχοντες, ὅτι εἶσθε προωρισμένοι νὰ ἀποτελέσητε τοὺς μέλλοντας ἀποστόλους τοῦ Χριστοῦ καὶ διακόνους καὶ οἰκονόμους τῶν μυστηρίων τοῦ Θεοῦ καὶ ὅτι ἀνάλογα διὰ τοῦτο πρέπει νὰ εἶνε τὰ ἐφόδιά τε ὑμῶν καὶ τὰ γνωρίσματα ὑμῶν ἔν τε τῇ Σχολῇ καὶ ἐκτὸς αὐτῆς. Μὴ λησμονῆτε ὅτι ἀνελάβετε τὴν μεγαλειτέραν εὐθύνην, ἣν ἀνέλαβόν ποτε νέοι εἰσερχόμενοι εἰς πνευματικὰ φυτώρια διὰ νὰ σπουδάσωσι γράμματα καὶ ἐπιστήμας. Διὰ τῆς εἰσόδου ὑμῶν εἰς τὴν ἱερὰν ταύτην Σχολήν, τῆς ὁποίας τὸ ὅλον ἀποπνέει καὶ ὀφείλει νὰ ἀποπνέῃ τὸ ἄρωμα τῆς ἁγιότητος καὶ τῆς ἀρετῆς, δὲν ἀνελάβετε νὰ σπουδάσητε ἁπλῶς τὴν ἐπιστήμην τῶν ἐπιστημῶν, ἀλλὰ συνάμα καὶ νὰ θυσιασθῆτε διὰ τὴν κατίσχυσιν τοῦ κράτους τοῦ νόμου τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῆς γῆς, διὰ τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, διὰ τὸν θρίαμβον τῆς ἀληθείας, τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἁγιότητος. Ἔχετε ὑπ' ὄψει ὅτι ἡ ἰδιότης ὑμῶν αὐτή, τὸ ἔργον ὑμῶν τοῦτο, εἰς ὃ προορίζεσθε, προϋποθέτει ὄχι μόνον γνώσεις καὶ σοφίαν, ἀλλὰ καὶ ἀρετὴν καὶ ἁγιότητα καὶ αὐταπαρνησίαν καὶ αὐτοθυσίαν. Προσπαθήσατε λοιπὸν ἐν τῇ ἱερᾷ ταύτῃ Σχολῇ, ἐν μέσῳ τῶν διδασκάλων ὑμῶν, νὰ καταρτισθῆτε εἰς τελείους τοῦ Χριστοῦ ἀποστόλους, ὅπως μετ' ὀλίγον ἐξερχόμενοι τῆς Σχολῆς τεθωρακισμένοι προέλθητε εἰς τὸν ἱερὸν ἀγῶνα τοῦ καταρτισμοῦ τοῦ πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας ὡς λαμπάδες φέγγουσαι καὶ φωτοβολοῦσαι ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ τῇ κοινωνίᾳ διὰ τῆς σοφίας, τῆς ἀρετῆς καὶ τῶν ἔργων.

Μὲ τὰς εὐχὰς αὐτὰς χαιρετίζοντες πάντας ὑμᾶς προσωπικῶς τε καὶ ἐξ ὀνόματος τῆς Ἐκκλησίας, ἐπικαλούμεθα ἐφ' ὑμᾶς τὴν εὐλογίαν τοῦ Θεοῦ.

ΑΓΓΛΙΚΑΝΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΑ ΣΥΛΛΥΠΗΤΗΡΙΑ

'Επὶ τῷ θανάτῳ τοῦ τέως Πριμάτου τῆς 'Αγγλικανικῆς 'Εκκλησίας Σεβασμ. Ράνδαλλ Δάβιδσων, διαδραματίσαντος σπουδαῖον ρόλον διὰ τὴν προσέγγισιν μετὰ τῶν 'Ορθοδόξων 'Εκκλησιῶν καὶ παρασχόντος πολύτιμον εἰς τὸ ἔργον τοῦτο συμβολήν, συνοδικῇ διαγνώμῃ ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἐξέφρασε τὰ συλλυπητήρια τῆς ἡμετέρας 'Εκκλησίας διὰ σχετικοῦ τηλεγραφήματος πρὸς τὸν Σεβασμ. 'Αρχιεπίσκοπον Καντουαρίας κ. Κόσμο Λάγκ. Περὶ τῆς καθόλου ἐκκλησιαστικῆς δράσεως τοῦ μεταστάντος, τέως Πρωθιεράρχου τῆς 'Αγγλικαν. 'Εκκλησίας, ἱκανὰ ἐγράφησαν ἐν τῇ «'Ορθοδοξίᾳ» ἐπὶ τῇ παραιτήσει αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ἐνεργοῦ ποιμαντορίας.

Εἴη αἰωνία ἡ μνήμη αὐτοῦ.

ΑΓΓΛΙΚΑΝΟΙ ΠΡΟΣΚΥΝΗΤΑΙ

Τὸ Σάββατον, 17 Μαΐου, περὶ ὥραν 18 ½ ἐπεσκέφθησαν τὴν Α. Θ. Παναγιότητα τὸν Οἰκουμ. Πατριάρχην κ. Φώτιον, ἐξ 'Ιεροσολύμων ἐπανακάμπτοντες εἰς τὰ ἴδια, Ἄγγλοι προσκυνηταί, ἔχοντες ἐπὶ κεφαλῆς τὸν 'Επίσκοπον Nassau κ. Roscow Shedden. 'Ο ὅμιλος οὗτος περιελάμβανε Κληρικούς, ἐν οἷς καὶ τὸν ἐκ τῶν κορυφαίων εἰς τὴν κίνησιν διὰ τὴν προσέγγισιν τῶν 'Εκκλησιῶν Rev. G. Napier Whittingham. Κατὰ τὴν δεξίωσιν παρίσταντο καὶ οἱ Σεβασμ. Μητροπολῖται Νικαίας κ. Βενιαμὶν καὶ Λαοδικείας κ. Δωρόθεος. Οἱ ἐπισκέπται ᾐσθάνθησαν βαθύτατα αἰσθήματα εὐλαβείας, σεβασμοῦ, χαρᾶς καὶ ἐνθουσιασμοῦ, διότι ἐπεσκέπτοντο τὸ Κέντρον τῆς 'Ορθοδοξίας. Εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ Σεβασμ. 'Επισκόπου ἦτο ἐζωγραφημένη ὅλη ἡ συγκίνησις τῆς ὡραίας ἐπισκέψεως. Γονυπετὴς μετὰ τῶν προσκυνητῶν, ἐν οἷς Κληρικοὶ ὑπερόχου μορφώσεως, ἐζήτησε τὰς εὐλογίας τῆς Α. Θ. Παναγιότητος. Πῶς αἰσθάνονται οἱ ξένοι τὸ ἀκατάλυτον γόητρον τοῦ Οἰκουμενικοῦ τῆς 'Ορθοδοξίας Θρόνου! Γονυπετὴς πρὸ τοῦ Πατριάρχου ἐπιφανὴς 'Αρχιερεὺς τῆς Μεγάλης 'Αγγλικανικῆς 'Εκκλησίας, θαυμάσιος ἐκπρόσωπος τοῦ ὑπερόχου ἀγγλικοῦ πολιτισμοῦ, τοῦ μεγάλου αὐτοῦ Ἔθνους! 'Αντηλλάγησαν θερμαὶ προσφωνήσεις. 'Η Α. Θ. Παναγιότης παρεκάλεσε τὸν 'Αγγλικανὸν 'Επίσκοπον νὰ μεταδώσῃ τὸν χαιρετισμόν Της εἰς τὸ συγκροτούμενον τὸν προσεχῆ 'Ιούλιον ἐν Λάμπεθ Συνέδριον τῶν Ἄγγλων 'Επισκόπων. Κατῆλθον οἱ ἐπισκέπται εἰς τὸν Πατριαρχικὸν Ναόν, ἔνθα καὶ ἔψαλον τὸν ὡραῖον πασχαλινὸν ὕμνον 'Αλληλούϊα, τὸ Σύμβολον τῆς Πίστεως καὶ τὸ Ἅγιος Ἅγιος. 'Η θερμότης τοῦ αἰσθήματός των καὶ ἡ λαμπρότης τῆς ὡραίας μουσικῆς των ἀφῆκαν βαθείας ἐντυπώσεις, αἱ ὁποῖαι ἔδωκαν τὸ μέτρον νὰ ἐκτιμηθῇ πόσην ἱερότητα ἔχουσιν οἱ δεσμοὶ μετὰ τῶν ἄλλων καὶ ὅτι ὁ Χριστιανισμὸς εἶναι πρὸ παντὸς ζωὴ καὶ πολιτισμός. 'Η ἕνωσις τῶν 'Εκκλησιῶν δὲν εἶνε μία

'Αμερική, τὴν ὁποίαν θὰ ἀνακαλύψῃ εἷς Κολόμβος, ἀλλ' εἶναι κἄτι, τὸ ὁποῖον αἱ 'Εκκλησίαι θὰ ἀπεργασθῶσι μὲ προσπάθειαν καὶ ἀγάπην ἐνδελεχῆ, σταγόνα πρὸς σταγόνα, συμβάλλουσαι ἑκάστοτε εἰς τὸ ἅγιον τοῦτο ἔργον, καθ' ὃν τρόπον καὶ ἡ 'Επιστήμη ὁλονὲν τελειοῦται διὰ τῆς ἀκραιφνοῦς καὶ ὁλοθύμου ἐργασίας τῶν μυσταγωγῶν της διὰ μέσου τῶν αἰώνων.

'Ο 'Επίσκοπος Μιλήτου ἐν τῷ 'Αγγλικανικῷ Ναῷ.

Τὴν ἐπαύριον, 18 Μαΐου, Κυριακὴν τῆς Σαμαρείτιδος, σεμνὴ καὶ κατανυκτικὴ ἐτελέσθη λειτουργία ἐν τῷ ἐνταῦθα ναῷ τῆς 'Αγγλικαν. παροικίας ὑπὲρ τῶν 'Αγγλικανῶν προσκυνητῶν, ἱερουργοῦντος τοῦ 'Επισκόπου **Nassan** κ. **Roscow Shedden** μετὰ τοῦ περὶ αὐτὸν κλήρου. Κατὰ ταύτην παρέστη ἐξ ὀνόματος καὶ κατ' ἐντολὴν τῆς Α. Θ. Παναγιότητος, προσκληθεὶσης, ὁ θεοφιλ. 'Επίσκοπος Μιλήτου κ. Αἰμιλιανός, ἀρχιερατικῶς προϊστάμενος Σταυροδρομίου, φέρων ἐπανωκαλύμμαυχον καὶ ἐγκόλπιον, ἐν συνοδείᾳ τοῦ ἀγγλομαθοῦς ὁμογενοῦς κ. Γ. Χόλλεμπαχ. Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς εὐαγγελικῆς περικοπῆς ὡμίλησεν ἀπὸ τοῦ ἄμβωνος ὁ προεξάρχων ἱεράρχης ἐξάρας διὰ λόγου εὐφραδοῦς καὶ ἐνθουσιώδους τὴν πολύτιμον συμβολὴν τῆς 'Εκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως εἰς τὴν στερέωσιν καὶ διάδοσιν τῆς χριστιανικῆς πίστεως καὶ τὴν σημασίαν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου ἐν τῷ ὀρθοδόξῳ συστήματι, πρὸς ὃν μετ' ἀγάπης καὶ τιμῆς προσατενίζει ἡ 'Αγγλικανικὴ 'Εκκλησία.

Μεθ' ὃ ὁ παριστάμενος Πατριαρχικὸς 'Αντιπρόσωπος ἀπηύθυνε πρὸς τὸ ἐκκλησίασμα τὸ ἀκόλουθον λογίδριον :

«Εὐλογία Κυρίου καὶ ἔλεος ἔλθοι ἐφ' ὑμᾶς. τῇ Αὐτοῦ θείᾳ χάριτι καὶ φιλανθρωπίᾳ, πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων».

Μὲ τὴν ἐκκλησιαστικὴν ταύτην εὐχὴν προσαγορεύων τὸ εὐσεβὲς τοῦτο ἐκκλησίασμα, ἰδιαιτέρως δὲ τοὺς εὐσεβεῖς προσκυνητὰς τῶν ἁγίων Τόπων, προσκομίζω κατὰ τὴν ἱερὰν ὑμῶν ταύτην σύναξιν τὴν Πατριαρχικὴν καὶ πατρικὴν εὐχὴν καὶ εὐλογίαν τῆς Α. Θ. Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. κ. Φωτίου τοῦ Β' τὸν ὁποῖον ταπεινῶς ἀντιπροσωπεύω.

'Η χαρὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου, τοῦ Προκαθημένου ὁλοκλήρου τῆς 'Ανατολικῆς 'Ορθοδόξου 'Εκκλησίας, ἐπικοινωνοῦντος πρὸς ὑμᾶς, τὰ πιστὰ τέκνα τῆς Σεβασμίας 'Αγγλικαν. 'Εκκλησίας, δι' ἐμοῦ τοῦ ταπεινοῦ 'Επισκόπου Μιλήτου καὶ προϊσταμένου τῆς 'Ορθοδόξου Κοινότητος τοῦ Πέραν, εἶναι τοσούτῳ μᾶλλον εὔλογος καὶ δικαία, ὅσῳ κατὰ τὴν χθεσινὴν παρ' Αὐτῷ ἐπίσκεψιν ὑμῶν, ἔλαβεν ἤδη πεῖραν τῆς εὐσεβείας ὑμῶν καὶ τῆς ἀφοσιώσεως εἰς τὰ ὑψηλὰ ἰδεώδη τῆς 'Αγίας 'Εκκλησίας τοῦ Χριστοῦ.

Ἄλλως τε, ἐκδήλωσις τῶν εὐσεβῶν ἡμῶν αἰσθημάτων καὶ διαθέσεων εἶναι καὶ ἡ ἐπίσκεψις ὑμῶν εἰς τὰ ἀρχαιότατα ἐκκλησιαστικὰ κέντρα τῆς 'Ορθοδόξου 'Ανατολῆς, ἰδίᾳ δὲ τὸ εὐλαβὲς προσκύνημα εἰς τὴν 'Αγίαν Πόλιν 'Ιερουσαλήμ, τὸ ὁποῖον ἐπιχει-

ρήσατε ἀπὸ τὴν ὡραίαν πατρίδα σας, ἀδιαφοροῦντες διὰ τοὺς κόπους καὶ τὰς ταλαιπωρίας τόσον μακροῦ ταξειδίου.

Καὶ εἴμεθα βέβαιοι, ὅτι ἀπὸ τοὺς Ἁγίους ἐκείνους Τόπους, τοὺς ὁποίους καθηγίασε τὸ μαρτύριον τοῦ Γολγοθᾶ, καὶ ὅπου ἐξέλαμψεν ἡ ἀλήθεια τοῦ Εὐαγγελίου καὶ ὁ χριστιανικὸς πολιτισμός, τὸν ὁποῖον τόσον ἐκαλλιέργησε καὶ προήγαγε τὸ εὐγενὲς ὑμῶν Ἔθνος, ἐπιστρέφετε πλήρεις ἱερῶν ἐντυπώσεων καὶ ἁγίων αἰσθημάτων.

Εἰς τὴν προσκύνησιν τῶν σεβασμίων μνημείων τῆς χριστιανικῆς πίστεως, τὰ ὁποῖα ἐπὶ αἰῶνας μακρούς, δι' ἀγώνων σκληρῶν, διεφύλαξε τὸ Ὀρθόδ. Πατριαρχεῖον Ἱεροσολύμων, ἠσθάνθητε ἀναμφιβόλως τὴν εὐσέβειαν ὑμῶν τονουμένην, καὶ τὸ θρησκευτικὸν ὑμῶν συναίσθημα ἐπὶ μᾶλλον ζωογονούμενον. Πλησίον τῶν ἱερῶν ἐκείνων μνημείων, τὰ ὁποῖα προσελκύουσι τὴν στοργὴν καὶ τὸν σεβασμὸν ὅλων τῶν χριστιανικῶν ὁμολογιῶν καὶ ὑποβάλλουσι τὴν ἰδέαν τῆς ἑνότητος ὁλοκλήρου τοῦ χριστιανικοῦ κόσμου, ἠσθάνθητε καλύτερον τὴν ἀξίαν τῆς προσευχῆς τοῦ Σωτῆρος «ἵνα πάντες ἓν ὦσι».

Διὰ τὴν πραγμάτωσιν τῆς ἁγίας ἑνώσεως, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ εὐγενὲς καὶ ὑψηλὸν ὄνειρον τόσον τῆς Σεβασμίας Ἀγγλικαν. Ἐκκλησίας, ὅσον καὶ τῆς Ἀνατολικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἂς προσευχώμεθα πάντοτε. Εἰς τὰς διαχωριζούσας ὑμᾶς διαφορὰς περὶ τὴν πίστιν, δὲν πρέπει νὰ διαβλέπωμεν ἀφορμὰς ἀμοιβαίας δυσπιστίας, ἀλλὰ ταύτας νὰ θεωρῶμεν μᾶλλον ὡς τόσα κίνητρα πρὸς αὔξησιν τῆς ἀγάπης ἡμῶν, ἥτις ἔσται τὸ μοναδικὸν μέσον πρὸς προσέγγισιν. Ἡ ἀγάπη εἶναι ἀνωτέρα καὶ ἰσχυροτέρα ὅλων τῶν διαφορῶν, ὅλων τῶν παρεξηγήσεων, ὅλων τῶν ἐμποδίων, τὰ ὁποῖα εἰς τὸ παρελθὸν ἐθεωροῦντο ἀνυπέρβλητα.

Πιστεύω, ὅτι ὑπὸ τῆς ἰδέας ταύτης ἐμφοροῦνται οἱ ἀγαπητοὶ ἡμῶν ἀδελφοὶ Ἀγγλικανοὶ ὁσάκις ἐπικοινωνοῦσι πρὸς ἡμᾶς τοὺς Ὀρθοδόξους. Βεβαιῶ δὲ ὑμᾶς, ὅτι τοιαύτην ἔννοιαν ἐνέχει καὶ ἡ παρουσία μου ἐν μέσῳ ὑμῶν.

Περαίνων τὸν λόγον μου μὲ τὰς θερμοτέρας εὐχὰς τῆς Α. Θ. Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου ὑπὲρ ὑγείας καὶ εὐημερίας ὑμῶν, ἐπικαλοῦμαι ἐπὶ πάντας ὑμᾶς τὴν χάριν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς καὶ τὴν Κοινωνίαν τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Ἀμήν».

Μετὰ τὸ πέρας τῆς λειτουργίας ὁ θεοφ. ἅγ. Μιλήτου ἔτυχεν ἀδελφικῆς δεξιώσεως ἐν τῷ παρακειμένῳ ἱερατικῷ οἰκήματι καὶ ἐδόθη καὶ αὖθις ἀφορμὴ εἰς ἐκδηλώσεις τιμῆς καὶ σεβασμοῦ πρὸς τὴν ἡμετέραν Ἐκκλησίαν ἀπὸ μέρους τῶν Ἀγγλικανῶν. Ὁ Πατριαρχικὸς ἀντιπρόσωπος ἀπῆλθε περὶ τὴν μεσημβρίαν προπεμπόμενος μετὰ τῶν προσηκουσῶν τιμῶν.

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ

ΕΟΡΤΑΙ, ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ

Ἐπὶ τῇ ὀνοματικῇ ἑορτῇ τῆς Α. Θ. Παναγιότητος, τοῦ πρώην Κωνσταντινουπόλεως κ. Κωνσταντίνου, ἀντηλλάγησαν τὰ ἑξῆς τηλεγραφήματα :

Πατριάρχην Κωνσταντῖνον.
20/5/30. **Ἀθῆναι.**

Χαιρετίζομεν ἐγκαρδίως Ὑμετέραν Παναγιότητα ἑορτῇ ὀνόματος, εὐχόμενοι κράτιστα.

Πατριάρχης **Φώτιος.**

Οἰκουμ. Πατριάρχην Φώτιον.
23 5/30. **Φανάριον.**

Εὐχαριστοῦντες θερμῶς προσαγορεύομεν ἐγκαρδίως.

Πατριάρχης **Κωνσταντῖνος.**

✠

Ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἐπεσκέφθη αὐτοπροσώπως τοὺς ἐνταῦθα ἑορτάζοντας Σεβ. Μητροπολίτας Προύσης κ. Νικόδημον, Σάρδεων κ. Γερμανὸν καὶ Εἰρηνουπόλεως κ. Κωνσταντῖνον. Ὡσαύτως ἐπεσκέφθη εἰς τὴν Μεγ. Πρωτοσυγκελλίαν τὸν ἑορτάζοντα Μ. Πρωτοσύγκελλον κ. Γερμανόν.

—Ἡ Α. Θ. Π. διὰ Πατριαρχικῶν Γραμμάτων συνεχάρη τοὺς ἑορτάζοντας Σεβ. Μητροπολίτας Ἀμασείας κ. Γερμανόν, Θυατείρων κ. Γερμανόν, Καρπάθου κ. Γερμανόν, Λαγκαδᾶ κ. Γερμανόν, Βιζύης κ. Χριστοφόρον, Σερρῶν κ. Κωνσταντῖνον, Ἐδέσσης κ. Κωνστάντιον καὶ Πλωμαρίου κ. Κωνσταντῖνον.

Ἡ Α. Θ. Παναγιότης κατὰ τὴν μετάβασιν Αὐτῆς ἐν Πριγκήπῳ, ὅπου ἐπεσκέφθη τὸν Σεβ. Μητροπολίτην, κ. Θωμᾶν, ἑορτάζοντα, ἐπεσκέφθη καὶ τὸν Ἄρχοντα Μ. Πρωτέκδικον κ. Γ. Παπαδόπουλον, κατὰ τὴν κρατήσασαν τάξιν.

Πατριαρχικαὶ χοροστασίαι.—Ἐν συρροῇ πυκνοτάτου ἐκκλησιάσματος ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἐχοροστάτησεν ἐν τῷ πανηγυρίζοντι ἱ. ναῷ τῶν Ἁγ. Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης Πέραν [21], γενομένη δεκτὴ μετὰ πολλῶν ἐνδείξεων σεβασμοῦ καὶ ἀγάπης. Τὸν πανηγυρικὸν τῆς ἑορτῆς ἐξεφώνησεν ἀπὸ τοῦ ἄμβωνος ὁ οἰκεῖος χωρεπίσκοπος, ὅστις καὶ ἐξέφρασεν ἀκολούθως κατὰ τὴν γενομένην δεξίωσιν τὴν χαρὰν καὶ τὴν εὐγνωμοσύνην τῆς ἐνορίας ἐπὶ τῇ Πατριαρχικῇ ἐπισκέψει, τῆς Α. Θ. Παναγιότητος ἀπαντησάσης καταλλήλως.

—Καθ' ὅλας δὲ τὰς λοιπὰς Κυριακὰς καὶ ἑορτὰς τοῦ παρελθόντος μηνὸς ἡ Α. Θ. Π. ἐχοροστάτησεν ἐν τῷ πανσέπτῳ Πατρ. Ναῷ μετὰ τῶν Σεβ. συνοδικῶν Μητροπολιτῶν.

✠

Ἐπίσημοι ἐπισκέψεις.— Τὴν Α. Θ. Παναγιότητα ἐπεσκέφθησαν κατὰ τὸν μῆνα Μάϊον :

— Ὁ τέως ἐν Ἀγκύρᾳ πρεσβευτὴς τῆς Ἑλλάδος κ. Ἀργυρόπουλος, γενόμενος δεκτὸς μετὰ τῶν προσηκουσῶν τιμῶν.

—Ὁ ἐν Βουκουρεστίῳ πρόξενος τῆς Ἑλλάδος κ. Νίσκος.

—Ὁ κ. Κασσαβέτης μετὰ τῆς κυρίας καὶ τῶν τέκνων του.

—Ὁ Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Σῖμος Μενάρδος.

—Ὁ ἐν Θεσσαλονίκῃ πρόξενος τῆς Γαλλίας κ. Ρενὲ Δελὰζ μετὰ τῆς κυρίας του.

—Ὁ Καθηγητὴς κ. Ρίφσταλ, Γερμανός, Ἀμερικανικῆς ὑπηκοότητος.

—Ὁ Διευθυντὴς τῆς «Ὄριαν Μισιόν», Γερμανὸς κ. Φλέϊσμαν, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Γερμανοῦ ἱερέως τῆς ἐνταῦθα Γερμανικῆς παροικίας κ. Μπερκεγχάγκεν.

Ἐγκαίνια ναοῦ.— Ἱερουργοῦντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Σάρδεων κ. Γερμανοῦ, συμπαραστατουμένου ὑπὸ τοῦ θεοφ. Ἐπισκόπου Ἐλαίας κ. Ἀγαθαγγέλου, ἀρχιερατ. προϊσταμένου Γαλατᾶ καὶ πολλῶν ἱερέων τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, ἐτελέσθησαν τῇ 16 λήξαντος μηνὸς τὰ ἐγκαίνια τοῦ ἐν Κοντοσκαλίῳ ἱ. ναοῦ τῆς Παναγίας Ἐλπίδος, μετὰ πάσης ἐκκλησιαστικῆς μεγαλοπρεπείας καὶ τάξεως καὶ ἐν συρροῇ ἐκκλησιάσματος ἔκ τε τῆς ἐνορίας Κοντοσκαλίου καὶ ἐξ ἄλλων ἐνοριῶν. Ὁ ἐν λόγῳ ἱ. ναὸς οἰκοδομηθεὶς πρὸ τριακονταετίας περίπου δὲν εἶχε καθιερωθῇ, τῆς ἱ. λειτουργίας τελουμένης μέχρι τοῦδε ἐν αὐτῷ ἐπὶ ἀντιμινσίου.

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ

Ἐκκλησία Ἀμερικῆς.—Τηλεγραφικῶς ἀνεκοινώσατο τῇ Α. Θ. Π. τῷ Οἰκουμενικῷ Πατριάρχῃ κ. Φωτίῳ τὰ τῆς μεταβάσεως αὐτοῦ εἰς Ἀμερικὴν ὁ ἐκεῖσε ἀποσταλεὶς Πατριαρχικὸς Ἔξαρχος Σεβ. Μητροπολίτης Κορινθίας κ. Δαμασκηνός. Ἡ Α. Σεβ. ἐπεσκέφθη τὸν ἐξοχώτ. Πρόεδρον τῆς Δημοκρατίας τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν κ. Χοῦβερ καὶ τὸν ἐξοχώτ. ὑπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν, κομίσασα αὐτοῖς τὰς εὐχὰς τῆς Ἐκκλησίας. Οὗτοι διεβίβασαν θερμὰς εὐχαριστίας καὶ βαθύτατα σέβη. Ὁ ὁμογενὴς ἐν Ἀμερικῇ τύπος εἶναι ἡνωμένος εἰς τὸ ἔργον τοῦ Ἐξάρχου, ἀποσταλέντος πρὸς τὸν σκοπὸν ἵνα διευθετήσῃ τὸ ἐν Ἀμερικῇ ἐκκλησιαστικὸν ζήτημα.

Θάνατος τοῦ Μητροπολίτου Μόσχας Βενιαμίν.— Ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἀνεκοινώσατο ἐπὶ Συνόδου ὅτι ὁ οἰκεῖος Πατριαρχικὸς Ἀποκρισάριος πανοσιολ. Ἀρχιμανδρίτης κ. Βασίλειος Δημόπουλος διὰ τηλεγραφήματος αὐτοῦ, ληφθέντος τῇ 8ῃ τρέχοντος μηνὸς Μαΐου, ἤγγειλε τὸν θάνατον τοῦ προέδρου τῆς ἐν Μόσχᾳ Ἱερᾶς Συνόδου Σεβ. Μητροπολίτου Μόσχας Βενιαμὶν καὶ ὅτι ἔσπευσε δι' ἀπαντητικοῦ τηλεγραφήματος νὰ ἀναθέσῃ τῷ εἰρημένῳ Ἀντιπροσώπῳ, ὅπως ἑρμηνεύσῃ τὰ συλλυπητήρια τῆς Ἐκκλησίας ἐπὶ τῷ θλιβερῷ γεγονότι πρὸς τὴν ἐν Μόσχᾳ Ἱερὰν Σύνοδον. Ἐπὶ τῇ ἀνακοινώσει ταύτῃ ἡ Α. Θ. Παναγιότης ηὐχήθη, ὅπως ὁ Κύριος ἀναπαύσῃ τὸν τελευτήσαντα γηραιὸν Ἱεράρχην ἐν σκηναῖς δικαίων. Ἡ Ἁγία καὶ Ἱ. Σύνοδος ἠκροάσατο μετὰ λύπης τὴν ἀνακοίνωσιν ταύτην, ἐγερθεῖσα δὲ ἐδεήθη ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ κοιμηθέντος Ἱεράρχου μετὰ Ἁγίων.

Χειροτονίαι εἰς διάκονον.—Εἰσηγήσει τῆς Ἐφορείας τῆς Ἱ. Θεολογικῆς Σχολῆς ἡ Ἁγία καὶ Ἱ. Σύνοδος ἀπεδέχθη αἴτησιν τοῦ μαθητοῦ τῆς Ζ' τάξεως τῆς Σχολῆς Κωνσταντίνου Γλυνοῦ περὶ χειροτονίας αὐτοῦ εἰς διάκονον, ἣν καὶ ἐνέκρινεν.

— Ἐπετράπη ὡσαύτως ἡ εἰς διάκονον χειροτονία διὰ τὸν ἐν Χαλκηδόνι ἱ. ναὸν τῆς Ἁγίας Εὐφημίας τοῦ Μηνᾶ Ἀνδρεάδου.

Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης.— Ἐπετράπη συνοδικῶς τῷ Σεβ. Μητροπολίτῃ Θεσσαλονίκης κ. Γενναδίῳ, ἵνα μεταβῇ εἰς Ἅγιον Ὄρος.

Ὁ Ἐπίσκοπος Μιλητουπόλεως Ἱερόθεος. — Ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἀνεκοινώ-

σατο ἐν τῇ Συνοδικῇ Συνεδρίᾳ τῆς 6 Μαΐου ὅτι κατὰ τὸ διάστημα τῶν διακοπῶν τοῦ Πάσχα ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Μιλητουπόλεως κ. Ἱερόθεος ἐζήτησεν ἄδειαν ὅπως μεταβῇ εἰς Ἅγιον Ὄρος, ἥτις καὶ ἐδόθη αὐτῷ.

Μοναστηριακά. —α΄] Ἡ Ἱερὰ Κοινότης τοῦ Ἁγίου Ὄρους ἤγγειλε τῇ Ἐκκλησίᾳ, ἀποστείλασα καὶ σχετικὰ Γράμματα τῶν οἰκείων Μονῶν, τὰς ἀρχαιρεσίας τῶν ἐν Ἁγίῳ Ὄρει ἱερῶν Πατριαρχικῶν καὶ Σταυροπηγιακῶν Μονῶν καὶ ἐξῃτήσατο τὰς εὐχὰς τῆς Ἐκκλησίας. Ἐνεκρίθη ἡ ἔκδοσις τῶν νενομισμένων Γραμμάτων.

β΄] Ἡ Ἁγ. καὶ Ἱερὰ Σύνοδος λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν ἐκθέσεις τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ῥόδου κ. Ἀποστόλου, προήχθη εἰς τὴν παῦσιν τοῦ Ἡγουμένου τῆς ἐν Σύμῃ ἱ. Μονῆς τῶν Ταξιαρχῶν, καὶ ἐνέκρινεν, ὅπως συστηθῇ τῷ Ἐπόπτῃ τῆς Μονῆς Ἁγίῳ Ῥόδου, ἵνα ἐν συνεννοήσει μετὰ τοῦ οἰκείου ἡγουμενοσυμβουλίου ὑποδείξῃ κατάλληλόν τινα ἐκ τῶν ἀδελφῶν τῆς ἱ. Μονῆς Πάτμου πρὸς διορισμὸν αὐτοῦ κατὰ μετάκλησιν ὡς ἡγουμένου τῆς Μονῆς, ἐφόσον δὲ θὰ ἦτο τοῦτο ἀδύνατον γένηται ἡ ὑπ' αὐτοῦ εἰσηγουμένη ἐξοικονόμησις διὰ τοῦ διορισμοῦ ὡς Τοποτηρητοῦ τῆς Μονῆς ἑνὸς ἐκ τῶν καλῶν ἐν Σύμῃ ἱερέων.

Ἀπονομὴ ὀφφικίου.—Ἐνεκρίθη ἡ ἀπονομὴ τῷ πανοσιολογιωτάτῳ Γενικῷ Πατριαρχικῷ Ἐπιτρόπῳ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κῴου Πρωτοσυγκέλλῳ κ. Φιλήμονι τοῦ ὀφφικίου τοῦ Ἀρχιμανδρίτου. Τὴν σχετικὴν εὐχὴν θὰ ἀναγνώσῃ ἐπ' αὐτοῦ κατ' ἐντολὴν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ῥόδου κ. Ἀπόστολος, εἰς ὃν θὰ διαβιβασθῇ τὸ σχετικὸν εὐεργετήριον Γράμμα πρὸς ἐπίδοσιν τῷ ἐνδιαφερομένῳ μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐν λόγῳ εὐχῆς.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΝΤΙΟΧΕΙΑΣ

Ἐν τῷ προηγουμένῳ φύλλῳ τῆς «Ὀρθοδοξίας» ἀνεγράφη ἀπόφασις τῆς Ἁγίας καὶ Ἱ. Συνόδου, καθ' ἣν ἐγένετο τηλεγραφικῶς ἔκκλησις τοῦ Οἰκουμ. Πατριαρχείου πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν Ἀντιοχείας προτρεπομένην καὶ αὖθις, ὅπως τὸ ταχύτερον τερματίσῃ τὴν ἐν αὐτῇ δημιουργηθεῖσαν κατάστασιν, ἀποδίδουσα ἑαυτῇ Ἀρχηγόν, Ποιμένα δὲ τῷ ποιμνίῳ αὐτῆς.

Ἀπαντῶν ὁ Τοποτηρητὴς τοῦ Θρόνου Ἀντιοχείας Σεβ. Μητροπολίτης Λαοδικείας κ. Ἀρσένιος διὰ τηλεγραφήματος αὐτοῦ δηλοῖ ὅτι ἡ Ἐκκλησία Ἀντιοχείας συναισθάνεται τὴν ἀνάγκην ταχείας ἐκλογῆς Πατριάρχου, ὅτι ἡ Ἱερὰ Σύνοδος καταβάλλει σπουδαίας προσπαθείας πρὸς ἐπιτυχίαν αὐτῆς, ὅτι ἡ πλειοψηφία αὐτῆς ἐνέδωκεν εἰς ἀναβολὴν ἐκλογῆς ὀκτὼ μηνῶν, ἵνα δοθῇ ἡ εὐκαιρία εἰς τοὺς ἐναντιουμένους Μητροπολίτας πρὸς ἐπάνοδον αὐτῶν εἰς τὴν εἰρήνην.

Ἡ Ἁγία καὶ Ἱερὰ Σύνοδος, διαπιστώσασα ἐκ τοῦ ὡς ἄνω τηλεγραφήματος, ὅτι ἀναβάλλεται καὶ αὖθις παρὰ πᾶσαν ἐλπίδα ἡ πλήρωσις τοῦ Θρόνου, προῆλθεν εἰς τὴν ἑξῆς σκέψιν καὶ ἀπόφασιν : Ἐφόσον ἡ τοιαύτη ἀναβολὴ οὐ μόνον ἔχει ὀλεθρίας διὰ τὴν Ἐκκλησίαν Ἀντιοχείας συνεπείας, ἀλλὰ καὶ ἀντίκειται εἰς ῥητὰς καὶ σαφεῖς κανονικὰς διατάξεις καὶ θέσμια τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ἐφόσον ἤθελεν ἀποδειχθῇ ὁριστικῶς ἀδύνατος ἡ συνεννόησις πρὸς ἀλλήλους τῶν Ἱεραρχῶν τῆς Ἐκκλησίας Ἀντιοχείας πρὸς ἄμεσον πλήρωσιν τοῦ Θρόνου αὐτῆς, ἐνδείκνυται καὶ ἐπιβάλλεται πλέον, ὅπως ζητηθῇ ἀπὸ μέρους αὐτῶν διαιτητικὴ ἐπέμβασις τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας καὶ τῶν Πατριαρχικῶν Ἐκκλησιῶν Ἀλεξανδρείας καὶ Ἱεροσολύμων, ἵνα διὰ τῆς ἐπεμβάσεως ταύτης ἀρθῶσιν οἱ τὴν ἀναβολὴν προκαλοῦντες λόγοι καὶ τεθῇ ἡ βάσις, ἐφ' ἧς στηριζόμενοι οἱ ἐν λόγῳ Ἱεράρχαι καὶ ἡ οἰκεία ἐθνικὴ ἀντιπροσωπεία θὰ προβῶσιν εἰς τὴν ἐκλογὴν Πατριάρχου.

Ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἐστάλη πρὸς τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Λαοδικείας κ. Ἀρσένιον, Τοποτηρητὴν τοῦ Πατρ. Θρόνου Ἀντιοχείας, Πατριαρχικὴ Ἐπιστολὴ τοῦ Οἰκουμ. Θρόνου ὑπ' ἀριθμ. πρωτ. 903 καὶ ἡμερομηνίαν 13 Μαΐου 1930.

Müdir mes'ul : *Meletios Lukakis*